

Irakta askerî ihtilâl Kumandanlardan Bekir Zeki diktatörlüğünü ilân etti

Hükûmet tayyare bombalarının tehdidi altında mevkiini terketti

İhtilâlciler Irakın tam istiklâlini istemektedirler

Londra, 30 (Hususi) — İrakta anı-
zın askerî bir ihtilâl başgöstermiş ve
Yasin Paşa hükûmeti tehdit edilerek
istifaya mecbur edilmiştir.

Buraya gelen haberlere göre, bir hü-
kûmet darbesi yapılmak gayesile ter-
tip edilen bu harekette son zamanlar-
da Yasin Paşa kabinesi tarafından İn-
giltere ile akdedilen dostluk muahede-
sinden memnun kalmayan Kürtler de
mühim bir rol oynamışlardır. Harekete
iştirak eden ordu icabında Bağdadı iş-
gal altına almak için icap eden tedbir-
leri önceden almıştı.

İhtilâlcilere mensup askerî tayyare-
ler Bağdat üzerinde uçuşlar yapmış-
lar ve attıkları beyannamelerde Ya-
sin Paşa kabinesini istifaya davet et-
mişlerdir. Beyannamelerde kabine isti-
fa etmediği takdirde şehrin bombardı-
man edileceği bildirilmiştir.

Beyannamelerde zikredilen müde-
tin hitamına kadar kabine istifa etme-
diğinden tayyareler ilk uçuşlarından iki
saat sonra tekrar Bağdat üzerinde

(Devamı 4 üncü sayfada)

İrak Kralı Gazi

ilk hava şehidi Türk kadını

Tayyareci Vecihinin kızı paraşütcü Eribe, paraşütünü geç açması neticesinde yere sert indi ve dahilî bir sarsıntı neticesinde vefat etti

Ankara, 30 (Hususi) — Cumhuriyet
Bayramı sabahı Türkkuşu paraşütcü-
leri talim atlayışları yapırlarken feci
bir kaza olmuştur. Tayyareci Vecihinin
kızı paraşütcü Eribe heyecana kapıla-
rak paraşütünü geç açması yüzünden
yere sert inmiş, dahilî bir sarsıntı ne-
ticesinde kaldırıldığı hastanede ölmüş-
tür. Bu ateşli Türk kızının cenazesi
merasimle kaldırılmış ve kabri başın-

da Hava Kurumu Başkanı Fuat Bulca
tarafından hararetili bir nutuk söylen-
miştir. Fuat Bulca nutkunda bilhassa
şunları söylemiştir:

Türkkuşunun genç, azimkâr, kah-
raman talebeleri, Türk gençleri, Türk
askerleri, bugün, buraya, vatanın ha-
yat ve istiklâli uğrunda can veren şe-
hitlerin ruhlarını taziz için toplanılmış-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Bir Arap Prensesi bizim ilk kadın gazetecimiz imiş!

İstanbulun çok eyi
tanıdığı Esmâ Zâfir
Londrada kendisini
Arap Prensesi
diye satıyor

Londrada çıkan
Deyli Ekspres ga-
zetesinde şöyle
bir yazı okuduk:
«Son Tunus bey-
lerinden Maskara-
lı Emir Abdülka-
dirin torununun
torunu, 26 yaşla-
rında Prenses Esmâ,
Londraya tetkik, te-
tebbü etmek için
gelmiştir. Otelinin
yazı odasında ba-

na şunları söyle-
di:
«Pariste Sorbon
Üniversite-
sinde felsefe tah-
sil ediyorum. Pek
yakında mezuni-
yet imtihanlarımı
vereceğim. İlerisi
için bir fikrim yok. İşte sizlerle biz Şark
lular arasındaki fark budur. Sizin plân-

(Devamı 12 inci sayfada)

BUGÜN
16
SAYFA

23 Sovyet gemisi Boğazlardan geçip İspanyaya gitmiş

Bir İngiliz gazetesinin
ileri sürdüğü iddialar

Âsiler dün mühimmat yüklü bir Sovyet gemisini daha yakaladıkları bildiriliyor

Londrada çıkan Deyli Ekspres gazetesini İstanbul muhabirine atfen yazıyor:
«Mevsuk membalara dayanarak söy-
leyebilirim ki; bu hafta zarfında Kara-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Çetinkaya İstasyonu Bugün açılıyor

Sivas Valisi Nazmi Tokar
(Yazısı 4 üncü sayfada)

Evkaf icareleri

İcarelerin 20 seneliğini vermeyenler on yıl sonra oturdukları binanın arsa- sını satın alacaklar

Yeni vakıf kanunu mucibince ev-
kafta yapılan tasfiye işleri normal bir
şekilde ilerlemektedir. Evkafın varlı-
dat, icarei vahideli vakıfların varıda-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türkiye ile Yugoslavya arasında tam bir görüş birliği var

İki Başvekil arasındaki görüşmeler münasebetile dün Ankarada resmî bir tebliğ neşredildi

Muhterem misafirimiz dün gece sabaha karşı hususî trenle Ankaradan ayrıldı, bugün şehrimize geliyor

Ankara, 30 (A.A.) — Yugoslavya
Başbakanı Dr. Stoyadinoviç'in Anka-
rayı ziyareti münasebetile bugün
aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

Yugoslavya Krallığı hükûmeti Baş-
vekil ve Hariciye Bakanı Ekselâns
Stoyadinoviç, Başvekil İsmet İnönü-
nü ve Cumhuriyet hükûmetini ziyar-
etmek ve millî Türk bayramı me-
rasiminde hazır bulunmak üzere 28
Tevvelde Ankaraya gelmiştir. Yu-
goslav hükûmetinin mümtaz reisi,
ikameti esnasında Türkiye Hariciye
Vekili de hazır olduğu halde Başve-
kil ile birçok mülâkatlarda bulun-
muştur.

Bundan başka Cumhurreisi Ka-
mâl Atatürk tarafından da kabul
olunmuştur. Atatürk, dost ve müt-
tefik memleketin devlet adamıyla

çok uzun bir noktainazar teati-
sinde bulunmuştur.

Bütün bu konuşmalar
sırasında, Yugoslavya ile
Türkiye arasında her nok-
tada tam bir menafi uy-
gunluğu ve görüş birliği
mevcut olduğu müşahede
edilmiştir.

İki müttefik memleketin devlet a-
damları, dost ve müttefik iki milletin
hissiyatına tamamiyle uyan samimi
teşriki mesai siyasetine kendileriyle
mütesanit buldukları Balkan An-
tantı memleketlerine daha bidayette
çizilen istikamette devam etmeyi ka-
rarlaştırmışlardır. Yugoslav ve Türk
(Devamı 3 üncü sayfada)

Kanlı bir at yarışı

Muşta dört köy arasında tertip edilen bir koşuda yarışı kazanan Yusuf usulsüz bir şekilde kendisine rekabet edeni vurdu, bir başka adamı da öldürdü

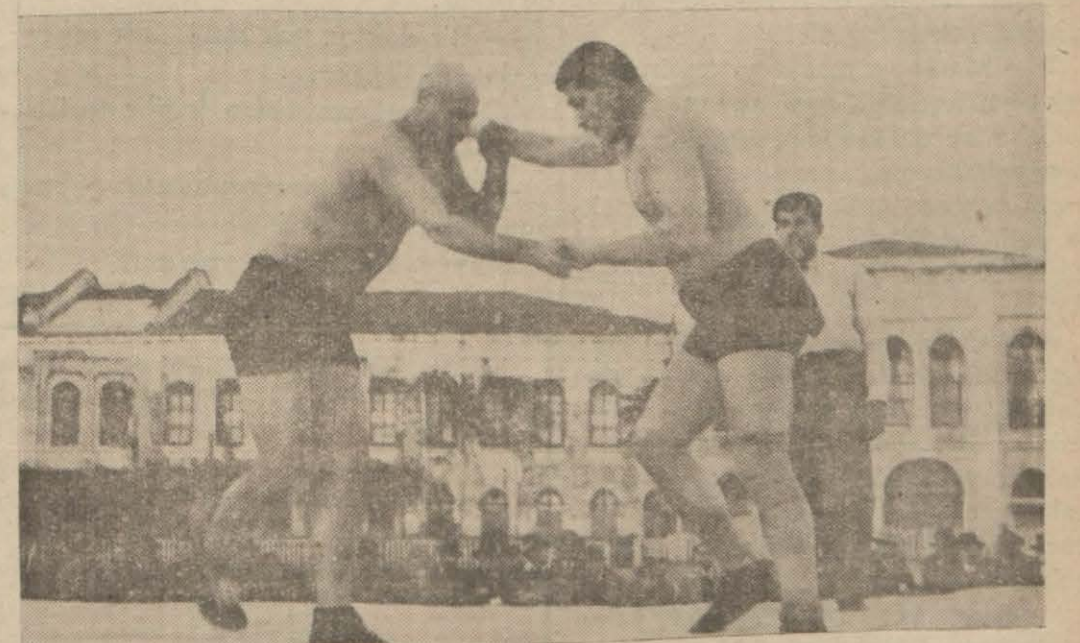
Muş (Hususi) — Burada at ko-
su yüzünden bir cinayet olmuş, bir
kişi yaralanmış, bir kişi de öldürül-
müştür.

Serok, Hartos, Hirba ve Ebülba-
har köyleri halkı bu dört köy arasın-
da bir at koşusu tertip etmeğe karar
vermişlerdir. Koşunun Karasu köprü-
sünden Hartos köyü köprüsüne kadar

10 kilometrelik yolda yapılması ka-
rarlaştırılmıştır. Koşuyu kazanana
dört öküz ikramiye verilecektir. Mu-
ayyen günde dört öküz Hartos kö-
yüne götürülmüş, Hartoslu Cuhur ile
Seroklu Velo, Ebülbaharlı Mustafa
ve Hartoslu başka bir adam hayvan-
larını koşuya kaydettirmişlerdir. Har-
(Devamı 12 inci sayfada)

Güreşlerin finalleri bugün

Dünkü Mülâyim - Yarım Dünya Süleyman güreşinde Mülâyim bir saat uğraştıktan sonra sayı hesabı galip geldi, bugün Tekirdağlı - Mülâyim güreşi var

Mülâyim, Yarım Dünya Süleyman ile güreşirken

Evvelki gün başlayan pehlivan gü-
reşlerine dün de devam edildi. Güreş-
lere tam saat on dörtte başlanılması,
evvelki günkü intizamsızlıklardan hay-
li ders alındığını gösteriyordu.

Dün, çok çabuk biteceği sanılan mü-
sabakaları biraz uzatmak maksadile,
serbest güreşe, büyük pehlivanları da
iştirak ettirdiler. Bu güreşlere giren
(Devamı 12 inci sayfada)

Hergün

Motörlü
Ziraat

Yazan: Muhittin Birgen

Türkiyede traktör ve makine ziraatı yapılabilmek için, geçen makalemizde izah ettiğimiz mahzurları bertaraf etmek üzere, şu iki esas dahilinde hareket etmek zorundadır:

1 — Müstahsilin kullanması faydalı ve hattâ elzem olan makineleri münferiden tedarik etmemesi ve makinelerin müştereken kullanılabilmesini temin edecek bir teşkilât vücude getirilmesi.

Devletçilik fikrinin bugünkü derecede ilerlemiş olmadığı bir zamanda bulunsaydık bu teşkilât için devletin vereceği bazı himayelerden istifade eden bir kooperatifçilik usulünü gösterebilirdim. Bugün devlet her işe el salmış bulunduğu için şimdi bu işi devletin yakın bir teşekkülünün eline vermek müreccahtır. Bu da Ziraat Bankası olabilir. Ziraat Bankası muhtelif istihlal mntakalarına göre, müstahsilin muhtaç olabileceği makineleri o mntakada doğrudan doğruya kendisi tesis edeceği hususî bir teşekkülün eline verir. Bu teşekkül, yerine göre, bu makinelere bir çalışma saat ücreti tayin eder ve her müracaat edenin istediği makine işini yaparak ücretini alır. İşin prensibi budur. Bunun tatbikatında dikkat edilecek birçok noktalar vardır. Meselâ, istenilecek işin evvelden haber verilmesi, işin sıraya konulması, yapılabilmek için gerekli vakitinde takdir edilmesi ve saire gibi.

Bu usulün sebepleri ve faydaları şunlardır :

A — Evvelce herkesin ağız yanmış olduğu için bugün ne kadar teşvik edilirse edilsin müstahsilin, hattâ kudreti yerinde olanları dahi kendi kendilerine yeniden makinelî büyük ziraat tecrübesine girmesi ihtimali pek azdır. Fakat, ehven bir ücretle çalışmak için emre hazır duran makineden istifade etmeyecek kimse yoktur.

B — Çiftçilikte makine ve motor kullanmak için yalnız bir motor veya makine almak kâfi değildir. Bunları iyi kullanacak makinistlere, makinelerin yedek parçalarına ve icabında tamir yapacak atölyelere de ihtiyaç vardır. Halbuki bu işler bizim memleketin teknik seviyesine nazaran, hiç bir zaman bir araya getirilemiyor. Bilhassa zaman zaman değiştirilen makinistlerden fayda yerine zarar hâsıl oluyor. Daimî surette bir makinist beslemek ise altından kalkılamaz bir yükür. Yukarıda tavsiye edilen teşekkül yalnız makineleri değil; bütün bu teferrüatı da bir araya toplayacak ve herkesin işini, muayyen bir maliyet ve amortisman hesabına bir de küçük kâr ilâve ederek, muayyen bir ücretle işleyecektir.

C — İş bu tarzda tutulduğu zaman ucuz benzin veya sair herhangi bir karbüran vermek te kabildir. Bir vakitler devlet traktör sahibi müstahsile ucuz benzin verirdi. Fakat, müstahsil ya bunu kendisine lazım olan zaman zarfında tedarik edemedi, yahut ta bunu su-iistimal etti. Her ikisi de fenadır. Fakat, iş bu suretle hususî bir teşekküle verildiği zaman bunların idaresi ve tanzimi pek kolay olur.

2 — Motor ve makineyi temin edecek olan teşekkül, aynı zamanda müstahsilin istihlal faaliyetini muhtelif bakımlardan kontrol etmek ve onu makul ve muntazam bir faaliyete sevk etmekle dahi vazifelendirilecektir. Kontrol edilmesi lâzım gelen noktalar şunlardır :

A — Çiftçi ancak kendi istihlal kudret ve takatının yettiği hudut ve nisbet dahilinde bir çalışma programı yapacaktır. Çok kazanmak fikriyle altından kalkamayacağı derecede geniş bir istihlal yapmak isteyenler bizde çok çöktür. Ben birçok müstahsil gördüm ki çok istihlal ve çok kazanç hayaliyle bir işe girdiler veya bir tabii âfet, yahut bir piyasa felâketi yüzünden mahvulup gittiler. Bunun için motor ve makine istihsalı usulünde çok tedricî hareket etmek ve istihlal kudretini makul bir âhenk içinde, seneden seneye ihtiyatla arttırmak lâzım geldiğini bu teşekkül sıkı ve filî bir kontrol içinde müstahsile öğretmek mecburiyetindedir. (Devamı 12 inci sayfada)

Resimli Makale

Bazı insanlar dinlemeyi hiç sevmeyizler, muhataplarının sözlerini keserler, söylenen sözü fikirlerine aykırı görünce derhal sinirlenirler.

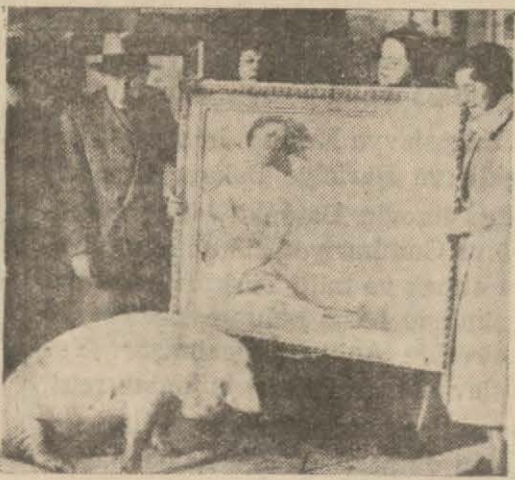

Bu gibi insanlar söz söyleme imtiyazının âdeta yalnız kendilerinde bulunduğunu sanırlar ve karşılarında-kini ilelebet dinlemeye mahkûm farzederler.

Bu gibi insanlar dinlemedikleri için öğrenmemeye, mütemediyen söyledikleri için de mütemediyen yanılmaya ve her münakaşada mağlûp olmaya mahkûmdurlar. Dinlemeyi öğrenmeliyiz.

SÖZ ARASINDA

Pariste bir
Tabloya mukabil
Bir domuz

Pariste bir ayniyat salonu vardır. Bu salonda paraları olmayan kimseler ellerindeki malları gene mallarla değiştirmektedirler. Bu salonda bazı garip değişik dokuşlara tesadüf etmek mümkün olmaktadır. Geçen hafta bir çiftçi oldukça kıymetli bir tabloyu bir domuzla değiştirmiştir. Resim domuzun tabloya baktığını göstermektedir.

Forda ortak olmak
İstemiyen adam öldü

Ford bugünkü servetini temin etmeden evvel işe başlamak için para arıyordu. Bir çok kimselere baş vurdu. Kendisine hiç kimse para vermedi. Yalnız James Couzens isminde bir adamcağız hemşiresinin biriktirdiği paraları Ford'un önüne saydı. Bu para 180 dolardan ibaretti.

James Couzens bir müddet sonra Ford'un para kazandığını görerek bu parayı geri istemiş ve Ford da iade etmişti. James Couzens son zamanlarda ölmüştür. Fakat Ford ortak olmaktan vazgeçtiğinden dolayı duyduğu pişmanlığı ömrünün her ânında tekrar etmiştir.

Korkunun devası

İspanyanın büyük bir şehrinde âsilerle hükümetçiler harp ediyorlardı. Halk hastane itihaz edilen bir bodruma sığınmıştı. O sırada oradan bir ses duyuldu:

— Bir doktor yok mu? Bir asker korkundan titriyor.

Oraya sığınmış olan İngiliz turistlerinden biri:

— Ben de korkuyorum amma bunun devası doktor değil, dedi. Bir otomobil veya bir tayyare yok mu?

HERGÜN BİR FIKRA

Mantar

Borazan Teflik'in hatıra kalan nükteleri hadsiz, hesapsızdır. Gene bunlardan bir tanesini burada kaydetmeyi o sevimli adamın rahmetle anılması için bir vesile addediyorum:

Teflik, bir gün kuyumcu başı Harunaçının oğlu Jak beye misafir gitmişti. Kendisini yemeğe alkoydular.

Jak bey ticaret âleminde dalavereciliği ile meşhur olduğu kadar derbederliğiyle de maruftu. Dünya kadar servet sahibi olduğu halde muntazam bir yemek odasına malik değildi; neresi rastgelirse, yemeğini orada yerd.

O gün de, hizmetçi kadın yemekleri hep bir arada getirip ortadaki masanın üzerine bırakırdı:

— Buyurun, Teflik bey!

Dediler. Teflik oturdu. Önündeki sahan kalabalığının arasında, gözü acııp bir şeye ilişince sordu:

— Bu ne bu?

— Mantar!

Teflik komik bir tavırla Jak beyin yüzüne bakıp, kaş kaldırdı:

— Bana bakma: Yemem!

— Öyle ise kaldırırsınlar... yere bırakırsınlar..

Bu sefer Teflik:

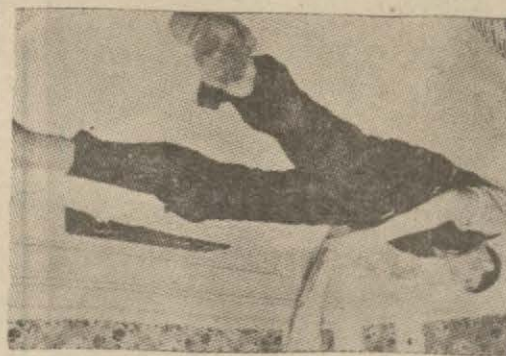
— Azızım, Jak! dedi; nafiye uğraşıyorsun. Mantarı yutmayacağımı anlayınca, şimdi de basayım diye yere koyduyoursun amma, ben bildiğin enayitlerden değilim!

Tırnakları manikürlü
köpekler

Londralı Carheel isminde bir kadın dehşetli bir köpek meraklısıdır. Evinin bahçesi küçük kulübelele doludur. Dört tane uşak sırf bu köpeklerin hizmetinde çalışmaktadır.

Son günlerde Carheel yeni bir moda çıkararak en sevdiği bolduk köpe-

Dinlemek san'ati

Otel karyolarına
Sığamıyan
Romanyalı boksör

Dünyanın tanınmış dev çüsse bokserlerinden Romanyalı Mitue'nin boyu 2.26 metredir. Gittiği otellerde kendisine mahsus yataklar bulamamaktadır. Mittue rahat etmek için hususî bir karyola yaptırmıştır.

Resimde bu karyolada istirahat ederken görülmektedir.

Aşık olarak evlenen
Yegâne Kral

Almanya, İtalya Kralı Viktor Emaçoeleli Habeşistan İmparatoru olarak tanıdığı dakikalarda Viktor Emanoel de kendi sarayında karisile evlendiklerinin kırkinci yıldönümünü tes'it ediyormuş. Viktor Emanoel Avrupa da aşık olarak evlenen yegâne kraldır.

İsmarlama ziyafetler

Geçenlerde Japon mağazalarında evlenecek bekârlara kız adresleri satıklarını yazmıştık. Japonlardan mülhem olduklarını zannettiğimiz Amerikalılar da başka bir yol tutmuşlar..

Mağazalar vasıtasile ismarlama eğlenceler tertip ediyorlarmış. Meselâ evinizde ahbaplarınızı davet ederek bir çay tertip edecekseniz mağazaya müracaat ediyorsunuz, size musikişinas, şarkıcı, falcı, fakir bulup gönderiyorlarmış. Ve gene meselâ bir ziyafet tertip edecekseniz şeraitini mağazaya bildiriyormuşsunuz ve bir fakir, bütün takımlarile beraber gelip ziyafeti namınıza veriyor ve sonra takımlarını alıp gene gidiyormuş.

ginin ayaklarına kırmızı renkte pedikür yapmıştı.

Bu moda bütün köpek sahiplerine intikal etmiş olduğu için şimdi Londranın köpeklerine harıl harıl pedikür yapıyormuş.

Sözün Kısası

Milletler Cemiyeti
Hakkında bir teklif

E. Talu

O bir tiptir. Tahsili, Saltanat devrinin rüştüyesinden ileriyeye gitmemiş, ikbal ile münasebatı uzaktan aşinalıkla kalmış, babadan kalma cüz'î bir gelire kanaat eder, bekâr, gamsız, kaygusuz olan bu adamın bir tek merakı vardır: Politika!

Ama ne merak, bilir misiniz? Değme diplomatlar, dünya siyasetini onun kadar yakından takip etmezler. Yarı buçuk fransızcasile, o, Temps gazetesinin, Europe Nouvelle mecmuasının en sadık, en devamlı okuyucusudur.

Okur da, anlar mı?.. Deminden beri yapmış olduğum tarife göre bu suali sormakta haklı olabilirsiniz. Lâkin politika denizinde şenaverlik edenlerin acaba kaç tanesi yüzme bilir, kaç tanesi siyasi meselele hakkiyle akıl erdirebilir ki o bilsin?

Hiç değilse benim dostum onlar gibi, olur olmaz işlere burnunu sokmaz, esasen bulanık olan politika denizini acemi hamlelerle büsbütün bulandırmaz. Ve bu da bir fazilettir.

Geçenlerde, Sirkeci kiraathanelerinden birinin önünden geçerken, baktım, deride oturuyor. Yanına gidip, onu derin düşüncesinden uyandırdım:

— Merhaba!

— Ooo! Merhaba, azızım!.. Hoş geldin.

— Ne düşünüyordun bakayım?

Bir iskemle çekip yanına oturdum. Derhal tepemize dikilen lustracıyı savdım; ondan daha pişkin ve daha yapışkan olan dilenci hatunu, kuruşu toka edip uzaklaştırdım; seyyar Moskof çantacıyı sepetledim; başladık konuşmaya. Politika meraklısı dostum, demin cevapsız bıraktığı sualime rücu ederek:

— Biliyor musun, ne düşünüyordum? dedi.

— Ne?

— Şu Milletler Cemiyeti çok güzel şeydi ama, yüzümüze gözümüze bulandırdık.

— Ne gibi?

— Sen de ne gibi diye sorarsan.. Bilmem artık! Milletler Cemiyetinin gayesi ne idi?

— Dünya yüzünde sulhü takarrür ettirmek.. Milletlerin birbirlerini yemelerine mâni olmak.

— Babanın canına rahmet! Peki: Bu dediğin şeyleri cemiyet yapabildi mi?

— Hayır.

— Çünkü bugünkü şeklinde bunu yapmak elinden gelmezdi. Gelemezdi. Milletler, öyle andlaşmalarla, konferanslarla, projelerle, sittin senelik canavarlık hüylarından vazgeçmezler. Birbirleriyle hırlaşmak için, koparacak çıban başı bulamazlarsa, deriyi tahriş edip te zorla çıban yaparlar. Bu böyle mi?

— Maalesef böyle!

— O halde, gayesine ulaşmak için Milletler Cemiyetinin yapacağı tek bir şey kalıyor.

— Nedir?

— Söyliyeyim mi? Harp vukuunda, galip gelecek tarafın badema hiç bir yabancı memlekete on paralık mal ihraç edemeyeceğine dair bütün bitaraf devletlerden birer senet almak. Bak, o zaman hiç kimse harbe yanaşır mı?

Rüştüyeden üstün tahsili olmayan bu basit adamın şu mütaleasını ben pek te yabana atılır bulmadım. Siz ne düşünürsünüz, bilmem?

E. Talu

Beş dakikada idam kararı

Geçen hafta Londra ağır ceza mahkemesinde rüyet edilen bir katil davası adli tarihte kışalık rekorunu nu kırmıştır. Katil 27 yaşında Hilda Kuir isminde bir hizmetçidir. Hilda beş aylık çocuğunu kendi elile öldürdüğünü itiraf etmiş, iki şahit dinlenmiş, mahkeme de kızın hemen idamına karar vermiştir. Bütün bu muhakemenin cereyanı ve hükmün verilmesi yalnız beş dakika sürmüştür.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Başlangıç adlı bir şiir kitabı elimize geçti. Bu kitabın Başlangıç adlı ilk şiirini aynen yazıyoruz:

Başlangıç

Denizin şarkılarını dalgalar içti,
Dağlar rüzgârlarını göğüslerine gömdüler.

Bazan $5x + 8 = 16$
20 — $Y = 5$. Netice
Benzemiyor sert bir $\frac{1}{2}$ cepçe.
 $5x = 16 - 8$
 $Y = 20 - 5$
 $X = \frac{8}{5}$, $Y = 15$
Göçlerim rakanların önünde gelezör.
Saat NİL, yemek vakti,
Şimdi mideyide mukavele akti
Sırası geldi sanırım kuzençiler..

Uçan kartallar yıldızlara ilişti:

Sen bu damlaları al,
Yağmurlu kalbinle damlalarda bunal!

Kitapta bu kabilden daha bir çok şiirler var ve nihayet son şiir kilişesini koyduğumuz şiirdir.

Bu iki şiiri gördükten sonra, bizde de yeni şâir yetiştigiğine, ve şiirlerinin okunmaya değer olduğuna artık,

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Madrid bombardıman edildi 60 kadın, çocuk öldü

Hükümet kuvvetlerinin mukabil taarruzları akamete uğradı. Âsiler 9 bin işçiyi kurşuna dizdiler

Paris, 30 (Hususi) — İhtilâlcilere mensup tayyareler bugün tekrar Madrid üzerinde uçuşlar yapmışlar vee şehre bir çok bomba atmışlardır. Atılan bombalardan 60 kadar kadın ve çocuk ölmüştür.

Cenevre 30 (Hususi) — İspanya hâdiselerini yakından takip eden siyasi mahafilin kanaatine göre, Madrid düştüğü takdirde, Kabalero hükümeti Sovyetlerin telkinile Milletler Cemiyetinin fevkalâde bir toplantıya çağrılmasını istiyecektir.

Hattâ, bazı müşahitlere göre, Sovyetlerin yakında bu hususta teşebbüsüne bulunmaları da pek muhtemel görülmektedir.

Salamank, 30 (A.A.) — Burada bulunan karargâhı umumî tarafından neşredilen bir harp tebliğine göre, milisler yabancı memleket mamulâtından bulunan ve yabancı ekipler tarafından idare edilen kırk hücum tankı ile, Madrid

Eden, Madrid Hükümetinin sonu Geldi, diyor

Londra, 30 — Dünkü Avam Kamarası müzakerelerinden bahseden Times gazetesi diyor ki:

«Eden, Madrid hükümetinin artık elinde hiçbir kudret olmadığını ve bu hükümetin sonu geldiğini söylemiştir. Bundan başka Madrid mahkemeleri kararlarının bir kıtaliden başka birşey olmadığını ilâve etmiştir.»

din cenbu garbisinde Terrajenes ve Sesen üzerine mukabil hücumda bulunmuşlarsa da gerek milisler, gerek onların yabancı partizanları mağlûp edilmiştir. Milisler muharebe meydanında yüzlerce ölü bırakmışlardır. Üç yabancı hücum tankı da Nasyonalistler eline geçmiştir.

Fransa aleyhine nümayişler

Seville, 30 — Nasyonalistlerin işgali altında bulunan birçok İspanyol şehirlerinde Fransız konsoloshanesi binaları önünde nümayişler yapılmıştır.

Mütareke talebi

Seville, 30 (A.A.) — Haber verildiğine göre, başkan Azana iki tarafın filî işgali esâsı üzerinde Burgos hükümetine bir mütareke teklifinde bulunmuştur. General Frankonun bu teklifi reddettiği söylenmektedir.

Âsiler 9 bin işçiyi kurşuna dizdiler

Londra, 30 (A.A.) — İspanyanın Londra büyük elçiliği, Madrid hukuk kolleji tarafından vücutta getirilen ve âsileri çok feci vakalar yapmakla itham eden bir vesikayı neşretmiştir.

Bu vesikada ezcümle deniliyor ki: Âsiler, işgal ettikleri arazide herhangi bir sendikaya dahil bütün işçileri sistematik bir tarzda kurşuna dizmektedir. Seville 9 binden fazla işçi ve köylü kurşuna dizilmiştir.

Türkiye ile Yugoslavya arasında tam bir görüş birliği var

(Bağ tarafı 1 inci sayfada)

devlet adamları, Başbakan Stoyadinoviç ve İnönü ile Vekil Aras ve Bayan huzurlarıyla imza edilen yeni Ticaret anlaşmasını memnuniyetle kaydederken iki memleket ekonomik münasebatının daha ziyade sıkılaştığını görmek arzusunu izhar etmişler ve bu bapta, iki memleket arasındaki mübadeleleri imkân nisbetinde arttırmak üzere Yugoslav ve Türk ekonomi bakanları arasında sıkı bir temas tesisine karar vermişlerdir. Türkiye ile Yugoslavya arasında kültürel münasebetlerin tesisi ve inkişafındaki ehemmiyeti müdrük olan her ik memleketin devlet adamları, bu memleketlerin hislerine tamamıyla uygun olan bu münasebetlerin tarzlarını tesbit ve tatbikını temin için sıkı ve devamlı bir temasta bulunmaya karar vermişlerdir. Bu tedbirin ilk tatbikatı olarak, Yugoslav ve Türk Üniversiteleri arasında derhal talebe mübadelesi yapılması, iki memleket profesörleri tarafından kendi Üniversitelerinde konferanslar tertibi, bu iki memleket Üniversitelerinin birinde Yugoslav ve Türk dilleri kürsülerinin tesisi müştereken kararlaştırılmıştır.

Ekselâns Stoyadinoviç'in ziyareti Türkiyede fevkalâde dostâne bir tesir hâsül etmiştir ve dost ve müttefik iki memleketi idare edenler arasındaki bu yeni temas neticesinde bu memleketleri birbirine bağlayan kardeşlik bağları bir kât daha kuvvetlenmiştir.

Muhterem misafirimizin Ankaradan hareketi

Ankara, 31 (Hususi) — Hükümet merkezinde üç gün kalan muhterem misafirimiz Yugoslavya Başvekili M. Stoyadinoviç, refikası ve maiyetleri bu sabah saat 2,30 da hususi trenle Ankaradan ayrılmışlardır. Dost ve müttefik devlet Başvekili istasyonda Başvekil İsmet İnönü ile refikalari, Hariciye Vekili Tefvik Rüşti Aras, vekiller, Hariciye Vekâleti erkânı ve Ankara va lisi tarafından uğurlanmıştır. Muhterem misafirimize yapılan teşyi merasimi son derece samimî olmuştur. İki dost devlet Başvekili trenin hareketi saatine kadar dostâne mükâlemelerine devam etmişlerdir.

Dünkü görüşme ve gezintiler
M. Stoyadinoviç bu sabah müttefik Yugoslavyanın burada yaptırdığı elçilik binasının açılış merasiminde de hazır bulunmuştur.

Bu merasimde Yugoslavya Başvekiline refakat etmekte olan Başvekâlet kabine şeflerinden Protiç ile Gaşiç, Yugoslav matbuat mümessilleri ile orta elçi Lazaroviç, elçilik erkânı hazır bulunmuş ve İstanbuldaki Yugoslav kilisesinin baş rahibi de dinî merasimi ifa etmiştir.

Yeni Yugoslavya elçilik binası, biri elçi ve elçilik büroları diğeri de elçilik ileri gelenlerinin ikametleri ve elçilik arşivine mahsus olmak üzere iki büyük ve muhteşem binadan mürekkeptir.

Açılış merasiminden sonra Yugoslavya hükümet reisi ve refikası ile maiyeti ve bütün elçilik erkânı hariciye vekilimiz Tefvik Rüşti Arasın köşklere giderek öğle yemeğini orada yemişlerdir. Yemekten sonra da muhterem misafirimiz ve refikalari Ankara civarında bir gezinti yapmışlar ve bu arada Etimesut nümune köyünü de gezmişlerdir.

Saat 17 de Yugoslavya Başvekili Stoyadinoviç ile Başvekil İsmet İnönü ve Hariciye Vekili Tefvik Rüşti Aras toplanarak görüşmelerine devam etmişlerdir.

Gece Yugoslavya elçisi Lazaroviç tarafından Ekselâns Stoyadinoviç ve refikası şerefine Ankara palâsta büyük bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafeti muhterem misafirimizin hareketi saatine kadar devam eden bir süvare takip etmiştir.

Belgrad Gazetelerinin Neşriyatı
Belgrad, 30 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Bütün gazeteler, Türkiye millî bayramı münasebetile dün Ankarada cereyan eden ve Stoyadinoviç'in huzurile çok hususî bir manâ taşımış olan merasim hakkında uzun yazılar neşretmektedirler. Bu gazeteler, her sınıf askerî kuvvetlerle tayyare filolarının, yanında Stoyadinoviç bulunan Kamâl Atatürk önünde yaptıkları geçit resmini ve bu geçidin uyandırdığı çok büyük tesiri bilhassa kaydetmektedirler.

Politika gazetesi, resmi geçidin kısa bir tevakkufu esnasında Kamâl Atatürk'le M. Stoyadinoviç arasında uzun ve samimî bir hasbihal yapıldığını

Küçük Antant kuvvetlendirilecek

Romanya ile Çekoslovakya arasında tam bir anlaşma hasıl oldu

Prag, 30 (A.A.) — Kral Karol. Masaryk'i ziyaret etmiş ve Skolların merkez evini gezmiştir. Bilâhare Reiscumhur Benes ile, hassatan iki memleketi ve Küçük Antantı alâkadar eden meseleler üzerinde görüşmelerde bulunmuştur.

Krofta da Antonesco ile uzun müddet görüşmüştür.

İki devlet reisi ile iki devlet adamı arasında, bütün meseleler üzerinde gerek takip edilen usuller, gerek istihdaf edilen gayeler hakkında tam bir mutabakat hasıl olmuştur.

Kral Karol, Küçük Antant birliğinin daha ziyade kuvvetlendirilmesi ve daha açık bir şekilde tecelli etmesi arzusunda bulunmuştur. Bu sebepten, önümüzdeki aylar zarfında B. Hodza tarafından «mutlak tesanüt» diye tavsiye edilen bir siyaset takip olunması beklenmektedir.

M. Beneş Belgrada gidecek

Prag, 30 (Hususi) — Romanya Kralı Karolun ziyaretine büyük bir ehemmiyet atfeden siyasi mahafil, Kânunuevvelde, Çekoslovakya Cumhurreisi Benesin de Belgrada gideceğini söylemektedirler. Bu ziyaretten sonra Kânunusanide, tekrar Belgratta, naip Prens Pol, Kral Karol ve Cumhurreisi Benesin iştirakile bir toplantı yapılarak Küçük Antantın takip edeceği yeni siyaset tesbit edilecektir. Diğer taraftan salâhiyyettar mahafil, Kral Karolun bu ziyaretinden sonra Küçük Antant devletleri erkânharplerinin müşterek bir toplantı yapacağı ve üç devletin millî müdafaasını alâkadar eden bazı mühim kararlar vereceğini beyan etmektedir.

kaydetmektedir.

Diğer taraftan bütün gazeteler, Cumhur Başkanı Kamâl Atatürk'ün dün akşam Ankara palasta verilen büyük resmi kabul esnasında Yugoslavya matbuatı mümessillerine yaptığı beyanatı iri harflerle neşrediyorlar. Yugoslav gazeteleri, yeni Türkiyenin büyük şefi tarafından söylenen sözlerle çok büyük bir ehemmiyet atfetmekte ve Türk - Yugoslav dostluğunun bu büyük günü hakkında tafsilâtı malûmat vermektedirler.

Kral Edvard'ın Parlâmentoya İlk mektubu

«Boğazlar konferansının müsbet neticesi âti için mes'ut bir misal teşkil etmektedir.»

Londra, 30 (A.A.) — Kral Edvardın bir mektubu ile Parlâmentonun toplantısı 3 İkinciteşrine tehir edilmiştir. Bu mektubunda Kral tahta geçtiği tarihten beri ilk defa olarak Parlâmento azalarına hitap ettiğini kaydetmektedir.

Müteveffa babasını hürmetle anan ve imparatorluğun bütün ülkelerinden gelen sadakat nişanelerini kaydeden Kral, ecebi devletleri ile olan münasebetlerinin eskisi gibi dostane olduğunu ilâve etmektedir. Kral bu meyanda İngiltere ile Mısır arasında yeni bir münasebet devresi açacak olan Mısır - İngiliz ittifak muahedelerini zikretmektedir. Boğazlar konferansının müsbet neticesi âti için mesut, bir misal teşkil etmektedir. Kralın elçileri, Lokarno muahedelerini imza eden beş devletin konferans halinde toplanmaları için müzakerelere girişmiş bulunmaktadır.

Kral mektubunda şunları ilâve etmektedir:

«Son üç ay içinde İspanya hâdiselerini büyük bir dikkatle takip ettim. İngiltere hükümeti beşerî sahada İspanya halkına yardım etmeğe çalışmıştır. Hükümetin daimî siyasası, bu bedbaht muhasamayı mevzileştirmeye çalışmak şeklinde tecelli etmiştir. İngiltere bu maksatla ademi müdahale paktı yapılması hakkındaki Fransız teşebbüsüne arka olmuştur.»

Genel Kurmay Başkanı

Ankara 30 — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak İstanbul hareket etmiştir. Oradan Hamidiye krova-zörü ile Köstenceye gidecek, Bükreşte toplanacak Balkan antantı kurmayları konseyine iştirak edecektir.

Bu sabahki Otomobil Kazası

Bu sabah Arnavutköyünde müessif bir otomobil kazası olmuş, içinde 3-4 kişi bulunan bir otomobil yol üzerinde durmuş olan bir diğer otomobile çarpmış, ve bir kaç kişi yaralanmıştır.

Kazada iki kişi ağırca yaralanmıştır. Bunlar derhal hastaneye kaldırılmışlardır. Yaralananlar meydanında haneninde Yaşar ile bir iki musikişinas vardır.

Otomobilini yol üzerinde bırakan şoför Emin hakkında takibat yapılmaktadır.

23 Sovyet gemisi Boğazlardan geçip İspanyaya gitmiş

(Bağ tarafı 1 inci sayfada)

denizden gelen 23 Sovyet gemisi Çanakkalede geçerek Akdenize açılmışlardır. Bu 23 gemiden on beşi İspanyaya müteveccihen yollarına devam etmişlerdir. Diğerlerinin nereye gittiklerini bilinmiyor. Bu 15 gemiden bazılarının isimlerini bildiriyorum: Karl Lepin (3,974 ton) geçen perşembe Boğazlardan geçmiştir. Hamulesi meyanında 12 askeri kamyon, iki tayyare, 500 tonluk diğer harp malzemesi var. Ve Kartaca için yüklenmiştir.

Tranobalt (11,439 ton). Bu gemi de perşembe günü Boğazlardan geçmiştir. Hamulesi: 50 kamyon, 20 ağır top, 6 tayyare, 1500 ton mühimmat, 2000 ton da erzak, ecza, ilâç ve diğer âlet edevat. Barselon için yüklenmiştir.

Şahter (3,028 ton). Cuma günü Boğazdan geçmiştir. Alicente için 6 kamyon, 4 top, 2 tayyare ve 1000 tonluk harp malzemesini hamildir.

Varlaam Avanesov (6,557 ton). Kartacaya gönderilmek üzere pazar günü 56,55 ton petrol yüklü olarak Boğazlardan geçmiştir.

Madrid, 30 (Ünited Pres muhabirinden) - İspanya kara sularını tarassut eden âsi harp gemileri, bugün, Barselon açıklarında cephaneye yüklü bir Sovyet

Siyaset ALEMİNDE

- Romanyada Yahudi meselesi
- İspanyada Komünizm ve Faşizm
- Belçika Sosyalistleri ve şerrin ehveni

Bazı memleketlerde olduğu gibi

Romanyada da bir Yahudi meselesi vardır. Solcu partilerle liberal fırka haricinde diğer şağcı ve faşistler, bu davanın, bir Yahudi muhacereti ile hallolunabileceğine kanidirler. Millî köylü fırkasının Besarabyada yaptığı muazzam bir toplantıda, bütün Romanya yahudilerinin Madagaskar adasına gönderilmeleri teklif edilmiştir. Malûm olduğu üzere Madagaskar Fransanın tasarrufunda bulunan bir adadır. Fransanın, kendi müstemlekesi olan bir adaya, yüzbinlerce Yahudiyi kabul etmesi mümkün olamayacağı için, Rumen millî köylü fırkasının bu tasavvuru da, şimdilik suya düşmüş sayılıyor. Fakat Yahudi davası, bugünkü Romanyada, muhakkak ki bugün en canlı siyasi ve içtimai mevzularından biridir.

İspanyada cereyan eden dahilî muharebelerin her gün bir parça daha inkişaf eden safhaları gösteriyor ki, Garbi Avrupa, şimdikiye kadar, bu derece feci bir mücadeleye şahit

olmuş değildir. Okun yaydan çıktığını ve artık fikrin fikirle çürütülemediğini gören taraflar, hâkim oldukları yerlerde, muarızı buldukları akidelere ortadan kaldırmak için, evvelâ onları taşıyanları öldürmekten işe başlıyorlar. Böylece, bir Fas Lejyonunun girdiği Marksist İspanyol şehrinde, bütün sokaklar kana boyanıyor. Yüzlerce hatta binlerce insan, kafile halinde geniş ve uzun çukurların başlarına götürülüyor ve orada, bulaşık hastalığa tutulmuş hayvanlar gibi, kafalarına sıkılan birer kurşuna yere seriliyorlar. Bu halin dehşeti üzerinde bir an için bile durmak zaittir. Beşer hayatı kadar mukaddes birşey yoktur. Onun bu şekilde israfı ise insan adını taşıyan her mahlûl için, yüz kızartıcı bir vakıdır. Ne çare ki bu, bir mukabele bilmişildir ve Faşizm, Komünizmin zimmetini ödemekten başka birşey yapmıyor.

Belçikada, Reks denilen Faşist hareketin günden güne genişlemek istida-

dında olduğunu gören Sosyalistler, bugünkü Belçika hükümetini iktidar mevkiinde tutmak için ellerinden gelen müzaheretini esirgemeye karar vermişlerdir. Bittabi Sosyalistlerin bu müzaheretini, Van Zeeland hükümetinin, Reksizm ile mücadele ettiği müddete münhasır olacaktır. Nitekim, onun bu mücadelesini desteklemek içindir ki, askerlik müddetinin uzatılması hakkında hükümetin isteklerine mümaşat edilmiştir. Yani Belçika Sosyalistleri şerrin ehvenini tercih etmişlerdir.

Selim Ragıp

Belçika sosyalistleri ve şerrin ehveni

Fransanın yeni Müdafaa Hattı

Londra 30 (Hususi) — Fransanın Şark hududunda teftişe çıkmış olan Millî Müdafaa Nazırı Daladiye, erkânıharp Reisi General Gamelen Parise dönmüşlerdir.

Bu teftiş esnasında Lüksemburgdan Dönkerke kadar yapılacak olan yeni Majino müdafaa hattına dair tetkikler de yapılmıştır.

Göbles müstemleke istiyor

Berlin, 30 (Hususi) — Propaganda Nazırı Göbels bu akşam bir nutuk söyleyerek, Almanyayı kaybettiği müstemlekeleri geri almak için mücadelesine devam edeceğini bildirmiş ve ham maddeler ihtiyacının tatminini muhakkak surette elde edeceklerini hararetle anlamıştır.

gemisini çevirmişler ve hamulesine yazıyet etmişlerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Odülasyon Talimatnamesi

Belediye hazırlanan proje üzerindeki tetkiklerini bitirdi

Berberler Cemiyeti piyasadaki saç kıvrırma işinde Sıhhat Vekâleti tarafından menedilmiş olmasına rağmen zehirli ilaç kullanan berberleri tesbit edip listesini belediyeye vermiştir. Cemiyetin kullanılması menedilmiş olan bu zehirli saç ilaçları hakkında yaptığı müracaata henüz cevap gelmemiştir.

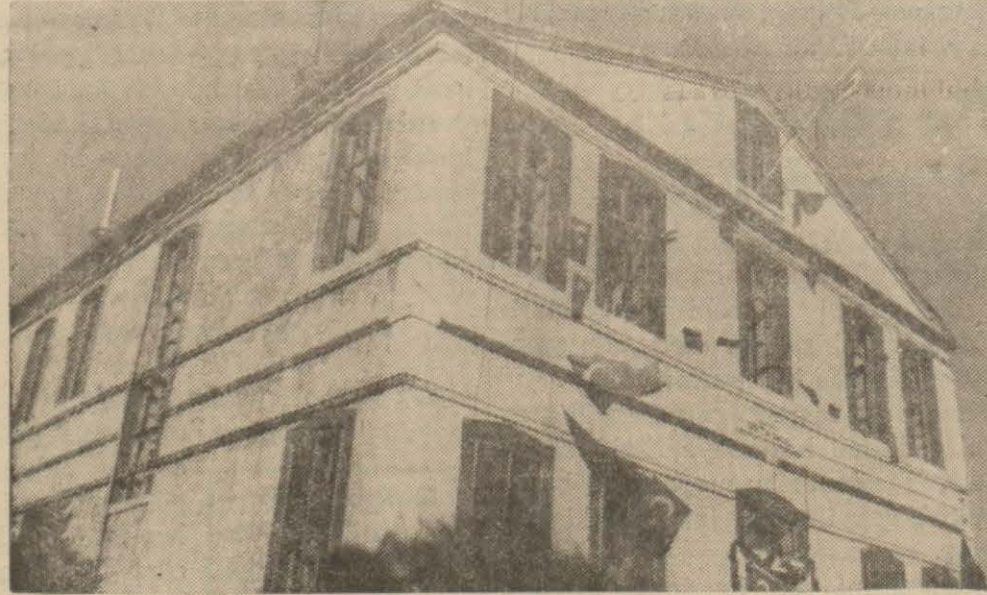
Diğer taraftan belediye de saç maşaları, ondüle makineleri ve ondüle ilaçları hakkındaki talimatname projesi etrafındaki tetkiklerini bitirmiştir. Hazırlanan talimatname yakında Berberler Cemiyetine gönderilecektir. Bazı şikâyetler üzerine ondüle maşaları ve ondüle makineleri yeniden sıkı bir kontrole tâbi tutulmuştur. Kontrol sonunda ondüle maşalarla ondüle makinelerinin normal şekilde saç kıvrıldığı ve saçlar üzerinde zehirli ilaçlar gibi tahribat yapmadığı anlaşılmıştır.

Torik akını Başladı

Yunan balıkçıları Bandırma limanından da balık almağa başlamışlardır. Limanımızda bulunan İtalya balıkçıları taze balık almak maksadile gemilerini Sarıyerde götürmüştür. Bundan sonraki balık tahmini Sarıyerden yapılacaktır.

Beklenen torik akını başlamıştır. Dün toriğin çifti balıkhanede 35 kuruşa mezd edilmiştir.

Bakırköy ortamektebinin açılış töreni

Bu ders yılında tedrisata başlayan Bakırköy orta okulunun açılış töreni dün yapılmıştır.

Bakırköyünün orta okula olan ihtiyacı İstanbul civar kazalarının hepsinden daha fazla idi. Bakırköyünde resmî, hususî yedi ilk mektep vardır. Buna Yeşilköy, Mahmut Bey, Safra, Çiftburgaz, Firuzköy ve Avclar köylerindeki ilk mektepleri de ilâve edince bu kadar mektebin her sene yetişirmekte olduğu talebeden ekserisinin İstanbul orta mekteplerine gitmesi imkânı bulunamamakta idi. Bu çocukların yol uzaklığından ve ekonomik sebeplerden dolayı İstanbul orta mekteplerine devam edemedikleri nazarı dikkate alınmış, bütün bu çocuk-

ların yalnız ilk tahsil ile kalmamaları ve ileri tahsillerine devam edebilmeleri için orta mektep tesis edilmiştir. Bakırköy ve Yeşilköy halkının bir çokları orta mektebin tesisi için madî yardımlarda bulunmuşlardır. Yapılan yardım yekünü 3000 lirayı mütecevizdir. Cevizlik semtindeki eski bir mektep binası esaslı surette tamir edilerek orta mektebe tahsis edilmiştir. Mektepte 400 kadar kız ve erkek talebe vardır.

Mektebin birinci sınıfı 5 şube, ikinci sınıfı 2 şubedir.

Açılış töreninden sonra mektep binası gezilmiş, misafirlere bina dahilinde ihzar edilmiş olan büfeden limonata ikram olunmuştur.

Doğru Değil mi?

Pulsuz pul parası alınmamalı!

İcap etti: Dün ve evvelki gün muhtelif yerlere telgraflar çektik. Fakat her telgraf makbuzu verirken beş kuruş fazla alındığını gördük ve sorduk:

— Beş kuruş eksik veriyorsunuz?
— Beş kuruş Hilâliahmer pulu içindir.
— Fakat pul nerede?
— Pul yok.

Bizce bu muamele doğru değildir. Mümkündür ki bu memur, nöbetine düşen müddet içinde her verdiği makbuz için, hesap verirken, idareye beş kuruş fazla versin. Ve böylece halktan aldığı pul bedellerini ödesin. Pul tedarik edilemediği için bu usul, belki, bu bayram, idareten kabul edilmiştir. Fakat tekrar ediyoruz: Hiç te doğru değildir. Bir para, makbuz mukabil alınır ve makbuz vermiyen kimseye para verilmez. Bugün, idare ve muvakkat bir sıkıntı zamanını geçirmek için kabul olunan bu usulün, yarın, türlü fenalıklara yol açmayacağını kim temin edebilir. Hâdiseyi, ehemmiyetle gözönüne koyuyoruz.

Doğru değil mi?

Alenen sarhoşluğun cezası

Horhorda oturan Yusuf ve Ahmet sarhoş olarak sokaklarda nâra atmak suretile rezalet çıkardıklarından cürmü meşhud mahkemesine sevk olunmuşlar ve üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşmada suç sabit olduğundan birer gün hapse ve 1 lira para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Bayram şenlikleri dün de devam etti

Mekteplerde, parti ve halk evlerinde müsamereler ve konferanslar verildi

Doktor İbrahim Zati konferans verirken

Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü şenliklerine dün de devam edilmiştir. Şehzadebaşında, Aksarayda, Fatihte ve diğer semtlerde kurulan bayram yerlerinde çocuklar akşama kadar sevinç içinde eğlenmişlerdir.

Saat 10 dan itibaren her kaza ve nahiyede halk kürsülerinde hatipler söz söylemişlerdir. Bu meyanda Sultanahmetde de doktor İbrahim Zati tarafından bir konferans verilmiştir.

Halkevlerinde Şenlikler

Eminönü Halkevi dün sabah minitakası dahilindeki fakir yavrulara Turan tiyatrosunda bir çocuk müsamesesi vermiştir. Saat 16 da Alayköşünde temsil şubesi tarafından bir müsameresi verilmiştir.

Beşiktaş ve Beyoğlu Halkevlerinde temsil ve konser verilmiştir. Şişli Halkevi de saat 21 den sabaha kadar devam etmek üzere bir balo tertip etmiştir.

Kadıköy Halkevinde saat 21 de verilen konserden sonra Karagöz oynatılmıştır.

Mekteplerdeki Müsamereler

Lise ve orta mekteplerde de temsiller verilmiş, müsamereler tertip edilmiştir.

Bu cümleden olmak üzere Arnavutköyündeki Boğaziçi lisesi talebeleri de güzel bir müsameresi vermişlerdir. Müsameresi çok canlı olmuş ve davetliler tarafından pek çok alkışlanmıştır.

Bakırköyde hava gazı tesisi

Bakırköyüne havagazı getirmek için yapılan teşebbüsler müsbet neticeye varmıştır. Havagazı şirketi bu hususta icap eden fenni tetkikleri ikmal etmiştir. Şimdiden 800 ü müteceviz abone kaydolunmuştur. Yakında tesise başlanacaktır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda : (Ziya Nuri). Alemdarda : (Esad). Bakırköyünde : (Merkez). Beyazıdda : (Haydar). Eminönünde : (Hüsnü Haydar). Fenerde : (Arif). Karagömrükte : (Arif). Küçükpazarda : (Hikmet Cemil). Samatya Kocamustafapaşada : (Ridvan). Şehremininde : (Nâzım).

Şehzadebaşında : (Hamdi).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada : (Hüseyin Hüsnü). Hasköyde : (Nisim Aseo). Kasımpaşada : (Müeyyed). Merkez nahiyede : (Dellâ Suda, Kinyol). Şişlide : (Nargilciyan). Taksimde : (Limonciyan). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükaçada : (Merkez). Heybelide : (Tanış). Kadıköy Pazar yolunda : (Merkez). Modada : (Falk İskender). Üsküdar Ahmediyede : (Ahmediye).

Evkaf icareleri

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ti, mukataalı vakıfların mukataaları mahfûl satışları kontrol aidatı, orman ve zeytinliklerle, arazi ve maadin ve vakıf paraların hâsulatından ibaretir.

Yeni vakıf kanunu bunlardan mukataalı arazinin ve icareteynli gayri menkullerin tasfiyesini icap ettirmektedir. İcare veya mukataanın 20 mislini evkafa vermek suretile fertlerde vakıf gayri menkulü tapuda kendi namlarına mülk olarak tescil ettirmekte, bu suretle tasfiye yapılmakta, yani malha evkafın alâkası kalmamaktadır. Bu yirmi senelik bedel peşin olarak verileceği gibi 4 takistte de verilebilmektedir. Kanun tasfiye için 10 sene müddet koyduğundan vakıf idaresi müracaat edenlerin muamelesini tedricen yaptırmaktadır. 13 teşrinisani 935 den itibaren on senenin hitamında henüz tasfiye muamelesini yaptırmayanlar gayri menkulün bina edilmiş olduğu arsanın on sene evvelki bedelini evkafa vermek suretile ellerindeki gayri menkulü kendilerine mülk etmeğe mecbur tutulacaklardır.

Mahlûl vaziyetlerine gelince yeni mahlûllerden icarei vahideli olanlar evkaf akarları meyanına ithal olunmakta, hisse şayialı olanlar da müsait şeraitle ve taksitle hissedarlarına satılmaktadır.

Tasfiyeden ve mahlûl satışlarından elde edilen para vakıf paralar idaresinde depo edilmekte ve bu paradan hiç bir tarafa sarfolunmamaktadır. Şimdiye kadar bir milyon liraya yakın para toplanmıştır. Bu para Vakıf Bankası tesisi için sermaye olarak saklanmaktadır.

İlk hava Şehidi Türk kadını

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ken, ne hazin bir tesadüf ki, ilk hava şehidi Türk kadını da toprağa bırakıyoruz. Türkkuşunun yılmaz çocukları, sizi nasıl yürekten, bir baba muhabbetile sevdiğimi bildiğiniz için, Eriben ölümü karşısında ne kadar ızdırap duyduğumu tahmin edebilirsiniz. Bizi teselli eden bir nokta varsa, o da hayatın her sahasında Türk erkeğiyle yanyana çarpışan, icap ettiği zaman kan dökmekten de çekinmeyen Türk kadınının kahramanlığını bir kere daha görmüş olmaktır. Atatürkün, uzun bir kötü idareden kurtarıp meziyetlerini bir pırlanta gibi meydana çıkardığı Türk kadını, görüyorsunuz ki, karada ve denizde olduğu gibi havada da, Sakarya kıyılarında vuruşan analardan geri kalmamak için, yılmadan, korkmadan, ölümü istihkar ederek çalışıyor.

Türkkuşu üyeleri, sizin bu elemli gününüzde ordunun yüksek hava kahramanları da aranızda bulunuyor, matemimize iştirak ediyorlar. Onlar da hergün vazife başında ölüm tehlikesiyle çarpışmaktadırlar. Fakat bu tehlike, yiğit havacılarımızı bir'an bile yıldırmıyor. Siz de onları örnek tutarak havacılık için kıymetli birer unsur olmaya çalışmalısınız.

Türk evlâtları, Eribe Türkkuşunun ikinci şehididir. Geçenlerde hocamız Kâmilî, bu fedakâr arkadaş gömmüşük. Bugün de uçman Vecihinin evlâdını toprağa veriyoruz. Vecihiyi, bu şerefli babayı, hem taziye eder, hem de böyle bir genç yetiştirdiği için tebrik ederim.

Genaz törenine iştirak eden M. M. Vekâleti Hava Müsteşarı Yarbay Celâl da bugünkü kahramanlık telâkisinin hava kahramanlığında toplanmış olduğunu tebarüz ettirerek çok yakında ordunun bütün vazifelerinde de Türk kadını ile Türk erkeğini omuz omuza göreceğimize bahsetmiş ve Türkkuşu üyeleri kaybettikleri arkadaşlarının bıraktığı boşluğu hazin nutuklarla anlatmışlardır.

General Aydemar da bu merasimde hazır bulunmuştur.

Dr. HALİL ÇIRAY

Ankara Nümune Hastanesi Nisaiye Mütahhasısı

İsmet İnönü caddesi, İkinci durak, Tuna sokağı 10

Hergün üçten sonra hasta kabul eder.

KALIENTE
DOLORES DEL RIO
TÜRK Sineması

Çetinkaya İstasyonunu Bugün açıyorlar

Sivas, 21 (Hususî) — Sivas - Erzurum demiryolunun Malatya hattı ile birleşme yeri olan Çetinkaya istasyonunda yapılan inşaat sona ermiştir. Bu hattın açılış merasimi yarın yapılacaktır. Merasimi Nafia Vekâleti namına Sivas Valisi Nazmi Toker idare edecektir.

Sivastan hususî bir tren saat 7.30 da davetlileri alarak Çetinkaya geçecektir. Civar vilâyetlerden de heyetler gelecek bu suretle yeni istasyon büyük törenle açılmış olacaktır.

Irakta askerî İhtilâl

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

görülmüşler, hükümet binaları üzerine küçük çapta bombalar atılmışlardır. Bombalar şehirde bazı ehemmiyetli tahribata sebebiyet vermiştir.

Vaziyetin vehameti karşısında mevkiini muhafaza edemiyen Yasin Paşa derhal saraya giderek Kral Gaziye istifanamesini vermiştir. Bunun üzerine Kral Gazi Hilmet Süleymanı yeni kabineyi teşkile memur etmiştir.

Yeni Başvekil iş başına geçer geçmez bir beyanname neşrederek halk iş ve güçlerle meşgul olmağa davet etmiştir.

İhtilâlcilerin başında 1933 senesinde âsilere karşı yapılan tenkil hareketini idare eden kumandanlardan Bekir Zeki bulunmaktadır ve bugün bir diktatör mevkiindedir.

Bekir Zeki memlekette mecburî askerlik hizmetinin ihdasını tasavvuz etmekte ve Irakın tam istiklâlini istemektedir.

Londra mahafili Irakta mecburî askerlik ihdas edildiği takdirde memlekette bir takım memnuniyetsizliklerin baş göstereceği kanaatini ileri sürmektedir.

Hakikaten güzel ve iyi filmler, reklâma ihtiyaç göstermezler:

CHARLIE CHAPLIN
ŞARL O'nun
ismi iki gündenberi

SARAY ve SAKARYA

sinemalarını doldurmağa kâfi gelmiştir. Çünkü göstermekte oldukları **ASRİ ZAMANLAR** kahkaha ve şeret filmi görülmemiş bir muvaffakiyetle devam ediyor. İlaveten: **FOX JURNAL**'de en son dünya havadisleri.

Görenleri zevk içinde bırakıyor.

Bugün saat 11 de tenzilâtı matine

EHLİ SALİP MUHAREBELERİ

filmî ismine, şanına, şöhretine lâyık bir muvaffakiyetle gösteriliyor. Türkçesi **IPEK**'de - Fransızcası **MELEK**'de. Bugün **IPEK**'de 11 de halk matinesi

MEMLEKET HABERLERİ

Manisada başarılacak pek çok iş var

Eskiden eşkiya barınamasın diye koca çamlık yakılmıştı, bu sahanın şimdi yeniden ağaçlanmasına çalışılacak

Manisa, (Hususî muhabirimizden) — Bahkesir Parti Reisliğinde

muvaffakiyeti görülen Saylav Dr. Lütfü Kırdar'ın Manisa Valiliğine getirilmesi muhitte ciddi iyi bir tesir bıraktı. Manisaya hariçten gelen bir yabancı, bir çok sahalarda canlı bir çalışma havasının esmeğe başladığını görüyor.

Manisa Valisi Lütfü Kırdar

Vali Lütfü Kırdar Manisada yapılacak işler hakkında şu izahatı vermektedir:

«Manisa tamamen yanmış, harap olmuş bir memleket parçası olduğu için şehirde bir çok noksanlar vardır. Manisada hâlâ muntazam bir elektrik santrali yoktur. Meydana getirilen su tesisatı ihtiyaca cevap vermiyor. Açılan sayısız yollara kaldırım yapılmadığı için şehir toz, duman içinde kalıyor.

Henüz bir spor sahası, koşu sahası, sineması, gazinosu yoktur. Ağaçlanma faaliyeti geridir. Bir zaman Manisanın etrafı çamlıklarla örtülü idi. İstibdad devrinde, âsâyişi temin edemeyen resmî ve âciz eller, eşkiya takibinde kolaylık olsun diye çamlığı ateşe vererek yakmışlardır.

Fennî bir mezbaha yapılmamıştır. Halkevimiz büyük mesaiye cevap vermiyor. Parti binamız münasib büyüklükte değildir.

Şehircilik bakımından bütün bu işlerle ayrı ayrı meşgul olacağız. Memleketi ağaçlandırmak için Ziraat Vekâletinden 15,000 fidan celbedilerek ağaçlama faaliyetine girişeceğiz. Muntazam bir sinema, gazino ve klüb binası yaptırmak üzere teşebbüse girişmiştir. Evkafın akar tahsisatından mevcut olan paranın sarfını umum müdürlükten rica ettim. Sayın Başvekil, Manisayı ziyaretlerinde bunu arzetmiştim. Muvafık gördüler. Emirlerin gelmesine intizar ediyoruz. Güzel bir sinema binası, klüb binası, bir gazino halkın en ziyade ihtiyacı olduğu eserlerdir.

Mülhakat yolları şehirden geçtiği için ana caddelerin kaldırılmaları hususî idare yaptıracaktır. Koşu ve spor sahaları için münasib yerler ayrılmıştır. İstimlak muamelesi için çalışılıyor.

Spor ve at koşuları sahaları için planlarını hazırlamak üzere Ankara stadını yapan ve Ankara vilâyeti emrinde bulunan mütehassıs M. Vyoti'nin buraya gönderilmesini Ankara valisinden rica ettim. Cumhuriyet bayramından sonra gelecektir. Bir kaç sene içinde bu gençlik ihtiyacına cevap verileceğini ümid ediyorum.

Manisa bir âsârî atika memleketidir. Muradiye camii Sinanın en meşhur eseridir. Onu tâmir ederek müze

haline getirmek istiyoruz. Manisayı turist celbeden bir şehir haline getirmek için her türlü imkân hazırlanacaktır.

Halkevinin yanında bir Parti binası yapıyoruz. Halkevinin de tevsi edeceğiz. Mezbaha, elektrik santrali, su işleri için yeni ve esaslî tedbirler alınmıştır.

İlkmekteb muallimleri ihtiyaca kâfi gelmediği için tasarruftan 20 kadar muallim kadroya ilâve edildi. Tasdik için Ankara'ya arz edilmiştir. Manisa'nın bir liseye esaslî surette ihtiyacı vardır. Bu hususta teşebbüslere girişeceğiz.

Manisanın iktisadî vaziyeti memnuniyet verici bir durumdur. Bu yıl üzüm ve tütün mahsullerinin para etmesi memleketin yüzünü güldürmüştür. Manisa, bol verimle büyük işler başaracak bir vilâyettir. Başvekilin on saat mütemadî bir şekilde çiftçilerle hasbihaller yapması, onun derdile alâkalanması müstahşiller üzerinde çok derin ve sevindirici bir tesir yapmıştır.

Görüyorsunuz ki yapılacak işler pek çoktur. Ciddî hamlelerle kaybedilen zamanı kazanmak lâzımdır. Fakat her halde muvaffakiyet elde edilecektir.»

Bir nar uğruna öldürülenler

Somada bir nar için öldürülen Mehmet Reşat Körpenin refikası da hayata gözlerini yumdu

Öldürülen Mehmet Reşat Körpenin annesi

Mehmet Reşat Körpenin refikası Vecihe

Soma (Hususî) — Mahmut isminde komşusu tarafından bir tane nar yüzünden vurularak öldürüldüğünü yazdığım Mehmet Reşat Körpenin refikası Vecihe de ölmüştür. Mahmut, Mehmet Reşat Körpeyi

Sivastafeci bir cinayet

Bir köylü, karısına lâf atan adamın yerine yanlışlıkla ağabeyisini öldürdü

Sivas (Hususî) — Yıldızelinin Kerim Mümin köyünden Sivasa satmak üzere buğday getirmekte olan Üzümcü oğlu Bekir isminde bir köylü yolda pusu kuran düşmanları tarafından öldürülmüştür.

Cinayetin sebebi eski bir öfkedir. Bekir Üzümcü oğlunun bir kardeşi vardır. Bu genç bir gün tarladan köye dönerken yolda Ali oğlu Ahmet Aslanın karısına rastlamış:

— Kız bana bak, seni seviyom, içim yanıya, demiş. Kadın bu sözlerle mukabele etmemiş, gitmiş, vak'ayı kocasına anlatmış, bu yüzden de Ahmet Aslanla Bekir Üzümcü oğlunun kardeşi arasında bir ağız kavgası olmuş, fakat bu kavga köylülerin müdahalesi ile bertaraf edilmiştir. Maamafih Ahmet Aslan Bekir Üzümcü oğlunun kardeşine kin beslemekte ve:

— O kahpe oğlunu ortadan kaldıracağım, yoksa yaşamam demekte devam etmiştir.

Cinayetin vuku bulduğu gün Bekir kardeşi ve daha yedi köylü mahsullerinin ihtiyacı için satmak için pazara götürmek üzere dokuz arabaya yola çıkmışlardır.

Ahmet Aslan bunu duyunca yanına kardeşi Mehmet Aslanı, Salamat köyünden Hüseyin oğlu Hasan Yıldırım, Karaviran köyünden Bektaş oğullarından Recep oğlu Osmanı alarak ellerinde tabancalar olduğu halde yol üzerine gitmişler ve bir hendeğe girip Bekir Üzümcü oğlunun kardeşinin de dahil bulunduğu kafileyi beklemeye başlamışlardır.

Sabahın alaca karanlığında kafile dağdan görünmüş, bu sırada da Bekir Üzümcü oğlu oturmaktan dizleri ağrıdığı için:

— Biraz yürüyeyim, ayaklarım açılсын diye arabadan atlamıştır. Kafile tam pusu kurulan yerin önünden geçerken pusudakiler hep birden Bekir Üzümcü oğlunun üzerine ateş etmişlerdir. Bekir vurulmuş ve:

— Aman kardeş, ben öldüm, demiş ve oracığa yığılmıştır. Pusudakiler de kaçmışlardır. Fakat biraz sonra yakalanmışlardır.

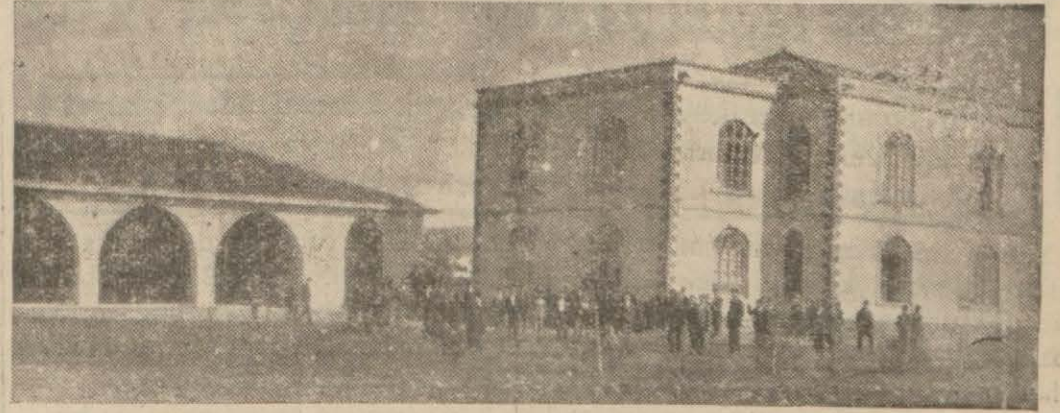
Ahmet Aslan: — Ben küçüğü öldürecekdim, ne yapalım ki olmadı, demiştir.

vurduktan sonra refikası Vecihe ile Mehmet Reşat Körpenin anasını ve gürlüğe koşan bahçe komşularından Faiki de yaralamıştı. Bunlardan yalnız Vecihenin yarası ağırdı. Onun da hayata gözlerini yumması bu cinayetin verdiği elemi büsbütün arttırmıştır. Bu çift bütün Somalılardan sevgi ve saygısını kazanmış bir aile idi. Mehmet Reşat Körpenin anası oğlunun ölümünden sonra gelininin de ölümünü görünce büsbütün göçmüş, onlar öldükten sonra ben de artık yaşayamam demeye başlamıştır.

Soma bu cinayetin matemine müstağrak bir haldedir.

Yurdda maarif sevgisi

Kiliste yeni mektep pansyonları yapıldı, bir de mektep yaptırılıyor, Samsunda Halkevi bir nakış yurdu açtı

Kilis orta mektebi

Kilis (Hususî) — Yirmi beş bin nüfuslu büyük bir kaza merkezi olan kasabamızda maarife karşı umumî alâka seneden seneye artmaktadır.

Merkezde bir ortamekteb vardır. Talebe sayısı geçen seneye nisbetle yirmi fazlasıyla iki yüz ondur. Kızlar mühim bir yekûn tutmaktadır. Mektebin kadrosu tamamdır. Mektep olarak yapılan bina muntazamdır. Spora lââyık olduğu ehemmiyet verildiği gibi arasıra millî eserler de temsil olunmaktadır.

Merkezde beş ilkmektep vardır. Bunların talebe sayıları dört yüzden artmıştır. 935-936 ders yılı sonunda (94) me-

zun verilmiştir.

İki nahiyede tam teşkilâtli birer ilk mekteple dokuz köyde üçer sınıflı köy mektepleri vardır. Bunlara dört yüz otuz çocuk devam etmektedir. İki köyde pansyon inşa edilmiştir. Mektepler Maarif Vekâletinin plânına göre yapılmaktadır. Tibil köy mektebinin inşası için merkezden otuz bin taş taşınmıştır.

Ulus okullarına gösterilen rağbet de pek çoğalmıştır. Bu mekteplerden şimdiye kadar yüzlerce vatanadaş mezun olmuştur.

Bu seneki maarif vaziyeti geçen seneden üstün ve memnuniyeti mucip derecededir.

Samsunda nakış yurdu

Samsun nakış yurdunda bir ders

Samsun (Hususî) — Yurdun her yerinde biçki ve nakış yurdları kızlarımız için çok faydalı müesseseler hâline gelmiş bulunmaktadır. Burada bu eksikliği gözönüne alan Halkevi bir nakış yurdu tesis etmiş ve Samsunlu kızla-

rın bu sahadaki bilgilerini arttırmak ve ev için en lüzumlu bir işi kızlarımıza öğretmek fırsatını vermiştir. Yurd daha ilk hamlede büyük bir rağbete mazhar olmuş, talebe sayısı hergün artmaya başlamıştır.

Erbaada tahsil hevesi

Erbaa mekteplerinde okuyan yavrulardan bir grup

Erbaa (Hususî) — Burada okuma hevesi çok fazladır. Mevcut mektepler talebe ile tikim tikim doludur. En yoksul aileler bile mahrumiyetlere katlanarak çocuklarını okutmaktadırlar. Denilebilir ki Erbaa kasabasında tahsil çağına gelmiş olup da okumayan çocuk yok gibidir. Hayır müesseseleri de bu umumî hevesi teşvik edici tedbirler almış bulunmaktadırlar. Çocuk Esirgeme Kurumu bir pansyon açmış, yetim talebelerin okutulmalarını üzerine almış, bunların işlerini ve giydirmelerini deruhde etmiştir.

Bursa (Hususî) — Bursa Halkevinde verilen lisan dersleri büyük bir alâka görmektedir. Evde açılan Fransızca, İngilizce ve Almanca kurlarına devam eden talebe miktarı 400 kadardır.

Bu derslere gerek memurin ve gerekse halk büyük bir alâka göstermektedir.

Güdüde imar faaliyeti

Güdü (Hususî) — Güdü 800 haneli ve çevresile birlikte 12,000 nüfuslu bir nahiyedir. 4 yıldanberi nahiyede hummalı bir imar faaliyeti vardır. Fakat henüz nahiyeyi kazaya bağlayan yolun inşaatı ikmal edilmiştir.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Bazı semtlere aylarca, hattâ senelerce uğramam Hasan Bey..

... Geçen gün işim düştü.

... Eyübe gittim.. Eyüp'de «kaza» olmuş..

Hasan Bey — Nasıl olur yahu, orada daha ne tramvay işliyor, ne de otobüs!

Hâdiseler Karşısında Yeşil Hilâl

Dün Yeşilhilâlin dağıttığı, yeşil hilâlî rozetler etrafında epey dedikodular olmuştur. Ben bu dedikoduları duymadım ama duymuş gibi yazabilirim:

Yeşilhilâlîci: — Bu işte muhakkak uğur var, Yeşilhilâlî bir kere göğsünde taşıyan bir daha ondan vazgeçemez!

Yeşilhilâlî göğsünde taşıyan Yeşilhilâl aleyhtarı: — Göğsümde gördükçe, şeytan, gitte inadına birkaç tek at diyor.

Yeşilhilâlî iane veren el: — Versem mi, vermesem mi, versem mi, vermesem mi?

Bir müskirat fabrikası sahibi: — Bu da rakip bir firma ama bana hiç zararı dokunmuyor.

Rozet meyhanede: — Burası ne iyi yermiş. Herkes neşe içinde. Bir daha bizim cemiyete dönersem iki olsun! İMSET

Ziraat Bahisleri:

Tohum hastalıklarına mani olmak için basit ilâçlar var

Misafir bulunduğum köyde sürme ve rastık hastalığından şikâyet eden köylülere şu tavsiyede bulundum. "İki fıçıya altışar teneke su koyunuz sonra birine iki kilo kireç katarak eritiniz..."

Yeni yılın ekim mevsimine girdiğimiz gündenberi kırların her yanı, sabana koşmuş gayretli öküzlerin panoraması süslendi. Çiftçiler, yarı bu tolu havalarda altında mütemadiyen tohum saçıyorlar. Yarınlarını bugünden hazırlamaya savaştan bu bahtiyar insanlar, göze ne derin bir zevk sunuyorlar? Kaç zamandır, onları yakından görmek, aralarında bir gün geçirmek ateşle yanıyordum. Nihayet üç gün evvel bu arzuma, bir köyde konuklamak saadetini erişebildim.

Her zaman olduğu gibi, gene köy kahvesinde toplanmıştı. Herkesin konuştuğu tek mevzu, sürüp ekmeğe lâfi olduğu için, bana da bu işi sormak yakıştırdı:

— Nasıl? dedim. Bu yıl ekincilik iyi gidiyor mu?

— Çok şükür! Havalarda pek elverişli, toprakta da iyi tav var, dediler.

— Oh.. Siz de çok çok ekersiniz.

— Ekmek bir şey değil.. Almak ümitli çöğalsa..

— Neden?

— Yıl olur, kurak gider, yıl olur kör yapar. Bir türlü alacağına güvenemezsin!

— Tabiatla başa çıkmak sahiden zor olur amma.. Bütün imkânsız da değildir. Sizin kör dediğiniz ve mahsulünüzün çok bir kısmını yok eden şey, çaresi bulunmadık bir dert değil ki? Eğer isterseniz ufak bir gayretle bu kaybınızı tamamen kazanabilirsiniz.

— Nasıl?

— Tohumlarınızı ilâçlamakla.. İlâçlanan tohumların yarın verecekleri başaklarda körelmiş tek tane görülmez. Hem bol, hem temiz bir mahsul alırsınız. Yeter ki ilâçlamayı hep elbirliyle tutasınız ve kusursuz başararsınız.

— İlâçlamanın faydasını işitmedik leğil! Lâkin görenek olup yapamıyordunuz işte.

— Onun kolayı var. Yarın gün doğarken, Çınar altında toplanıp bu görevi icat ederiz.

Geceyi merakla geçirenler ertesi sabah erkenden damlamıştı! Meydana iki büyük fıçı yerleştirerek her birine altışar teneke su koyduk. Sonra birine iki kilo göztaşı, ötekine altı kilo kireç katarak erittik.

— Hepsini bu kadar mı? dediler.

— Evet bu kadar.

Her köylü o gün ekeceği tohumluğu çuvalile getirerek sıra ile göztaşına batırmağa başladı. Kenardaki bir saate bakarak her çiftçi tohumluğunu tam beş dakika tutuyor, sonra çıkarıp süzerek bir defa da kireç fıçısına daldırıyordu. Çuvalar bu ikinci banyoda

bekletilmeden çıkarılıp doğru arabaya ve tarlaya gidiyordu. Böylece bütün köyün çiftçileri, o gün buğday, yulaf, çavdar ve her çeşit tohumluklarını otomatik bir halde ilâçladılar.

Orada hepsine ayrıca anlattım ki:

Sürme ve rastık hastalığının mikrop-ları ancak yüzde iki göztaşı mahlûlünün içinde beş dakika durmakla ölürler. Karar belirsiz bir göz taşında hastalığı körlemek imkânı olmadığı gibi, tohumluğu yakmak tehlikesi de vardır. Onun için mutlaka bu tertipte hazırlanmalı ve mutlaka beş dakika tutmalıdır. Dört dakika faydasız, altı dakika zararlıdır. Şunu da hatırlayınız ki ilâçlanmış tohumluğu yeni baştan eski çuvala veya ekme heybesine koymak hastalığı gene bulaştırır. Onları da fıçı da güzelce ilâçlamak gerektir.

Köylülerden biri dedi ki:

— Ya o gün ilâçlanan tohumluğun hepsini ekemezsek?

— O zaman artan tohumluğu iyice serip kurutmak lâzımdır. Kireç banyosu, zaten göztaşının hızını almak için yapılır.

Sonra gene anlattım:

Fıçılarda su eksildikçe birer teneke eklemelidir. Göztaşı fıçısına bir teneke su ile birlikte (335) gram göztaşı katmalıdır. Kireç fıçısına da bir teneke su için bir kilo kireç katmalıdır. Böylece ekim mevsiminin nihayetine kadar fıçılar meydana durarak köylü tohumluğunu ilâçlar.

— Fıçıda ilâçlı su artarsa ertesi güne kadar bozulmaz mı?

— Hayır.. Aynı su ile ilâçlamaya devam olunabilir. Yalnız ekinlerin tozundan toprağından tortulandıkça bu suyu döküp yeni baştan tazelemelidir. İlâç yeniden yapılırken gene altı teneke hesabile kurulur, ve sonra eklenirken birer teneke hesabı yapılır.

Köylülerden biri azıcık duraklamıştı:

— Göztaşı masrafını mı düşünüyorsunuz, dedim.

— Evet, dedi..

— İş bu tertipte tutarsanız, onu da baş vuracağınız ziraat daireleri parasız verirler.

Köylüler bu işe pek sevindiler, asıl sevinci harman mevsimi duyacaklardır. Kismet olursa neticeyi size de yazarım. Şimdiden öğütlerim: Tohumlarınızı ilâçlamayı ihmal etmeyiniz.

Çiftçi

Ziraî müşküllerinizi bize yazınız, size cevap verelim!

Çiftçi

KADIN

Son mevsimin:

Son modası

Elbiselerde sadelik göze çarpıyor.

Bu sonbahar elbiselerde daha ziyade sadelik göze çarpmaktadır. Karışık ve güç biçimleri modası tamamen geçmiş bulunuyor.

Omuzlar gene geniş ve bufon kollar çok modadır. Fakat geçen seneki kadar mübalâğalı değil. Kollar, yerine hafifçe büzülerek takılıyor, fazla ka-

bartlılık yapılmıyor. Belleri umumiyetle çok sıkı, vücuda tamamen yapışık.. Yalnız ince değilse üzülmeminiz, kolayı var. Omuzları geniş, kalçalara doğru hafifçe bol bir elbise - meselâ: bufon kollu ve etekleri hafifçe kloş bir tünik-belinizi incecik gösterebilir. Esasen bu sene tünik çok modadır. Gündüz için yünlü, gece için ipeklî tünik kullanılmaktadır. Gündüz tüniki daima dar ve düz bir etek üzerinde giyilmektedir. Bu hususta size faydalı bir noktayı hatırlatmak isteriz: Tünik fazla rahbet görmekte hakikaten çok güzel bir kıyafet. Fakat belki zamanla çok bollasın, yıkarsınız. Bunun için tüniginizi elbisenizden ayrı bir parça olarak yaptırınız. Çoğalışa tüniki kullanmaz, yalnız elbisenizi giyersiniz.

Üç parçadan ibaret (etek, bluz, manto) dan mürekkep takımlar bu sene şu şekillerde yapılıyor: Etek hafifçe kloş, manto kruvaze, iki sıra düğme ile kapanıyor. Yahut manto eteği örtecek kadar uzun ve yalnız bir sıra düğme ile veya beldeki tek düğme ile kapalı. Böyle bir takımla yakası kapalı bir bluz pek iyi gider. Bilhassa açık renk fantezi bir kumaştan yapılacak bir bluz takımı çok sıkı gösterir.

Mantolarda bu sene kloş yeniden

Çizgili kumaştan Tayyör

Çizgili kumaştan tayyör. Omuzlar,

hafif kabarıklık kollarla biraz geniş letilmiş. Bel - bu sonbahar modellerinin hemen hepsinde rastlayacağımız şekilde - sı kıldır. Tayyörün arkası iki dikişlidir. Eteğin yalnız önünde ve solda devrin bir plikaşe var. Kumaşın çizgileri kollar ve etekte uzunluğuna, tayyörde enine konulmuştur. Çizgilerin bu şekilde konulmuş olması tayyöre orijinal bir güzellik vermiştir. Bu tayyörle çizgilerin geninde dik yakalı bluz giyilirse iyi görünür.

görülmeye başladı. Maamafih düz olanları da var. Kloş bazan yalnız önde, yahut yalnız yanlarda yapılıyor. Bazan da bütün etek kloş oluyor. Bu tarzın en güzeli kazak elbiselerine benzeyenlerdir. İnce bir bel, çok bol etekler.

Göz tuvaleti

Yazın, açık hava ve güneş yüzünü, bilhassa göze yakın kısımlarında ufak çizgiler yapar, parlak güneş gözleri yorar ve göz altlarındaki derinin kurulaşıp sararmasına sebep olur.

Sonbahar bütün bu küçük kusurların tedavisi ve telâfi zamanıdır.

1 — Gözlerinizin kenarında hâsıl olan belli belirsiz çizgileri gidermek için akşamları yağlı bir kremden biraz göz altlarına sürünüz. Fakat sakın bastırmayınız.

2 — Yazın yorulmuş olan gözlerinizi dinlendirmek için gece uykusu kâfi değildir. Sonbaharın hiç olmazsa ilk iki ayında her gün bir kaç defa şu şekilde gözlerinizi dinlendiriniz:

Avuçlarınızı çukurlaştırıp gözlerinizi üzerine koyunuz ve gözlerinizi açınız. Zifiri bir karanlık göreceksiniz. İşte bu karanlık, gözleri fevkalâde dinlendirir. Bir kaç dakika bu halde durunuz. Sonra akşamları ilk bir çay suyu ile gözlerinize banyo yapınız.

3 — Göz altlarındaki derinin sarılığını gidermek için tuvaletinizi yaparken sürdüğünüz kırmızıdan hafifçe göz altlarına da dokundurunuz. Bunu yapmazsanız yanaklarınızla gözlerinizi arasında kalacak sarılık hem gözlerinizi, hem yüzünüzü çirkinleştirir. Tabii bu itina muvakkattır. Sonbaharla beraber yavaş yavaş göz altlarının sarılığı da geçer. Bu külfetten kurtulursunuz.

GÖNÜL İŞLERİ

Bir aile Geçimsizliği Etrafında

Bandırmadan «Hatice» imzası ile mektup yazan bir okuyucum diyor ki:

— «Evlenele dört yıl oldu. İlk zamanlarda kocam bana karşı müşfikti, muhabbet gösteriyordu, sonraları değişti, beni dövmeğe başladı. Hattâ geçenlerde defolup gidersem memnun olacağımı da söyledi. Ağladım. Amma ağlamakla da iş bitmiyor, şimdi hakikaten evimi bırakımı bir rakarak gitmeyi düşünüyorum. Anem var, nihayet zar zor geçinebiliriz de. Ne dersiniz?»

Bu okuyucumun mektubunda son satırlara doğru kullandığı «evimi bırakımı» kelimelerine dikkat ettiniz mi? meselenin bütün ruhu budur. Kadın kocasından fena muamele görüyor, dayak yiyor, hattâ defol git» cümlesini işitiyor, buna

rağmen içinde bulunduğu muhite «evim» diyor, «barkım» diyor. Kendisine hak veririm. İcabında annesinin evine iltica edebileceğini düşünmekte bir teselli noktası bulabilir, fakat yuvası kocasının kurduğu yerdir. Kocası bugün kendisini hırpalayabilir, dövebilir, kovabilir, fakat nihayet kocasıdır, tanıdığı ilk erkektir. Bundan sonra da bütün bu muameleler karışını sevmediğini de göstermez. İhtimal bu dakikada dışarı işleri yolunda değildir, ihtimal canı sıkılmaktadır, ihtimal sıkıntı neticesi nörasteniye tutulmuştur, fena karakter, fakat maalesef mevcuttur, bazı erkekler dış hayatlarını iç hayatları ile karıştırırlar, belki mevzu bahsolan bu zat ta aynı haldedir. Tavsiyem şu: Evinizi bırakıp gitmeyi hatırlıyandan çıkarınız, eski zamanlara nazaran daha uysal, daha tatlı, daha mütebessim olunuz, ümit ederim yakın bir zamanda kocanızın da değiştiğini görürsünüz.

TEYZE

Son Posta

Futbol fikstüründen şikâyetçi klüp murahhasları bir türlü toplanamadılar

Bir sürü genç hukukunu müdafaa ettiklerini söyleyen on beş klübün murahhaslarından ancak dördü içtima günü sözünde durarak randevuya gelmişti

Fikstür çekilirken..

Yeni millîlik fikstürü ve yeni millîlik meselesi bir çok klüplerimiz tarafından memnuniyetsizlikle karşılanmıştır, fikstür kur'ası sırasında bir çok itirazlar yükselmiş, hattâ kur'aya «itiraz hakkını mahfuz tutuyoruz» kaydı ile iştirak edenler olduğu gibi hiç kur'a çekmeyenler de bulunmuştur.

Sayısı, söylendiğine göre (15) klübü bulan bu gayri memnunların bir klüp binasında içtima ederek vaziyetlerini müzakere ettiklerini ve sahifesi (20) ye yakın bir lâyiha da hazırladıklarını ve bu lâyihanın tashihi için gene aynı klüp binasında toplanacaklarını haber aldım.

Ve bu haberi alınca şöyle bir mülahazaya giriştim: (15) spor klübü demek diğer branşlarını bir taraftan bırakırsak hiç olmazsa en aşağı hesapla (A) takımı, (B) takımı üçüncü ve genç takımla (4) futbol takımı kadrosu demektir. On bir sporcudan kırk dört faal sporcuyu eder. Bunu da (15) le zarbedelim. Yekûn (660) genç sporcuyu tutuyor.

Demek Türk spor kurumuna resmen bağlı 660 futbolcu - ki bir çokları müteaddit defalar beynelmilel olmuşlardır - Millîlikten memnun değildirler ve bu hareketi tenkit etmek için toplanacaklar.

Bu yaman mülahazayla akşam üzeri yelyepenek o klüp merkezine gittim. İçtima saati pek yakın olduğu halde ortada o klübün reisinden başka kimsecikler yok. Karşı karşıya oturduk. Ezeli klüp derterini açtık. Sahasızlık, binasızlık, yardımsızlık... Dönüyor, dolaşıyoruz, gene sahasızlık, binasızlık, yardımsızlık.

Demek mesele zannettiğim kadar muğlak değil. Saha bulunsa, bina bulunsa, biraz da yardım edilse bu içinde bulunduğum klübün derdi kalmıyacak.

Biraz sonra bir başka klübün murahhası da geldi. Arkasından iki klübün murahhası daha yetiştiler. Bendenizi saymazsanız tamam on beş kişi be mukabil (4) klüp. Yani en aşağı 660 futbolcuya karşı 160 kişi hazır. Tam dörtte biri ortada.

Geçen hafta hazırlanmış proje ve geçen haftanın çok ateşli hatipleri meydana değil.

Konuşuyoruz. Teşkilâtın büyük kavgalardan sonra bulunduğu son çareye - millîlik ilâcına - muarız olanlardan bir kısmı konuşuyor.

Binası içinde bulunduğumuz klübün reisi tıpkı ferdi bir işten bahsederek gibi idare kelâm eyliyor.

Fazla ileri gitmek doğru değilmiş,

sebebi: İnsanın başına belâ gelmiş, söyle mütevazî bir şey koparılsa ne mutlu imiş. Ben şaşırımdım. Bir memleketin spor hayatını şu veya bu zavıyeden, şu veya bu şekilde yükseltmeği düşünmekten başka suçu olmadığı muhakkak bulunan ve bilhassa bir memleket sporu kadrosu içinde bir müstakil teşekkül namına söz söyleyen bu zatın neden, niçin korktuğu, (Millî bir lik çaresi şu ve şu bakımlardan benim reisi bulunduğum spor teşekkülünün aleyhindedir) demekten hangi fikirle çekindiğini bir türlü kestiremedim. O yavaş yavaş geriledikçe, karşısındaki klüp reisi de tabii olarak coşkunlaşıyor göründü. Ve aynı safta bulduklarını ve aynı hedefi temin için çalıştıklarını zannettiğim iki zat arasında bir anda uçurumlar açılmağa başladı.

Öyle bir uçurum ki birinin medenî ve sosyal cesaretini, diğerinin yumuşaklığı kabartıyor. Ve öyle bir an geldi ki muayyen bir hâdiseye, muayyen bir spor teşekkülü namına itiraz ettiğini unutarak klüp reisi başlatmış şahsî cesaretini şahitlerle isbata çalışmağa.

Halbuki mesele o kadar basit değildi. Yeni mukarrerat dolayısıyla klüplerin genç takımları bu yıl maç yapamıyorlar ve ikinci kumnenin genç takımlarını geçtik, hattâ (B) takımları bile aynı vaziyette bulunuyorlardı.

Bu, İstanbuldaki amatör futbolculardan aşağı yukarı (800-1000) tane sinin bütün bir mevsimi uyusuk ve maçı geçirmesi demektir.

Ben bir kaç akşam evvel oraya haksızlığa uğradıklarını zannedenlerin her vatandaş gibi kendi namlarına ve her medenî insan gibi içinde bulunduğu teşekkül namına haklı delillerle yapacakları keskin itirazları dinlemeğe ve bunu efkârı umumiyeye karşısına sadakatle çıkarmağa gitmiştim.

Halbuki evhamlı ve ürkek idareci maslahatçılıkla karşılaştım.

Ferdi, cemiyet karşısında tamamen kabahatli bulmuyorum. Aldığı terbiye, içinde yaşadığı hayat şartı bir takım şahsî menfaatleri onun böyle hareket etmesini belki mazur gösterir. Fakat ben, yılda yüz binlerce lira tahsisatı olan spor teşekkülümüze mensup genç Türk sporcularının böyle garip görüşlü adamların idaresinde hâlâ nasıl bırakıldıklarına şaşıyorum.

Spor artık dünyanın her tarafında bir memleket meselesi olmuştur. Bunun bizde de böyle kabul edildiği harcanan yüz binlerce lira ile sabittir.

Şu halde apandisitli hastayı aspirin-

Türk Spor Kurumu müsait şekilde çalışmağa başladı

«Atletizm olmyan yerde spor yoktur, atlet olmyan yerde sporcuyu olamaz», diyen General Ali Hikmet Ayerdem, bu memlekette evvelâ atletizmin temelini atacak ve o temel üzerinde Türkiye'de sporu kökleştirmiş olacaktır

Yazan: Ömer Besim

On birinci Berlin olimpiyadından beş ay evvel ismini ve şeklini değiştiren «Türkiye İdman Cemiyetleri ittifakı» Türk Spor Kurumu adile yepyeni bir şekil aldıktan sonra, dahildeki spor işlerinin tanzimine başlamadan evvel karşısına koca bir olimpiyad seyahati çıktı. Onu takip eden Rusya teması ve nihayet yedinci Balkan oyunları, hatırı sayılır büyük işlerden olduğu için Türk Spor Kurumu öğrenilmesi senelere muhtaç olan ve büyük tecrübeler lüzum gösteren bir iş hâdisatın hazırladığı iyi bir tesadüfle öğreniverdi.

Senelerin mahsulü olan bir işi müsait fırsatlarda öğrenmiş olanlar artık bir sır addedilen seyahat işlerinin içini, dışını, anlamış oldular.

Çok kısa bir zamanda atletleri de, futbolcuları da, güreşçi ve eskrimcileri ve nihayet basketbolcuları da birbiri arkasına yola çıkarmış olanlar, bu sporcuların seyahatlerdeki tavır ve hareketlerle üzerlerine aldıkları işleri nasıl başarmağa cehd ve gayret ettiklerini de pekâlâ anlamış oldular.

Şimdi dört başı mamur bir halde Türk Spor Kurumunun başına geçener, memleket sporu için hangi yolu ve işin hangi cephesini ele almak lâzım olduğunu elbette düşünmüş olacaktırlar.

Her geçen gün artık bizim için büyük ve esaslı günlerin bir işareti olacaktır.

Ankarada tam kadrosile toplanmış olan Türk Spor Kurumu hey'eti umumiyesi en yakın bir günde bize bütün memlekete şâmil bir mesâi programı bildirecektir.

Bir kaç gün sonra memlekete toplanacak olan İngiliz antrenörleri her tarafta birden işe başlamak suretiler hareketle geçeceklerdir. Onların bu mesâisi bize her şeyden evvel işe futbolün islahile başlanmasını anlatmış oluyor.

Atletizmi, kronometre ve çelik ölçüye vuran ve nihayet en ma'kul bir spor olması itibarile de mantıkla ölçen General Ali Hikmet Ayerdem en büyük vaadini atletizm için yaptı.

«Atletizm olmyan yerde spor yoktur, atlet olmyan sporcuyu olamaz» diyen başkan başarmağa mecbur olduğu işlere nereden başlarsa başlasın bu memlekette evvelâ atletizmin temelini atacak ve o temel üzerinde Türkiye'de sporu kökleştirmiş olacaktır.

Spor Kurumunun mesâi programı kim ne derse desin herkesten fazla beni alâkadar ediyor, kendi sporum bu defa hakikî mevkiini bulacağı için herkesten fazla bana heyecan veriyor!

Ömer Besim

le tedavi etmekten vaz geçerek, memleketteki sporcunun gençliğinin inkişafı için en esaslı, en kökten inkilâbı artık yapmalı diyorum.

O akşam şunu anladım ki, ne millîlik, ne de ona yapılan itiraz esas değildir. İşin sanırsam, tamamı, ve temelî vücude getiren cüz'üatları bozuk.

X. Tahir

Büyük sinema anketimiz Doktor ve Sinema

Doktor Fahrettin Kerim Gökay «sinemanın bilhassa genç kızlar üzerindeki tesiri şayanı dikkattir diyor. Romantizmi kamçılayan filmler genç kızların sinirlerini yıpratıyor. Sinemanın genç kız ve kadınlar üzerindeki mühim bir tesiri de sahnelerde gördükleri lüks hayat ve ihtişamı hayalinde yaratan ve onları bulamayanların duydukları ruhi buhrandır.»

Toplayan: Osman Tuğrul

Akıl Hastalıkları Mütehar

Profesör Fahrettin Kerim Gökay

suallerime şu cevapları verdi:

— Sinemanın bugünkü içtima hayatımız üzerindeki tesirlerini nasıl görüyorsunuz?..

— İçtimaî hayatta sinemanın rolü muhtelif noktalardan tetkik edilir. İnanların teması ve eğlence ihtiyaçlarını tatmin etmek gibi esaslı rolünden başka geniş halk kitlelerine hitap edebilmesi ve hâdiseleri canlandırması noktasından kolektif terbiye itibarile ehemmiyeti çok büyüktür. Büyük tarihî ve siyasî hâdiselerin kitleler üzerindeki tesiri ölmeye eserlerin sahnede canlandırılması içtimaî hayatta sinemanın ehemmiyetini isbat eder.

— Umumi ahlâk üzerinde sinemanın müsbet veya menfi tesirleri nedir?

— Umumi ahlâk üzerindeki tesiri pek çoktur. Bilhassa sinemada yaşatılan muhtelif hayat tarzları ile kendi hayatını mukayese etmenin tesiri çok ehemmiyetlidir. Bilhassa çocuklar ve gençler üzerinde tesiri pek fazladır. Şakavet, kaçakçılık, cinayet, hırsızlık filimleriyle, aşk hayatı, lüks hayat gençler üzerinde bilhassa telkin noktasından ehemmiyetlidir. Telkin kuvvetinin insanları üzerindeki tesiri düşünülecek olursa bu hususta çok dikkat edilmek lâzım geldiğini anlarız. Bilhassa çocuklar ve bulûğ yaşındaki çocuklar üzerinde bu gibi tesirler pek şiddetlidir.

— Bilhassa genç kızlar ve kadınlarımız üzerinde sinemanın tesirleri nedir?..

— Bilhassa genç kızlar üzerindeki tesiri şayanı dikkattir. Hayal ve his kudreti fazla olan genç kızlardaki sinemanın tesiri şayanı dikkattir. Romantizmi kamçılayan filmler genç kızların sinirlerini yıpratıyor, onların sinirlerini arttırıyor.

Genç kızlar ve kadınlar üzerindeki mühim bir tesiri de sahnelerde gördüğü lüks hayat ve ihtişamı yapmıyan ve onu hayalinde canlandırarak muvaffak olmadığı için ruhi buhranlar içerisinde kıvranan aile huzur ve istirahatini bozarak talâka kadar uzanan aile felâketleri vardır.

— Sinemanın gözler ve dimağ üzerinde muzır tesirleri var mıdır?..

— Gözler ve dimağ üzerindeki tesirine gelince gözlerin rüyet derecesini düşünmeden ve iktisadî sebeplerle ön sıralarda yer alan çocukların gözleri zamanla bozulmaktadır. Lüzumundan fazla sık sık sinemaya giden çocukların uykuları bozuluyor bu yüzden dimağı sükûnet ve huzurları kayboluyor.

— Bazı filmlerin genç dimağlarda hırsızlık, canilik gibi menfi hislerin inkişafına yardımcı var mıdır?..

— Yukarıda da söylediğim üzere genç kafalarda cinaî filimlerin rolü pek mühimdir. Sinemalarda gördüğünü evinde ve mahallesinde taklit eden genç

Doktor Fahrettin Kerim

çocukları gördüm. Sert ve haşin filmler çocukların üzerinde fena tesirler yapıyor. ve onların mermahet ve şefkat hislerini öldürüyor.

— Memlekette sırf çocuklara mahsus sinemalar açılması, bunların programı, bu hususta hükûmete düşen vazifeler hakkında fikirleriniz?..

— Çocuklara mahsus filimlerin çoğalması bilhassa onlarda aile, vatan muhabbet duygusunu besleyecek güzellik ve şefkat zevkini okşayacak filimler getirilmesi muvafık olur. Çocukların sinemaya gündüz gitmeleri muvafıktır.

Çocuk uykusu hiç bir suretle ihlâl edilmemelidir. Çocukta intizam, metod, güzele, iyiye meclûbiyet hisleri uyardırılmaldır.

— Sinemaya gece mi gitmeli, gündüz mü?..

— Sinema için en münasip zaman akşam saatidir. Gece sinemaları iş adamlarının işine gelmez. Maamafih saat 11 buçukta sinemaların kapanması bu mesele halledildiği için haftada bir defa bir ailenin gece sinemaya gitmesi çok uygun olur.

— Sıhate zarar vermemek üzere, filmler ne kadar sürmeli?

— Bunlar her memlekette kabul edilmiştir. Seansların zamanları ve filimlerin metreleri buna göre yapılır. İki filmin birden gösterilmesine güç tahammül edilir. Memlekette millî sinemacılığın inkişafı bizim için en samimî dilektir. Son zamanlarda tedris ve terbiye sahasında dahi film çok esaslı rol oynuyor.

Bilhassa halk terbiyesi noktasından bütün Halkevlerinde sinemalar kurulması ve riyazî, tabii filimler gösterilmelidir.

★

Diğer sorgularınıza cevap veremeyeceğim. Yalnız şu kadar söyleyeyim ki boş zaman bulabildiğim vakitlerde sinema zevk duyduğum eğlencelerdendir.

Opera ve buna mümasil san'at teşekküllerinin memleketimizde bir an evvel inkişafını dilerim. O vakte kadar sinema memleketimizin bu çok mühim ihtiyacına - bilhassa sesli filminden sonra - mümkün olduğu kadar yardım edebilir.

Okuyucu Mektupları

Bu karga sürüleri imha edilemez mi?

Bir okuyucumuz diyor ki:

«Ben bu yazı Suadiyede geçirdim, ve karga sürülerinin Sadi Bey korularındaki ağaçlarda birer koloni vücuda getirmiş olduklarını gördüm.»

Bu kolonilerden ihtimal, ihtimal değil muhakkak Edirnekapı, Eyüp, Karacaahmet gibi bol ağaçlı yerlerde de vardır.

Belediyemiz istediği gibi uğraşsın, mümkün değil, bu zararlı hayvanlardan kurtulamaz. Mübarekler de o kadar çok, o kadar çok ki böyle birer, ikişer öldürülmekle im-

ha edilebileceklerini düşünmek, denizi boşaltmak tasavvurunda bulunmak kadar saçma bir fikirdir.

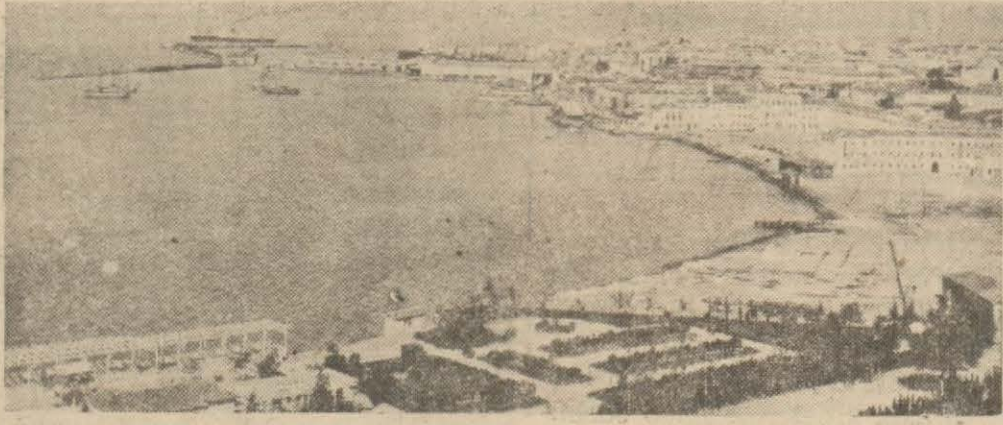
Aklıma bir şey geldi; garbün fen adamları insanları topyekûn öldürmek için türlü türlü zehirli gaz yapıyorlarmış. Ne olur bizim kimyagerlerimiz de şu menhus sürüleri imha için bir gaz yapsalar.. Belediye memurları da bu gazları kargaların tünedikleri muhitlerde tatbik etseler. İhtimal bu kurnaz hayvanlar galarını kanatlarının arasına saklamak suretile gazın tesirinden kurtulmanın da sızına vâkıftırlar amma... Ben kargalardan o kadar sıkıldım ki, hatırıma gelen fikri size yazmakta tereddüt etmedim.»

İzmirden Röportajlar: 9

İzmirin geceleri

İzmirde Babilin asma bahçeleri - boşanan fil ve kaçışan halk - korkunç lokanta - yüz seksen bin nüfuslu şehirde geceleri kaç kişi eğleniyor?

Yazan: Kadircan Kafli

İzmirden bir manzara

Saat gece sekize geliyor. Karanlık iyice çökmüş. Şehrin sokakları şimdiden boşalmış gibi... Körfez çoktan uykuya dalmış ve Yahboyundaki ışıklar, sulara akisler yapıyor. Sanki şehrin bu kısmı nurdan sütunlar üzerine oturtulmuş olan Babilin asma bahçeleridir. Yalnız şu farkla ki o bahçenin direkleri dimdik dururdu, fakat bu nurdan sütunlar başlarından tavana asılmış olan altın yılanlar kibi kıvrıyorlar; çünkü deniz titriyor. Belli ki her gün öğleden sonra Körfezin ağzından eserek İzmirde yaşamak imkânını veren serin (İnbat) rüzgârı henüz büsbütün kesilmemiş.

Kordonboyu yarı karanlık denecek bir halde... Tasarruf olsun diye kocaman direklerin ucuna yirmi beş mumluk ampul takılan sokaklar varmış. Hele bir çok yerlerde havagazı yanıyor.

Önümüzde ve arkamızda tek tük adamlar görülüyor. Hele kadın hemen hemen hiç yok. Halbuki burası en kalabalık olması lâzım gelen yerdir ve medenî şehirlerde caddelerin kalabalığı, insanların yaşama zamanları bu saatlerdir.

Gümrüğü geçmiştik. Birdenbire bizim önümüzde gidenlerden biri:

— Geliyor.. Geliyor, kaçın!..

Diye bağırıyor.

Kim geliyordu?

Aym çığlık daha ileriden de duyuldu. Sol tarafı deniz olan caddede ne kadar insan varsa darmadağın oluyor, sağdaki sokaklara, açık duran kapılara, otel ve lokantalara dalyorlardı.

Biz de onlar gibi yapmak için hazırdık. Hattâ içimizden biri çoktan bir bakkal dükkânına kaçmıştı.

Otuz, kırk adım kadar ilerimizde iki metre en ve üç metre boyunda kocaman bir karaftı görüldü. Sanki büyük bir kaya parçası bir dağdan kopmuş, canlanmış, bütün hızile üstümüze yuvarlanıyordu. Hem de bu kayanın ön tarafında ateş gibi iki küçük göz de parlıyordu.

— Zincirlerini koparmış... Kaçın!..

Arkadaşlardan biri kolumdan çekti ve kenara fırladı:

— Fil... Baksana fillerden biri boşanmış!..

Vaktile Anibal, Timürlenk, Ekber Şah gibi hükümdarların büyük ordularının en önünde filler bulunur ve düşman saflarını çiğniyerek darmadağın ederlermiş. Bazı suçlular fillere çığnettirmek suretile öldürülürlermiş. Yirminci asırda cılız bir parmağın çektiği bir tetik bunlara fındık içi büyüklüğünde bir bakır veya nikel parçası atarak yere seriyor. Fakat bizde bunlar yok. Öyle ise hemen kaçacağız...

Şimdi koca Kordonda hiç kimse kalmamıştı. Yalnız pek ileride ve sirk arabalarının buldukları yerde epeyce büyük bir kalabalığın bu heyecanlı sahneyi seyrettikleri görülüyordu.

Küçük yapıyı zavıf bir kaç adam fin arkasından koşuyorlardı. Dünyanın en kuvvetli mahfuku olan bu hayvan biraz sonra bu cılız adamların ortasında ve ayaklarına yeniden zincir vurulmuş olduğu halde dönüyordu. Bir ka-

dın filin bir gazete kadar büyük olan kulağına uzanarak oradaki bir deliğe ince bir zinciri geçirmeğe çalışıyordu.

Herkes saklandığı yerden çıkıyordu.

İlerlediğimiz zaman orada biri yavru olmak üzere iki fil daha gördük. Aslanlar, kaplanlar, ayılar ve diğer vahşi hayvanların buldukları kafesler vapura yüklenmiş. Fakat filler vapura yanaştırılmış olan satlara çıkmıyorlar. Vapur bu yüzden hareket saati çoktan geçtiği halde bir türlü yola çıkamıyor.

Kaçan file sarışın ve kemikli bir kadının ekmeği veriyordu. Bir kilo ekmeği olduğu gibi bir lokma yapıyor ve hemen ikinci ekmeği arıyan homurtile kadıncağızın ellerine, yüzüne uzanıyordu.

Gözümün önünde ve iki dakika içinde dört kilo ekmeği yedi.

Arkamızdan birisi yanındakine şöyle diyordu:

— Belediye reisimiz iyi ki Moskova'ya gidip te bize (Kültürpark) ı getirdi. Eğer Londra'ya gidip te hayvanat bahçesini getirseydi halimiz nice olurdu? Allah bilir ya ikinci gün İzmirde kışık başlardı!..

Bir lokantanın önündeydik. İçimizden biri:

— Haydi, şuraya girelim. Gördük artık göreceğimizi...

Dedi.

Başka biri cevap verdi:

— Ben oraya giremem.

— Niçin? Çok iyi bir yer... Servisi güzel, her şeyi güzel...

— Biliyorum, fakat giremem. Çünkü evde dayak yerim.

— Neden? İzin almadın mı?

— Aldım ama buraya değil...

Kulağıma eğildi:

— Bu lokantanın üst salonundaki garsonlar kadımmış. Karım bunu duymuş. Tembih etti. Nereden de duyarlar? Benim bile haberim yoktu. Ondan öğrendim.

Altı arkadaşım da hiç biri bunu o zamana kadar bilmiyorlarmış.

— Allah razı olsun senin bayandan. Haydi inadına biz de buraya girelim. Kılıbık arkadaş yalvarıp yakardı. Biz de onun haline acıdık. Biraz ötedeki başka bir lokantaya girdik. Aşağı yukarı bütün masalar dolu... Hepsisi de kerli ferli adamlar...

— İzmirde kazanç olmadığımı söyleyenlere inanacağım gelmiyor. Baksana şu hale!..

— Zaten kaç lokanta var ki... En çok işliyen burasıdır. Saysan ancak kırk kişi vardır. Diğerlerinde masaların yarıdan çoğu boştur. Hele bir çokları sinek avlar. Yüz seksen bin nüfuslu bir şehirden ancak yüz seksen kişi akşamdan sonra biraz eğlenebiliyorsa bundan ne anlarsın?..

— İzmirin bir iş ve ticaret şehri olduğunu, buradaki insanların temiz ve muntazam bir hayat sürdüklerini, zevklerini yalnız kendi yuvalarında aradıklarını anlarım.

Bir arkadaş:

— Hay Allah razı olsun, ne de güzel söyledin. dedi. Doğrusu İzmirden hiç bir şikâyetim yok. Kesin şu bahsi de başka şeyler konuşun artık.

Kadircan Kafli

MİZAH

— Affedersiniz Marlen Ditrihin burada olduğunu söylemişlerdi.
— Marlen Ditrihin ben olmadığımı nerenden anladınız?

GÜZEL

Yalvarırım sana bak;
Beni aldatma güzel..
Düşünmeden hoppadak
Başından atma güzel..

Seviyorum seni,
Aşkına kanyorum;
Yanmışım yanıyorum;
Artık uzatma güzel..

Yaptıkların az diye,
İşe yaramaz diye;
Defol utanmaz diye,
Darılma, çatma güzel.. ★★

— Her gün camları siliyor, mak-sadı bize kendini göstermek..
— Bize mi? zannetmem, daha ziyade komşunun oğluna..

Gıdıklanmak tabiatı olan kadının hülyasına dokunmuştu.

Kolaylık

Kadın perdeyi çekti, kopardı; kocası gördü:

— Perdeyi ne yapacaksın?
— Sabahlığım eskidi, yeni bir sabahlık dikeceğim!

Güçlülükle

Ucuz yemek veren lokantada, lokanta sahibi müşteriye sordu:

— Bifteği nasıl buldunuz?
— Güçlülükle, bir patates diliminin altına girmişti; bir türlü göremiyordum.

— Biz memurlarımızdan zeki olanlara yüz lira maaş veririz. Zeki olmayanlara da elli lira?
— Bana ne kadar vereceksiniz?
— Yirmi beş lira!

— Yangından kaçarken çok şokkanlı davrandık değil mi?

Henüz

Karakolda polis sordu:

— Yaşınız?
— Seksen altı..
— Evli misiniz?
— Henüz hayır!

Zannetmem

— Yazın Suadiyede bir evde oturmuşuk. Ev sahibimiz şimdi üç günde bir bize mektup gönderiyor.
— Kibar adammış..
— Zannetmem. Mektuplarında hep vermediğimiz kiradan bahsediyor

— Diyojen de kibarlaşmış, bak sana apartmanına bir de banyo dairesi ilâve etmiş.

Güzel Fıkralar

Sigorta bahsi

Yeni hizmetçi sordu:

— Bu ev yangına karşı sigortalı mıdır?
— Evet.
— Eşyalar?
— Onlar da sigortalıdır. Sen bunları niye soruyorsun?
— İş görürken ona göre hareket edeceğim de..

Geri gelince

— Karın seni bırakıp kaçtı ha?..
— Evet.
— Bunun için mi müteessirsin?
— Hayır, geri geldiği için.

— Çağırdığım zaman elinde ne iş varsa bırak ta gel demiyor muyum?
— Ben de öyle yaptım bayan!

YAZISIZ HİKÂYE

Çekingen

Misafirler oturuyorlardı. Ev sahibinin dört yaşındaki çocuğu içeri girdi. Ev sahibi bayan çocuğa döndü:

— Misafirlere, safa geldiniz.. Dese-ne oğlum;

Çocuk misafirlere baktı:

— Jum.

Ev sahibi bayan misafirlerinden özür diledi:

— Affedersiniz biraz çekingendir de, safa geldiniz diyemedi.

Bilmiyorlar

Genç erkeks, genç kıza söyledi:
— Kalbimin sesine dudaklarım tercüman olamıyorlar..

Genç kız güldü:

— Demek dudaklarımız beş on lisan bilmiyorlar.

İtfaiyenin merdiveni kalbi yananların da işlerine yaramıştı.

— Havalara gene bozuk gidiyor..
— Evet, hiç yağmur yağdığı yok

İspanya hailesini perde arkasında idare eden Yahudi milyoner

Juan Marchümmî olmakla beraber Prima de Rivera'yı parmağında oynatmış, dehşetli servet temin etmişti. Şimdi de Frankoya dünyalar kadar para veriyor ve âsilerin muvaffakiyetlerinde en büyük âmil oluyormuş.

General Franko Madrid kapılarını yaklaştırmış bulunuyor. Payitaht düşmek üzere. İster iyi, ister fena olsun, yeni bir İspanyol doğuyor, demektir.

Ortada görünen Frankodur. Fakat acaba bütün bu işleri beceren Franko mu? Perde arkasında onu idare eden şahıs ve kuvvet acaba nedir ve kimdir? Böyle bir kuvvet ve adam vardır. İsmi de Juan March'tir. Juan March harikulâde zengin, altın babası bir simadır. Şöhret onu alâkadar etmez. Para da, kuvvete istinat etmedikçe, içinde bir değer ifade etmez.

Asiler kazandıkları takdirde İspanya da mühim bir mevki olacak olan Juan March'ın çehresi de calibi dikkattir. 1,80 metre boyu vardır. Değnek gibi ipinedir. Sivri ve kartal bir burun, omuzların üzerine düşen dim dızlak bir baş. Bu hal ona düşünen bir kartal ifadesi verir. Kalın çerçeveli gözlük takar.

Yahudi olan March, hububat mağazasında çıraklıkla işe başlamış, fakir bir aileye mensup olduğu için mektep, yüzü görmek fırsatını da bulamamış, hattâ bugüne kadar tamamen cahil kalmıştır. Öyle ki 56 yaşında bulunmasına rağmen, hayatında tek bir kitap bile okumuş değildir.

Hububatçılıkta piştikten sonra Afrika'da ve İspanyada bütün kaçaklığı yapmış. March bundan sonra İspanya'nın İrlandası olan Katalonyaya gelmiş, orada kıpkızıl bir vatanperver kesilmiş tir. Her sırası geldiğinde, Katalonya ile bir ilişiği olmadığı halde «Biz Katalonyalıların, İspanya ile birlik bir tek gayemiz yoktur» diye haykırır.

1914 de harp patlayıp ta İspanya birtaraf kalmıca, kendisine fırsatın doğduğunu anlayan March, şeker ticaretine başlamıştır. Bir millî şeker tröstü teşkil etmiş ve bu suretle milyonlar kazanmıştır. Bu paralarla arazi satın alarak, parça parça satmış ve farktan kendi lehine büyük paralar temin etmiştir. Bir müddet sonra kimya müesseselerini de eline almış ve çok kısa bir zamanda hisse senetlerinin faizi yüzde ikiden 18'e yükselmiştir.

Yahudi March tıpkı Amerikan sermayedarları gibi hareket ediyor, ve rakiplerine karşı Rokfellerin, Karnececin usullerini kullanıyor, büyük sermayesi ile küçük sermayeleri eziyordu. Kadında hiç gözü yoktu. O perde arkasından da politika işlerine karışıyor, İspanya'nın mukadderatına nüfuz ediyordu. Primo de Riveranın yedi yıllık diktatörlüğünde, onu tutmuştu. Bununla beraber, diktatör onu hem sever, hem de ona emniyet etmezdi. Zihnî hesapta büyük bir kabiliyet gösteren bu ümmî Yahudi, Generalin asker dostlarına iftiharla gösterdiği en büyük bir eğlencesiydi. Primo de Rivera bütün İspanya'nın, bütün inhisarını, Yahudi March'a verdi. Fakat işler birden aksi gitmeye başladı. Kral Alfonsun tahttan uzaklaştırılması, March düşmanlarının takibine uğradı. İhtilâs ve şüpheli işlere girişmek suçlarıyla itham olundu. Ayrıca harp esnasında, Fasta Alman casusluğu yapıyorlar diye İspanyolları Fransızlara teslim etmek suçü de muhakeme edildi. Sonunda hapse atıldı. Lâkin para ne yapar ki... March'ın adamları paçaları sıvadılar, ve belki bir milyondan fazla peçeta rüşvet dağıttılar. Ve 18 ay sonra da March Fransaya kaçtı. Pariste sabık kralından daha zengin ve müreffeh olarak bir menfa hayatı yaşamaya başladı. Lâkin burada da boş durmayan March paraları sayesinde, Ayan azası, seçildi. Ayan azasının da masuniyeti olduğundan tekrar İspanyaya dönebildi. Artık dersini iyi öğrenmiş, düşmanlarının kuvvetini lâ-yikiyle denemişti. Bununla beraber bütün sağ cenah fırkaları, Halk Cephesi-

Juan March

ne karşı vaziyet alınca kadar rahat durmadı. Ve paralar oluk gibi aktı. Sol cemaatçılar perde arkasında neler döndüğünü seziyorlardı. Hattâ bir Sosyalist mebus: «March için Juan March, İspanyada zifoslaşmış bir altın arabada dolaşıyor!» demişti.

Cumhuriyetçilere karşı ateş püsküren gazeteler çıkaran bu yaman Yahudi hükümetin kuvveti karşısında tutunamayınca, ve Halk Cephesinin ihtihabattaki muvaffakiyeti de bunu takip edince bir kere daha Parise kaçtı ve işte buradan ihtilâl hareketlerini hazırladı.

Mecliste, March'ın elçisi, Kraliyet Partisi liderinin öldürülmesiyle, ihtilâl başgösterdi ve bildiğimiz gibi, yayıldı. Franko, Mola, işyani bütün İspanyayı, Sevilden Sen Sebastiyene kadar sardı.

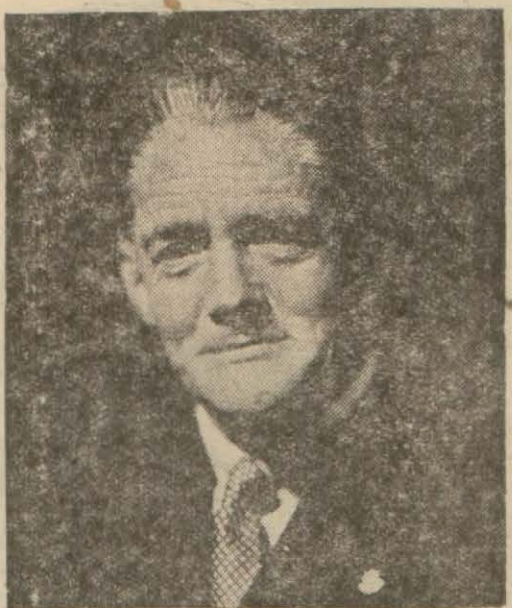
March, karısı, çocukları ile birlikte bir müddet daha Pariste kaldı. Asi Generallerle temasını kesmiyen Yahudi March, lâzımgelen parayı buluyor, icabında kredi ile tanklar, tayyareler alıyordu.

Bugün İspanya faciası üzerine kanlı bir perde gerilmek üzere iken kuvvet, kudret ve hâkimiyeti bir kere daha meydana çıkan Juan March'ın şu sözü bir hakikat gibi yükseliyor:

«Tanrı kadiri mutlaktır.. Amin. Lâkin dolar da onun resulüdür.»

«News Chronicle» den

Servetini ilme Veren adam

Lord Mufield Oksford üniversitesine bir milyon üç yüz elli bin lira vermiştir. Bu para doktorluğa ait yapıla-

Konuşma

Aristokrat zümre

Nurullah Ataç

Maurice Barrès'in: «İşçi takımına büyük san'at eserlerinden zevk almağı öğretmeğe gelmez, sonra işlerini hor görürler» gibi bir sözü varmış. Onun gibi düşünenler az değildir. Onlar böyle düşünmekte haksız mıdır?... Hem evet, hem hayır.

Hakları vardır, çünkü fikir işlerinden zevk alan adam, maişetini temin için el işlerine katılansa bile, bunu aşk ile yapmaz. Bir an evvel o mecburiyetten kurtulmağa çalışır. Fikren yükselmiş, büyük kültür eserleri ile meşgul olabilen, kendi de o sahada eserler verebilen insanların gönül rızası ile işçilik etmesine imkân yoktur. Gerçi bazan bir filozofun, bir âlimin, bir san'atkarın işçilik ettiği de görülür; fakat bunlar istisnai hallerdir. O halde okuma yazma yayıldıkça, kültür hevesi açılanan ferdler çoğaldıkça uşaklık, hammallık gibi işçilik de kimseyi celbetmez olacaktır. Maurice Barrès misal diye kunduracıyı almış. Kunduracı kalmıyacağı gibi, dülgere de, taşçı da, kurşuncu da kalmıyacaktır; hâsılı gönül rızası ile işçilik eden bir sınıf kalmıyacaktır.

Hakları yoktur; çünkü bu görüş makineden evelki zamanların, insanın kolu ile, bedeni ile çalışması bir zaruret olan devirlerin düşüncesidir. O zamanlarda insanların bir kısmının olsun eziyete tahammül etmelerine, kendi didinmeleri sayesinde bazı kimselerin refahını temin etmelerine ihtiyaç vardı. Fakat bugün makine, insanı didinmekten büsbütün kurtarmıştır veya kurtarmak üzeredir. Hiç olmazsa kurtaracağını ümit edebiliyoruz. Artık insanlar arasında, tabii olanlardan başka, zorla bir takım farklar bırakmağa lüzum yoktur. Daha âdilâne, fertleri tamamen müsavi olacak bir cemiyet tasavvur olunabilir, onun için çalışılabilir.

Bugünkü şartlar içinde hâlâ Maurice Barrès gibi düşünmek, yani birtakım adamları - sonra kaderlerine isyan ederler diye - fikri nimetlerden mahrum etmeğe kalkmak, ancak nahvetten doğan bir endişedir; imtiyazlı sınıfların, imtiyazlarını elden kaçırmamak için çabalamasıdır.

«Benim fikir, san'at işleri ile uğraşabilmem için birtakım insanların cahil kalması, benim büyük bildiğim nimetlerden mahrum bırakılması lâzımdır» diyebilen bir insan, Maurice Barrès gibi gayet ahenkli, harikulâde cümleler yapabilen bir muharrir de olsa, elbette ki sevimsiz bir insandır. Kendini beğeniyor, bunu ilândan çekinmiyor demektir. Ne kadar çirkin şey!.. XIX uncu asır reyberinin, yabut Nietzsche gibi kuvveti telih eden filozofların insanlığa böyle bir kötü-lükleri oldu: bitrakım kimseler hak, adalet gibi mefhumlara itibar etmediklerini açıkça, hattâ öğünerek, söyleyebildiler. Fakat bunun cezasını gördüler: imtiyazlarını muhafaza etmek, kendilerini aristokrat bir zümre diye gösterebilmek için insanların ancak bir kısmına hitab ettiler, yalnız onlarla meşgul oldular, onları anlamak istediler. Fakat insanlığın bütününü gözünde bulundurmaktan bir cüzünü anlamak kabil olamayacağı için hiç bir şeyi anlayıp anlatamadılar. İşte cezalar bu oldu. Boşuna çalıştılar.

Boş kalan Bedava sinema

Terbiyevî mâhiyette filmler göstermek istiyen Parisli bir sinema mek-teblere başvurarak, talebelere filmleri bedava göstereceğini söylemiş ve filmlerin de isimlerini vermiş... Aradan bir hafta geçtiği ve filmleri seyir de parasız olduğu halde 2000 koltuklu sinemaya ancak 200 talebe gelmiş, bir çok matinelere seyirci olmadığı için film bile gösterilmemiş. Tabii sinema müdüriyeti bu fikrinden derhal vazgeçerek gene paralı olarak aşk filmleri göstermeğe başlamıştır.

cak keşiflere sarfolunacaktır. Oksford üniversitesine şimdiye kadar bir çok kimseler teberüde bulunmuşlardır. Fakat bir tek kişi tarafından bu kadar servetin birden teberü edilmiş olması vâki değildir.

On milyon liralık elmas bir arada

Amsterdam'da açılan mücevher sergisi yüzünden bir çift boşanmış, polisler kıymetli taşları muhafaza için aç ve uykusuz kaldıklarından şikâyet ediyorlarmış, sergiyi gezenler arasında ağlayan kadınlar varmış

Değerli taşlar istihsal eden ve bu yüzden dünyanın servetini kazanan hangi millettir bilir misiniz? Bu millet Holandadır. Müstemlekeleri ona bu mevzu üzerinde dünyalar kadar servet temin etmiştir.

Amsterdam'da mükemmel bir mücevherat borsası vardır. Bu borsa yirmi beşinci yıldönümü münasebetile büyük bir meşher açmıştır. Bu meşherde en pahalı en güzel taşları halka teşhir etmektedir.

Bir İngiliz gazetecisi de bu sergiyi gezmiş ve gazetesine şu yazıyı yazmıştır:

«Böyle bir sergiye gidip te gözönüne serilmiş taşlara bakarak insanın başının dönmemesine imkân yoktur. Bu sergide dünyanın en maruf 146 mücevherat mağazasının malları teşhir edilmektedir. Her mücevher kırılmaz camekânların arkasında tutulmakta ve büyük bir emniyet kordonunun muhafazasına tevdi edilmiş bulunmaktadırlar.

Sergide teşhir edilen servetin mecmu kıymeti bir buçuk milyon İngiliz lirası kadar tahmin edilmektedir.

Janker, Köhiner isimlerini taşıyan ve dünyanın en büyük ve en maruf taşları arasında olan kıymetli mücevherlerin taklitleri de mevcuttur. Ve o taklitlerin kıymeti dahi on binlerce liraya ettiğinden mücevherlerin asılları da sahteleri de yanyana teşhir edilmektedir.

Dünyanın en büyük ve en eski mücevherat mağazası olan Amsterdamlı Asser herkesin nazarı dikkatini belleden 133 krallık fevkalâde kıymetli gök maysi bir yakut teşhir etmiştir.

Kujmer Kronzer ticarethanesinin teşhir ettiği istavrozun üzerine takılmış bir elmasın kıymeti 300,000 İngiliz lirası olarak tahmin edilmiştir.

Kudvis isimindeki bir adamın teşhir ettiği, sarı, kara, mai ve gül renkli taşlardan mürekkep bir koleksiyonda taşların kıymeti 3000 İngiliz lirası olarak tesbit edilmiştir.

Felemenk ticarethanelerinden birisinin «Elmas borsası» isimle teşhir ettiği 1786 taşla işlenmiş bir çiçek buketi mücevhercilik san'atının bir şaheseri olarak telâkki edilmiştir. Bu mücevher on metre uzaktan tıpkı bir demet çiçeğe benzemekte imiş ve kadınlar bu mücevherin önünden saatlerce ay-

rilamıyorlarmış.

Bu sergi Felemenge her ne kadar dünyanın dört tarafından seyyah celtbetmekte ise de emniyet tertibatında çalışan polislerin çoğunun yorgunluğa dayanamıyarak istifa etmeğe kalktıkları da bir hakikattir.

Polisler hükümete verdikleri bir istidada aç, susuz, uykusuz, ve daimî bir şüphe ve tereddüt içinde yaşadıklarını söylemişler ve dertlerine bir çare aramışlardır. Serginin hemen her yerinde — mücevherlere el sürmek yasaktır — denildiği halde ziyaretçilerin ekseriyetini teşkil eden kadınlar bu yasağa çok müşkülâtla inkiyat ediyorlarmış. Gözlerinin önünde duran yüzüklere, broşlara, pantantiflere, hayretle bakan kadınların içinde:

— Yarabbi biz bunlara niçin nail olamıyoruz diye ağlayanlar da görülmüştür.

Bundan başka, ayaklarına kara sular inen erkeklerin, karılarını, kollarından çeke çeke dışarı çıkardıkları da ekseriyetle vaki olmaktadır.

Bu serginin mürettepleri tahmin ettikleri vechile halkın mücevherata ait olan alâkasını tahrike muvaffak olmuşlardır. Filhakika bütün kuyumcular, mücevherlere artık eskisi gibi halkın rağbet göstermediğini söylemekte-dirler. Sergi açıldığı tarihtenberi Hollandada kıymetli taşların satışı artmıştır.

Mücevherat kralları artık eski zamanların avdet etmesi icap ettiğini her gün gazetelere yazdırmakta ve mücevher kullananları teşvik etmekte imişler.

Bu serginin yüzünden şimdiye kadar tek bir boşanma vak'ası olmuştur. Bir kadın istediği bir mücevheri kocası almadığı için kavga etmiş ve kendisinden ayrılmıştır.

Paristeki Kız San'at Mektebi

Pariste kızlara mahsus bir San'at mektebi vardır. Bu mektepte demircilikten manikürcülüğe kadar herşey öğretilir. Yanda ki fotoğraf San'at mektebi talebesinin bir permanent dersi esnasında almıştır. Bu resmi basan gazetenin verdiği malûmata göre mektep çok rağbet görmektedir. En kalabalık şubeler bittabi kadın tuvaletini alâkadar eden şubelerdir.

Baş ağrısı, Diş ağrısı
Nöralji
Bütün ıstırapları teskin eden
GRİPİN
Bilhassa bunlara karşı müessirdir.

İş başında, seyahat'ta, evde her zaman yanınızda bir kase

GRİPİN

Bulunurmayı unutmayınız!
Kalbi bozmaz. Mideyi ve böbrekleri yormaz.

T.H.K
BÜYÜK

TARİHİ
GÜNLERİ
İSTANBUL

PIYANGOSU

200,000 İKRAMIYE
200,000 MÜKAFAT VAR:

1 : Cİ	KEŞİDE	1 LİRA
2 : "	"	1,50 "
3 : CÜ	"	1,50 "
4 : "	"	1,50 "
5 : Cİ	"	1,50 "
6 : "	"	2 "
		9 "

Bir verersen bin kazanabilirsin. Biri kaybedersen paran heba olmamıştır. Hem yüzlerce vatandaşımızı zengin etmiş hem de yurdunun göklerine bir kaç filo katmış olursun. Bu yüzlerce zenginden birinin de senin olmayacağını kim iddia edebilir.

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Taksitle satılık Apartman

Esas No.sı	Mevkii ve nev'i	Depozito : Lira
C 16	Beyoğlu'nda Firuz ağada Sormagir Mahalle - sinde Değirmen Çıkma Sokağında eski 3 ye- ni 21,33 Soğanlı Oğlu Sokağında eski 14 ye- ni 12, 14 No.lı bir bodrum katı ve dört daire- yi muhtevi Apartman (şimdi Cihangir Cad- desi No. 31)	1900

Tafsilâtı yukarıda yazılı Apartman bedelinin birinci taksiti peşin ve geri kalan üç taksidi % 9½ faize tâbi olmak üzere üç senede ve üç müsavi kısımda ve şu suretle tamamı dört müsavi taksitte ödenmek şartıyla açığa artırmaya konulmuştur. İhale 6 Teşrinisani 1936 tarihine müsadif Cuma günü saat 10 da Şubemizde yapılacaktır. İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte Şubemize gelmeleri.

(419)

RADYO

Bugünkü Program

31 Birinciteşrin 1936
İSTANBUL

Öğle Neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

18,30: Çay saat, dans musikisi. 19: Ambasadörden nakil, varyete müziği. 20: Türk musikisi saz heyeti. 20,30: Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Plâkla sololar. 21,30: Orkestra. 22,30: Ajans ve borsa havadisleri.

BELGRAD

19,15: Radyo jurnal. 19,30: Günün haberleri. 20: Konferans. 21: Türkçe, Arnavutça, Rumca, Macarca haberler. 22: Musahabe. 22,45: İktisadi haberler. 23,15: Dans musikisi.

Yarınki Program

1 İkinciteşrin 936
İSTANBUL

Öğle Neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

18,30: Tepebaşı Garden salonundan nakil. 20: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Plâkla sololar. 21,30: Orkestra. 22,30: Ajans havadisleri.

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermayesi Liret 700,000,000
İhtiyat akçesi Liret 145,769,054,50
Merkezi İdare: MILANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şil, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler :
İstanbulda : Alâlemcian hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğ -
lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

İhisarlar U. Müdürlüğünden:

3 Adet yün bayrak 150 X 225
5 Adet yün bayrak 100 X 150
6 Adet yün bayrak 85 X 130
30 Adet yün bayrak 70 X 105
95 Adet yün bayrak 50 X 75

I — 23/X/936 günü pazarlıkla alınacağı ilân edilmiş olan yukarıda eb'ad ve miktarı gösterilen 139 adet bayrağın pazarlığı 2/11/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de tehir edilmiştir.

II — İsteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün, pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatları lâzımdır. (2234)

★ ★

1000 Kilo 40 hk çivi
1500 " 45 " "
3300 " 50 " "
2600 " 60 " "
4600 " 70 " "

I — Yukarıda miktarı ve eb'adı yazılı 13000 Kilo çivi nümune ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 11/11 1936 Tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte ismi geçen Komisyonuna gelmeleri lâzımdır. (2509)

★ ★

3300 Kilo üstüğü saat 13 de
500 " arap sabunu " 14 "
2000 " soda " 15 "
5000 " mühür kurşunu " 16 "

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı (4) kalem malzeme nümune ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 4/XI/1936 tarihine rastlayan Çarşamba günü yukarıda hizalarında gösterilen saatler de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — İsteklilerin nümune ve şartnamelerini görmek üzere her gün pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte ismi geçen komisyonuna gelmeleri lâzımdır. (2274)

Beklediğiniz

TAM ATLAS

çıktı.

125 kuruşa her yerde veriliyor.

İkbal Kitabevi - İstanbul

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

Küçük masal:

İyi kalbli çocuk

Sabahleyin hava bulutlu idi, öğleden sonra düzelmisti. Küçük Necmi bu güzel havadan istifade etmek istedi. Kira çıktı. Her ihtimale karşılıklarını almayı unutmamıştı. O kırdan iken hava tekrar bulandı. Yağmur yağmaya başladı. Arkasına pelerini giydi, ve hızlı adımlarla evine dönmek için yola koyuldu.

Yol üstünde bir ihtiyara rastladı. İhtiyarın arkasında yağmurdan kendini koruyacak bir şeyi yoktu. Necmi ihtiyarın yanına gitti:

— Baba, dedi, pelerimini sana vereyim.

— Sen ıslana - caksın çocuğum.

— Benim için zarar yok. Ben gen - cim. Fakat siz ihtiyarsınız. Siz ısla - nırsanız hastalanmak ihtimali sizin için çok fazladır.

Necmi pelerimini zorla ihtiyara giydirdi. Bir zaman beraber yürüdüler. Artık yağmur dinmiş, hava yeniden açılmıştı.

İhtiyar pelerini Necmiye verdi. Ay - rılırken de Necmiye:

— İyi kalbli çocuk şapkanın kene - rında toplanan yağmur taneleri iyi

kalbliliğinin mükafatı ol - sun.

Dedi, Necmi e - vine döndüğü zaman şapkanı çıkar - dı. Şapkanın kenarında topla - nan yağmur tanelerine baktı. Her yağ - mur tanesi bir inci olmuştu. Şapkanın kenarı inci ile dolu idi.

★

Bu bir masaldır. Yağmur suyu inci olmaz. Fakat insan, yaptığı iyiliğin daima mükafatını görür.

★★

İki tablolu komedi:

Sütçü Kadın

Sahne: Ufak bir sütçü dükkânı, süt güğümleri, süt şişeleri görünür. Sütçü kadın dükkânda yalnızdır.

Sütçü kadın — Müşteriler gene a - zaldı. Bu kış mevsimi de böyle. Et - raftaki köşlerde kala kala bir kaç aile kaldı. Onlar da parası çok olmyanlar.

Neydi o yaz mevsimi, «sütçü ver bir kilo», «sütçü ver üç kilo». Şimdi de aksine. «Sütçü ver iki yüz elli gram», iyi amma iki yüz elli gram süt sat - makla iş biter mi?

(Dükkânın kapısı açılır, on üç yaş - larında kadar görünen bir kız çocuğu içeri girer:

Sütçü kadın — Buyurun Bayan Er - dem. Ben de sizi bek - liyordum. Bilhassa si - zin için en hâlisinden yarım kilo süt ayırış - tum.

Erdem — Fakat ben yarım kilo süt isteme - miştim ki. Her günkü gibi gene iki yüz elli gram alacaktım.

Sütçü kadın — İki yüz elli gram mı, de - diniz, hiç böyle olur mu?.. Yarım kilo süt size azdır bile.. Hem bunu sıhhatiniz için söylüyorum. Süt kuv - vettir. Süt içmezseniz kuvvetten düşersiniz... İmkân yok, im - kânı yok, iki yüz elli gram olmaz. Mu - hakkak yarım kiloyu almalsınız.

Erdem — Öyle amma, annem belki istemez.. Çünkü o, benim bugün de her günkü gibi iki yüz elli gram almamı söyledi.

Sütçü kadın — Anneniz sevinir.. Karşılıklı bol bol içersiniz.. İşte ben yarım kilo sütü kabınıza boşaltıyo - rum. Oh ne âlâ hem hâlis süt; biz her zamanki müşterilerimizi düşünürüz.

Erdem — Teşekkür ederim.

Sütçü kadın — Vazifemiz.. Daha is - terseniz gene gelin, istediğiniz kadar vereyim.

★★

★★

★★

Perde kapanır.

★

(İkinci tablo:

(Sütçü kadın dükkânda yalnızdır)

Sütçü kadın — Oh gel keyfim gel.

Hele bu sayfiye mevsimi dedikleri mevsim yok mu.. Bundan iyisi can sağ - lığı. Etraftaki köşkler hıncanç dolu. Sanki bütün şehir buraya gelmiş..

Sabahtan akşama kadar dükkâna başka başka insanlar geliyorlar.

Süt değil ya, kuyu suyu olsa gene süt niyetine alıp gidecekler. Ne de tu - haf insanlar canım, sanki hiç bir şey yeyip içmiyorlar gibi süt, süt, süt..

Eh bana ne, varsın sütle karnı do - yursunlar. Onların karımları, benim de çekmecem doluyor. Bu yazın kârile bir kaç inek daha ahırsam işim iştir.

(Dükkânın kapısı açılır, Erdem içeri girer. Sütçü kadın orah olmaz.)

Erdem — Bayan sütçü.

Sütçü kadın — Ne var, bir şey mi istiyorsunuz?

Erdem — İki yüz elli gram süt rica edecektim.

Sütçü kadın — Sütümüz yok; başka bir gün.

Erdem — Çok rica ederim bayan, hem fazla bir şey değil ki iki yüz elli gramık.

Sütçü kadın — Sütümüz yok, de - dim.

Erdem — Ben görüyorum, bakın bü - tün süt güğümlerinizi dolu.

Sütçü kadın — Siz amma da tuhaf kızsınız. Bana inanmıyorsunuz da süt güğümüne inanıyorsunuz.

Erdem — Rica ederim, bu lâfları bırakın da bana istediğim sütü veri - niz.

— Süt yok, hem olsa bile onlar müş - terilerim için ayrılmış. Yanımızdaki köşke gelenler, biraz ötede oturanlar. Şimdi hepsini sayacak değilim ya, bir çok müşterilerim var.. Hepsi sütlerini isterler.

— Ben müşteriniz değil miyim?

— Müşteri.. İki yüz elli gramık süt alan müşteri de müşteri sayılır mı?

— Öyle amma bütün kış süt aldık.

Sonra annem de biraz hasta, süte ih - tiyacı var.

— Bana ne başka yerden bulun!

Üçüncü tablo:

(Sütçü kadın dükkânda yalnızdır)

Sütçü kadın — Gene kış geldi. Zen - gin müşteriler gittiler.. Bu sefer iki yüz elli gramık müşteriler de yok oldu - lar.. Halim kötü.. Hah Erdem uzaktan geçiyor; şunu bir çağırsam.. Bayan Er - dem, Bayan Erdem, biraz teşrif eder misiniz?

Erdem — Geleyim.

Sütçü kadın — Görünmez oldu - muz bayan, bilir - sizin ki ben gerek sizi, gerek anneni zi çok severim.

Erdem — Bel - li.

Sütçü kadın — Artık süt filân lâ - zım olmuyor mu?

Erdem — Olu - yor, fakat biz bizi sütsüz bırakan sütçülerden kurtulmak için bir inek aldık. Sütçüler, varsın sütlerini iki üç ki - lo süt alan müşterilerine ayırınsınlar. İne - ğimiz bize istediğimiz sütü her zaman verir.

Sütçü kadın — Peki madem ki inek aldınız, diyeceğim yok. Şimdi inegi - nizin sütünü âfiyetle içersiniz. Yazın size fazla gelirse bir kısmını bana ve - rin ben fazla süt istiyen müşterileri - me satarım olmaz mı? Hem sizin de bundan kârınız olur.

Erdem — İneğin sütü hakikaten bi - ze fazladır.. Fakat bu fazla sütü, müş - terilerim dediğiniz kimselere satma - nız için size veremeyiz.

Sütçü kadın — Dökecek misiniz?

Erdem — Niye dökelim, yazık değil mi?

Sütçü kadın — Dökmiyeceksiniz. Fakat ne işinize yarıyacak?

Erdem — İki yüz elli gram süt iste - dikleri için dükkânımızdan kovduğu - nuz insanlara dağıtacağız. ★★

Balınanın eti

Denizlerin en büyük hayvanı olan balınanın etini şimal memleket - lerinde bizim ko - yun, sığır yediği - mi gibi yerler. Hatta oralarda iyi yemek yap - masını bilenler balına etinden yüz nevi yemek yapar - larmış.

Uyku uyumayan mihrace

Zengin bir Hind mihracesinin uyku

uyuyamadı - ğından şikâyet ettiğini ve ken - disini uyutabile - cek adama bizim paramızla yüz bin lira vadetti - ğini belki gaze - telerde görmüş - sünüzdür.

Bir çok kimseler yüz bin lirayı a - labilmek için bir çok ilaçlar tarif et - mişlerdir. Bunların içinde yalnız ken - disine gönderilen bir makine işe yara - mıştır. Elektrikle işleyen bu makine mihraceyi uyutabilmiştir.

Dünyanın ağırlığı

Dünyayı bir teraziye koyup tart - mak imkân ol - saydı kaç kilo ge - lirdi bilir misi - niz? Bunu hesap - lamışlardır. Dü - nyanın ağırlığı altı bin beş yüz dok - san iki sekstril - yon tondur.

Kutup ayısının barsakları

Bir kutup ayısının barsakları, kag - metre gelir, bunu biliyor musu - nuz? Hayır, de - ğil mi? Hiç me - rak etmediniz mi? Gene hayır değil mi? Öyleyse söyleyeyim; ögre - niniz. Kutup ayısının barsakları alt - mış metre uzunluktadır.

★★

★★

★★

★★

★★

★★

★★

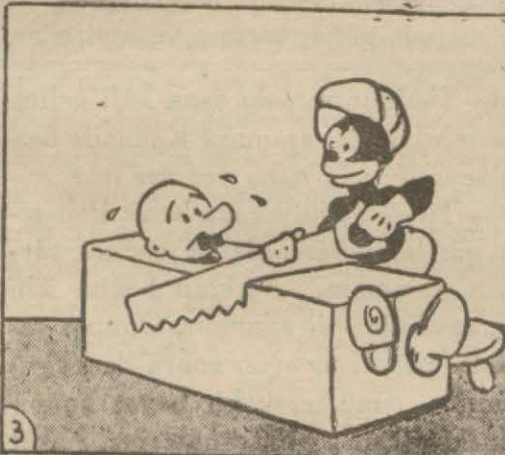
★★

★★

★★

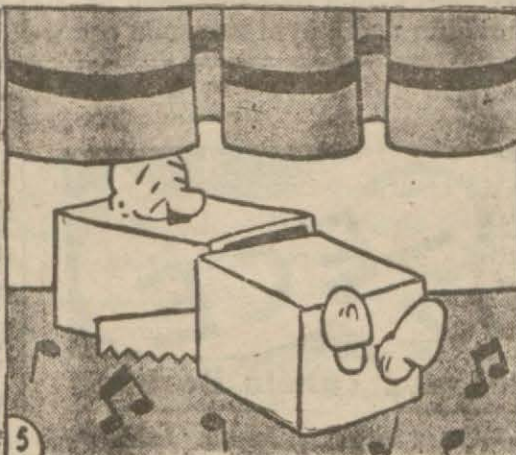
Hokkabaz bir canlı insanı tes - tere ile kesip iki parça yapacak.

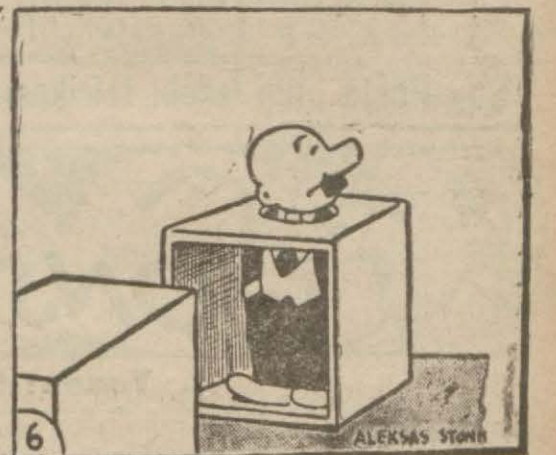
Hokkabaz testereyi aldı, adamı kesiyor.

— Eyvah, eyvah, kesildi..

— Katil polise haber vermeli.

Kesilen adam — Durun yahu ken - dimi göstereyim, kesilmiş değilim!

Geçen bilmecemizde kazananlar

BİR FUTBOL TOPU

İstanbul Gazi Osman Paşa orta mek - tep 784 Muzaffer.

BİR FUTBOL TOPU BÜYÜKLÜ - GÜNDE LÂSTİK TOP

Beyoğlu on beşinci mektep birinci sı - nıf. Sabiha Coşkun.

ALBOM

İstanbul 2 nci mektep 2/C den 174 Fahri, Eskişehir Ülkü mektebi karşı - sında No. 7 de Süveyda, İstanbul Kum - kapı orta mektep 2/5 den 601 Maz - har, Konya Gazi ilk mektebi 316 İlhan Göneng, İstanbul erkek lisesi 5/A dan 205 Ekrem Olguner, Kabataş mekte - bi 2/A dan 369 Affan, Bursa Emirba - hari ilk mektebi 197 Fevzi Akgören, Adapazarı orta mahalle 12 de Şim - sek.

(Arkası var)

OYUN

Oynayalım çocuklar, Oynamak kuvvet verir, Bildiğim oyunlar var, Top, bilya ve birdirbir.

Topu elle ayakla, Oynayalım atarak, Ben atayım sen sakla, Geliyor bak, bak, bak, bak!

Tam on tane bilyam var, Mavi, kırmızı, yeşil. Haydi gelin çocuklar, Oynamak güç iş değil.

M. M.

Yeni Bilmecemiz

Ressam gene resmi eksik yapmış, bu adam bir iş adamıdır, iş başında çalı - şıyor.. Amma ne yapıyor? İşte bunu bi - leceksiniz.. Resmi kesin, altına neci olduğunu, ne yaptığını yazın ve bize gönderin. Bilenlerden birinciye bir İş Bankası kumbarası vereceğiz. Kaza - nan hem bilmecede kazanmış, kumbarayı almış, hem de kumbaraya para toplayıp ilerisi için kendine bir ka - zanç temin etmiş olur. Bundan başka yüz kişiye ayrı ayrı güzel hediyeler vereceğiz.

Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Cevabınız on beş gün için - de matbaamıza gelmiş olmalıdır. Bil - mece gönderdiğiniz zarfın üzerine bil - mecenin hangi tarihli gazetede çıktı - ğını yazmanız muhakkak lâzımdır. Bu - nu bir çok küçük okuyucularımız ih -

mal ettikleri için bir kere daha yazı - yoruz.

Bir İş Bankası kumbarası veriyoruz

Bir çift iskarpin kazanan talihli oku - yucumuz İstanbul Kız Muâlim mektebinden Malike

Kanlı bir at Yarışı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

toslu Velonun atına oğlu Yusuf binmiş ve dört at tayin edilen noktadan yarışa başlamışlardır.

Tam yarı yola geldikleri zaman Hırba köyünden Ali isminde biri yolun ortasına fırlamış, yanında bulunan hayvana atlamış ve en önde gidip yarışı kazanmak üzere bulunan Hartoslu Velonun oğlu Yusuf yarışmaya başlamış. Bittabi yarı yoldan ve zinde hayvanla yarışa başladığı için yarışı onun kazanması akla en yakın gelen ihtimal halindedir.

Fakat iş öyle olmamış, Hırba Ali'nin yarışa yarı yoldan iştirakine rağmen Hartosa ilk varan gene Velonun oğlu Yusuf olmuştur. Yarışı Yusuf kazanmış, dört öküzü de onun alması lâzımgelmiştir.

Ancak herkes Yusufu yarışa kazandığından dolayı tebrik edip dururken Yusuf Hırba Ali ile münakaşaya başlamış, ne hakla yolun ortasından yarışa karıştığını sormuştur. Bu münakaşa kavgaya münce olmuş ve neticede yarışa kazanan Yusuf hançerini çekmiş, evvelâ Cezo oğlu Zevallı vurup öldürmüş, sonra da Aliyi yaralamıştır. Yusuf tutulmuş, adliyeye teslim edilmiştir.

Bir Arap prensesi bizim ilk kadın gazetecimiz imiş!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

larınız, fikirleriniz, sabah kahvaltılarınız kadar muayyen ve ölçülüdür. Ben Türkiye'de ilk kadın gazeteciyim. Bununla beraber Türk değilim. Benim kanımda yüzde yüz Araplık vardır. Bir düşünce var. Belki de ileride dedemin dedesinin felsefeye dair yazdığı bir eseri İngilizceye tercüme edeceğim. Hayatta doğru dürüst yaşayabilmek için, herşeyi bilmek, tatmak lâzımdır. Yoksa hayatı bir cepheden öğrenmek birşey yaramaz, kifayet etmez.

Okuyucularımıza hemen haber verelim ki, kendisine bir Arap prensesi süsünü vererek, yukarıdaki saçma sözleri yumurtlayan İstanbul, pek iyi tanıdığı bir simardır. Birçok kadın cemiyetlerinde faal rol oynamaya yeltenen - asıl ismiyle - Esma Zafir, 1927 yılında Amerikan Kız Kolejinden mezun olmuş, sonraları bazı gazetelerimizde çalışmış, bazı gazetelerde yazıları intişar etmişti. Misyonerlerin faal oldukları devirlerde (Arkadaşım) isimli bir İngilizce kitabı eski harflerle Türkçeye tercüme eden Esma Zafir, mizaç bakımından hasta, mariz, ruhlu bir kadındır. Londrada, İngiliz gazetelerine verdiği beyanat ile intakı hak kabilinden kendisini alenen teşhir etmiş oluyor. Esasen resimleri de bu zavallı ve mariz, tipi bize pek güzel canlandırmaktadır.

Hergün

Motörlü Ziraat

Yazan: Muhittin Birgen

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

B — Aynı teşekkül, müstahsilin kredisi ihtiyacının haddini ve aldığı krediyi nerede kullandığını tetkik edecektir. Böyle bir teşekkül, bu bakımdan gerek müstahsil, gerek Ziraat Bankası için fevkalâde faydalı olan bir kontrol yapabilir. Bugüne kadar Ziraat Bankasından kredi alan müstahsillerin içinde aldığı krediyi münhasıran istihsalde kullanana ben pek az rastgeldim. Bilhassa büyük çiftçilerde hemen hemen müstesna yok gibidir. Halbuki mahsul şekline inkişaf ederek ödenmeyecek olan kredi bunu alan için bir baş belası, bir felâket ve veren için de ağır bir gâlelidir. Ziraat Bankasının son senelerde bu suretle uğradığı immobilizasyon'un ne kadar büyük olduğunu biliyoruz. Bunun önüne geçmek maksadıyla yaptığı kredi kooperatifleri dahi bu bakımdan hiç bir fayda temin etmemiştir. Halbuki makine ile çalışan köylünün istihsal faaliyetinin şeklini ve nisbetini âdetâ mehanik bir tarzda kontrol etmeğe imkân vardır.

Türk çiftçisinin motör ve makine kuvvetile istihsale geçmesini temin etmek üzere kurulması lâzımgelen esaslar bence bunlardan ibarettir. Bunlar sız makineleşmenin muhal değilse bile mümkün olacağını zannediyorum. Bu iki esas üzerine kurulacak usuller işi o kadar kolaylaştırarak ve müstahsilin iktisadî terbiyesi bakımından o kadar büyük faydalar doğuracaktır ki bunları burada saymaya imkân yoktur.

İlâve edilecek yalnız bir nokta vardır: Bu esasların hakkıyla tesbiti ve bu usullerin iyi konulması lâzım olduğu gibi bunları tatbik için kullanılacak memur unsurlarının kuvvetli olması lâzımdır. Ziraat Bankası teşkilâtı son on sene içinde hayli gençleştiği gibi kredi kooperatifleri hizmetlerinde çalışan bir takım yeni unsurlar da şimdiye kadar bir hayli tecrübe görmüşler, köylünün zayıf noktalarını, teşkilâtın işleme taraflarını anlamışlardır. Bununla beraber, onların ihtisas kuvvetlerinin takviyesi lâzım olduğunu da unutmamak lâzımdır.

Dokuz sene münhasıran köylünün iktisadî faaliyeti içinde bulunduktan ve bu faaliyeti tanzim gayesini gören bir kooperatif makinesinin bütün parçalarını birer birer elimle kurduktan sonra Türkiye'de bir motörlü istihsal devri açmak için mümkün olan en kolay yolu bu yol olarak gördüm.

Bu usul benim kafamda sade nazarı bir etüdün değil, aynı zamanda çok u-

Güreşlerin finalleri bugün

Dünkü Mülâyim - Yarım Dünya Süleyman güreşinde Mülâyim bir saat uğraştıktan sonra sayı hesabına galip geldi, bugün Tekirdağlı - Mülâyim güreşi var

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

pehlivanlar arasında çekilen kur'a neticesinde ilk güreş, Kaynarcalı Raif pehlivanla Mehmet pehlivan arasında yapıldı. Bu güreşte, Raif pehlivan 8 dakikada tuşla galip geldi.

Ondan sonra, Boyâbatlı Hasan pehlivan, rakibi Balıkesirli Süleyman pehlivanı 3 dakikada tuşla yendi.

Bursalı Osman pehlivanla, Küçükpazarlı Hürşit pehlivan arasında yapılan üçüncü güreşte, Bursalı, rakibinin sırtını altı buçuk dakikada yere getirdi.

Gene aynı sikletin dördüncü çifti, Adapazarlı Vahit, ve Gölpazarlı Kara Veli pehlivanlardı. Bu güreşi, kolu çıkan Kara Veli, iki buçuk dakikada kaybet-ti.

Bunlardan sonra, Lüleburgazlı Ali Ahmet, Karamürselli İbrahime 6 dakikada, Pehlivanköylü Mustafa Manyaslı Şükreddine dokuz buçuk dakikada galip geldiler. Ve sıra serbest güreşin baştağı pehlivanlarına geldi.

Başaltının ilk güreşi, bu müsabakalara yeni iştirak eden Akhisarlı Ömer, ve Adapazarlı Yıldırım Bekir arasında yapıldı; ve Akhisarlı'nın beş dakikada galip gelmesiyle neticelendi.

Ondan sonra, evvelsi günkü güreşlerin galipleri birbirleriyle tutuşmaya başladılar. Çekilen kur'ada Sındırgılı Şerif, Somalı Abdüsselâma, Babaeskili İbrahim Akhisarlı Halile, Gönanlı Hamdi, Silivrilili Molla Mehmede düştüler.

Bu güreşlerin ilkinin Şerif 3 dakikada kazandı.

Babaeskili İbrahim, rakibini sayı hesabına yenebildi ve ondan sonra günün en tatsız güreşini, Molla Mehmetle, Gönanlı Hamdi yaptılar. Yirmişer dakikadan iki devre süren bu güreşte, iki pehlivan da tek oyun gösteremediler; ve seyircileri sinirlendirecek kadar yavaş bir güreş yaptılar. Neticede, Silivrilili Molla Mehmet, rakibine sayı hesabına galip sayıldı.

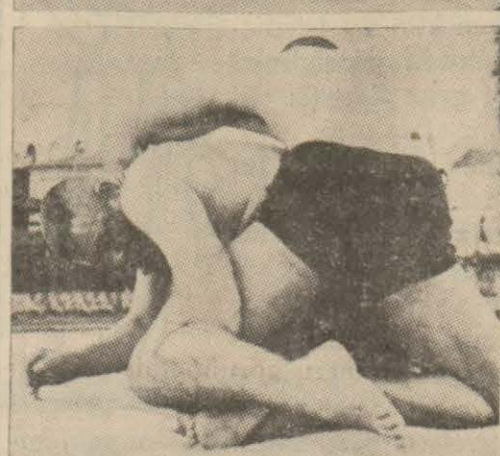
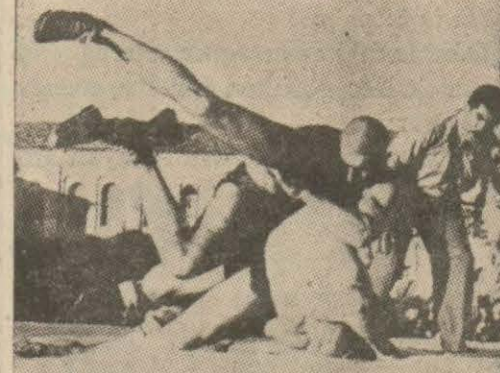
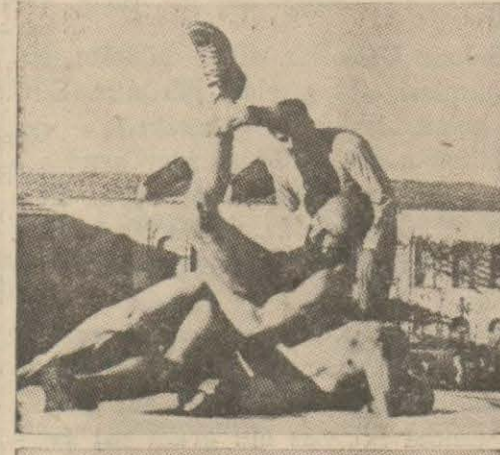
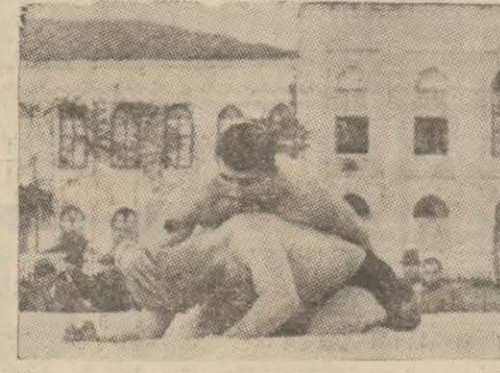
Mülâyim ile Yarım Dünya güreşiyorlar

Sıra günün en mühim güreşine gelmişti. Yarım Dünya Süleymanla, Mülâyim tutuşacaklardı.

Pehlivanlar, yarımşar saatten iki devre güreşeceklerdi. Hakem Cemal pehlivandı. Mindere evvelâ Yarım Dünya Süleyman pehlivan çıktı. Yağlı güreşte iyi bir pehlivan olan Yarım Dünya Süleyman, serbest güreşe ilk defa giriyordu.

Buna mukabil, bu güreşi Dinarlı Mülâyim ile Yarım Dünya Süleyman arasında bir tecrübenin mahsulü olarak doğmuş ve büyümüş bulunduğu için, belki şu sırada bir faydası olur diyerek, onun esaslarını bu suretle hülâsa etmeği bir vazife bildim.

Muhittin Birgen

Dünkü Mülâyim - Yarım Dünya Süleyman güreşinden intibalar

Mehmetten sonra en iyi bilen Mülâyim pehlivan, aylardan beri çalışıp hazırlanmaktaydı. Bu vaziyeti bilenler :

— Zavallı Süleyman! Üç dakika dayanabilirse üç bin defa şükretsün! diyorlardı.

Fakat netice hiç te öyle olmadı. Yarım Dünya, bütün bu tahminleri altüst eden bir hâkimiyetle güreşe başladı. Hattâ güreşin altıncı dakikasında Mülâyim pehlivan sırtının yere gelmesini Yarım Dünya'nın yaptığı oyunun minder dışında bitmesine borçlandı.

O sırada güneş batmış, ve seyirciler,

sade heyecandan değil, ayazdan da titremeye başlamışlardı.

Stadyumun bir tarafından güneşin kayboluşundan az sonra, öbür tarafından mehtap görüldü. Stadyumun derhal yakılan dört projektörü, güreş min derini gündüze çevirmişti.

Mülâyim ilk devrenin sonlarına doğru hâkimiyeti eline aldı. Fakat Yarım Dünya Süleyman, daima altta güreşmesine rağmen, umulmadık zamanlarda ani hamleler yapıyor, Mülâyimi tehlikeli vaziyetlere düşürüyordu.

Mülâyim ikinci devrede de hâkimiyeti devam ettirdi. Fakat bütün gayretine rağmen, rakibinin sırtını yere getiremedi. Usullerini bilmediği bir güreşte, sırtını yere getirtmeden tam bir saat dayanan Yarım Dünya, sayı hesabına mağlûp sayılmasına rağmen uzun uzun alkışlandı. Ve dünkü güreşler sona erdi.

Bugün, güreşlerin finalleri yapılacaktır. Güreşlere bermutat saat on dört te başlanacaktır. Başaltının finale kalan pehlivanları arasında yapılacak güreşlerde, başpehlivanların güreşleri kadar heyecanlı olacaktır. Çünkü başaltının finale kalan pehlivanları, birbirlerinden kuvvetli, birbirlerinden ustadırlar.

Fakat bugünün en mühim güreşi, bu müsabakaların en heyecanlısıdır: Çünkü bugün Tekirdağlı Hüseyinle Mülâyim pehlivanları karşılaşacaklardır. Birbirlerine aylardan beri meydan okuyan bu iki rakibin tutuşması, güreşle hiç alakası olmayanları bile meraklandırmaktadır.

Bu müsabakanın galibi, pazar günü, Türkiye Başpehlivanı Kara Ali ile tutuşacaktır. Çünkü güreşmeden finale kalmak, Başpehlivanlığı kazanmış bir güreşçinin, bütün dünyada kabul edilmiş bir hakkı, bir imtiyazıdır.

Yarım Dünya Süleymana, ve Arif pehlivanlara göre, bugünkü güreşi Tekirdağlı Hüseyin kazanacaktır.

Yarım Dünya :

— Ben, diyor, iki pehlivan da bilirim. Mülâyim, Tekirdağlı'nın karşısında, 20 dakikadan fazla ayakta duramaz!

Bakalım, aylarca sürmüş bir dedikodunun neticesi, bu iki pehlivandan hangisinin yüzünü kızartacak?

Bu güreşleri tertip edenlerin evvelki günkü intizamsızlıktan hayli dersler aldıklarını dün memnuniyetle gördük. Bilmem, hayırlı bir teşebbüsün ilk adımı, intizam müşkülpeşentliğini insafsızlık derecesinde ifrata vardiyan bazı asabi münekkitlerin, organizasyonun dünkü tekemmülünden ders aldıklarını görebilecek miyiz?

Selim Teflik

"Son Posta,,nın edebî tefrikası : 16

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— Allo İsmet!
— Seni unutmadığımı ve sana iş aramakla meşgul olduğumu söylemek için telefonu açtım.
— Henüz bir şeyler yok mu?
— Hayır, geçen gün sarı kendisinden bahsettiğim arkadaşım Ankarada imiş. Bir haftaya kadar gelecek. Hemen gidip onu göreceğim.
— Ümidin var mı?
— Yüzde seksen ümidvarım. Altı aydanberidir çok mühim bir müessesede muhasebecilik ediyor. Mutlaka sana bir iş bulacağına söz verdi.
— O halde daha bir hafta bekliye-lim.
— Evet yavrum. Ben sana tekrar telefon ederim. Oruvar Muallâcığım.
— Allo.. allo.. İsmet!
— Allo!
— Sana hatırlatmağı unuttum. On gün sonra Bedianın nişanını unutma!
— Sahi, aklımdan çıkmıştı. Gelecek cumartesi akşamı değil mi?
— Evet.
— Davetliler çok mu?

— Otuz kırk kişi kadar. Tabii Feridunun ailesinden de birkaç kişi.. yakın ahablar.. komşular.. Bedia ve Feridunun arkadaşları.
— «O» da davetliler arasında mı?
— O da kim? Ha, Bay Sadi mi? Tabii canım, onsun olur mu hiç? Ağabeyisi ve yengesile geceli gündüzlü beraberiz.
— Öyle ise ben de mutlaka geleceğim. Biliyorsun ya, sana karşı bir vazifem var.
— Ne gibi?
— Onunla seni yalnız bırakmak...
— Gevezeliği bırak şimdi İsmet, mutlaka gelmelisin, anladın mı? Böyle mes'ud bir günümüzde yanımızda biricik akrabamız da olmazsa biz ne yaparız?
— Gelirim Muallâcığım, üzülme.
— Oruvar İsmet.
— Oruvar yavrum.
Muallâ çalışmıyalı bir ayı geçmiş-ti. O iğrenç vak'adan sonra on beş-

gün geçip de şirkete gitmediğini görürnce, Nezihe aylığını getirmeği vesile ederek gelmiş, onu görmek istemişti. Fakat genç kız arkadaşını göremiyecek kadar hasta olduğunu bildirerek onu yanına sokmamıştı. Ertesi gün de gene hastalığını bahane ederek istifasını göndermişti.

O günden sonra günler birbirinin üzerinden aşarak haftalar olmuştu.

Muallâ ızdırab ve acısına bir örtü gibi bürünüp yaşarken yavaş yavaş bu acıları duymıyacak kadar hislerini ve gündelik duygularını kaybetmeğe, kendinden geçerek yaşamağa çalışıyordu.

Vakit vakit Bedia coşkun bir şefkat ihtiyacile ona koşuyordu.

— Teyzeciğim, küçüğünü artık sevmiyor musun sen? Niçin benden bu kadar uzaktasın?

Diyerek onu sarıyordu.

O zaman Muallâ Bedianın sarı başını göğsünün üzerinde sıkıyor ve canının bütün sıcak ateşini onun kalbine akıtmağa çalışıyordu.

— Seni sevmemek mi? O nasıl söz kızım? Teyzenin senden başka kimi var? Fakat seni kendi saadetinin sarı hoşluğuna bırakmak istiyorum da bunun için küçükkün olduğu gibi artık etrafını almıyorum.

— Benden uzaklaştığını istemiyorum Muallâ. Sen gene beni küçükküm gibi sev kuzum!

— Feridunun aşkı sana kâfi gelmiyor mu küçük yaramaz? Kalbinde başka sevgiler için daha yer var mı?

— Neler söylüyorsun sen? Ben senin gibi böyle romanlarda yaşanan sevgileri anlamam. Feridun benim için çok sevdiğim bir adamdır. Onunla yakında nişanlanacağız, sonra da evleneceğiz.. müşterek bir hayat kurarak iki arkadaş gibi çalışacağız. Fakat bunda senin dediğin gibi içli, mızız bir duygu yok.

Gene bir gün Bedia ile konuşurlarken Muallâ merak ederek sormuştu:

— Sana bir şey soracağım Bedia, doğru cevap vereneğime yemin et!

— Söyle teyze, küçük kızın sana her zaman doğruyu söyleyecektir, buna inan!

— Feridunu kıskanıyor musun?

— Hayır, bunun için bir sebep yok.

— Onun başka kızlarla konuştuğunu görünce bir üzüntü, isimsiz bir duygu duymuyor musun?

— Hayır, çünkü ona inanıyorum.

— Ya, o seni kıskanıyor mu?

Bedia bir saniye tereddüt ediyormuş gibi durdu, sonra gözlerini yere indirerek, küçülen bir sesle söyledi:

— Üniversitedeki arkadaşlarımızla bazan birlikte çıkıp geziniyoruz. Onlarla dans ettiğim zaman bana suret ediyor. Onlarla fazla şakalar yaparak eğlendiğimi istemiyor. Bu kıskançlık mıdır?

Muallâ gülerken yeğenine baktı ve alaylı bir sesle cevap verdi:

— Fakat naderim ki buna kıskançlık derle; zannedi bana bakayım, Feridun başka genç kızlarla dans etmiyor mu?

— Hayır!

— Bir saniye gözlerini kapa Bedia ve Feridunun başka bir kadını sararak dans ettiğini tasavvur etmeğe çalış; bu sahne hoşuna gidiyor mu?

Sarı baş, teyzesinin göğsünü delemiş gibi daha fazla gömüldü, hafifce kısılan bir ses cevap verdi:

— Hayır teyze, buna tahammül edemeyeceğim.

Fakat aynı baş bir saniye içinde doğrulmuş ve gözlerini bir şimşek gibi parlatarak Muallâya bakmıştı:

— Şimdi ben sana bir şey soracağım, sen de doğru söyleyeceğine yemin et!

— Yemin ediyorum.

— Bana bu sualleri niçin sordun?

Ve teyzesinin kızaran yanaklarına bakarak tekrarladı:

— Niçin bu sualleri soruyorsun, söyle! Kuzum söyle teyze!

Muallâ ağır ve ızdırla boğulan bir sesle mırıldandı:

— Sizin birbirinizi cidden sevip sevmediğinizi anlamak istemiştin. Bir de....

— Söyle teyze, yalvarırım sana.. üzüldüğümü görmüyor musun?

(Arkası var)

' Son Posta ,, nin siyasi tefrikası : 16

İTTİHAD ve TARAKKİDE ONSENE

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

İttihat ve Terakki ilk mecliste kendisini bir Nuh teknesi içinde buldu**İttihatçılar şaşırmışlardı, Talât Bey bir gün Babanzadeye yaptığı işten daha ilk adımda pişman olmuş bir adam tavrile dedi ki: — Bu kapağı kaldırıp bu kerizin taşmasına meydan vermemek galiba hayırlı imiş.**

Modern bir millî duygunun henüz inkişaf etmemiş olduğu bu yerlerde bir takım feodaller, derebeyleri hâkimdi. Bu derebeyleri, yalnız buldukları yerlerde diledikleri gibi hâkim olmak istediklerinden kendilerini ihata eden siyasi hâkimiyet veya hâkimiyetlerin kuvvet ve zaaf derecelerine göre mütemadiyen muhtelif oyunlar oynayan siyaset cambazlarından ibaretti. Meselâ, Arnavudların içinde Sırbistan, Avusturya - Macaristana, İtalyaya meyledenler, bazan da bunların her ikisi ile birden oynayanlar bulunurdu. Kâh Osmanlı sarayile, kâh Avusturya - Macaristan hülûlcileriyle, kâh Sırbistanla, kâh İtalya ile oynuyarak birinden aldıkları kuvveti ötekine satan, bu suretle kendi malikânelerinde hükümdar hayatı yaşayan bu adamların aralarında, ya Müslümanlık duygusile, Osmanlı İmparatorluğunu tutanlar ve yahud, daha ziyade, sırf kendi aralarındaki istirkablar yüzünden İttihat ve Terakkiye dayanmayı tercih edenler bulunurdu. Arablara gelince, bunların arasında da Fransız ve İngiliz oyunları vardı. Suriyede çok kuvvetli bir Fransız nüfuzu yerleşmiş, Palestine İngilizler girmişlerdi. Bununla beraber Arablarda içinde İttihat ve Terakkiye hakikaten dost olan Müslüman, Hilâfetcî bir fikir de vardı. Fakat, zayıf idi. Kürdler arasında da İngiliz ve Rus oyunları vardı.

İşte, bütün bu derebeyleri ve yahud bunların adamları, Osmanlı meb'usân meclisi içinde Osmanlılık ve meşrutiyet fikirlerinin mümessilleri olarak mevki almışlardı. İlk meclis açıldığı zaman Rum grupundan maada herkes ittihacı olarak görünüyordu. İttihat ve Terakki, sarayın ihtiyar politika cambazlarından birinin, yani Kâmil paşanın elile açtığı ilk mecliste kendisini böyle bir Bâbil kulesinin, bir Nuh teknesinin içinde buldu. Bunun içinden nasıl çıkacaktı?

O devirde ben İttihat ve Terakki başlarını pek yakından tanımaz, yalnız bunların Tanin'e gelip gidenlerini görür, kendileri pek nâdir konuşur, ekseriya hocamla olan konuşmalarını dinlerdim. İttihat ve Terakki meşrutiyetin ilk meclisi açılıp da Bâbil kulesinin birbirinin dillerinden anlamayan ve her biri bir telden saz çalan bu meb'us kalabalığı söylemeğe başladığı zaman İttihat ve Terakkinin neler düşündüğünü bilmiyordum. Fakat, beklemedikleri bu manzara karşısında, iyi gören ittihacıların şaşırması oldukları muhakkaktır. Talât bey bir gün Babanzadeye, yaptığı işten daha ilk adımda pişman olmuş bir adam tavrile, göğüs geçirerek diyordu ki:

— Bu kapağı kaldırıp bu kerizin taşmasına meydan vermemek galiba daha hayırlı imiş, vesselâm!..

Kapak Abdülhamid rejimi, keriz de Osmanlı İmparatorluğu içinde mevcut siyasi cereyanlar hezeyanı idi. Fakat, ne çare ki işe başlanmış, adım atılmıştı, geri gitmek kabil değildi. Bu manzara karşısında şaşırması da olsalar, ittihacılar için geri dönmek yoktu. Bir taraftan türlü türlü milliyet iddiaları, mahallî hâkimiyet davaları, her istikametten gelen cenabi nüfuzları, sarkı Rumelinin Bulgaristana, Bosna-Herseg'in Avusturyaya kat'î ilhakları, Kürdük-Ermenilik mücadeleleri ve bunların arasında Türklerin çektiği, öte taraftan da bizzat Türkler arasında mahallî miskin ihtiraslar, şahsî mü-

Babanzade İsmail Hakkı

cadeleler, yahud hayatı anlayış tarzı etrafındaki nazari ihtilâflar, hülâsa, hezeyan haline gelmiş bir siyasi kaynaşma... Bu manzara karşısında şaşırılmamak da kabil değildi.

Bu derece çeşitli bir «meseleler sergisi» cihanın hiç bir devrinde, hiç bir köşesinde görülmemiş değildi. Ve tarihte hiç bir devletin, hiç bir hükümet adaminin, böyle derin bir karışıklığa nizam vermiş olduğu görülmemiştir. İttihat ve Terakki ne tarafı tuttuysa avucunda çürümüş bir câmianın kopan bir parçasını buldu.

Talât beyin dediği gibi, kapak kaldırılmış, keriz taşmıştı. Tekrar kapatmaya imkân yoktu. Bunun için İttihat ve Terakki bir taraftan orduya, öte taraftan komitecilere girerek icabında terör ve askerî kuvvetle işleri tutmak istedi.

Fakat, daha ilk hamlede İttihat ve Terakki şunu anlamış oldu ki Osmanlı İmparatorluğunu tutacak yegâne kuvvet, Türkün kuvveti olabilirdi. Onun bunu tutabilmesi ne kadar kabil? Tutmak için sarfedeceği emek tutmaya değer mi? Bunlar ayrı meselelerdi. Fakat, doğarken tam bir Osmanlı olarak doğmuş olan bu komite, dünyaya gelip de gözlerini bu karmakarışık âleme ilk defa olarak açtığı zaman, kendisini Türk hissetmiştir. Mevcud hududları tutmak ve bu hududlar arasında yedi asırlık bir devletin hâkimiyetini öylece idame etmek için İttihat ve Terakki istinadgâh olmak üzere etrafında başka hiç bir kuvvet göremiyordu. Osmanlı câmiasının çimentosunu ancak Türk varlığı temin edebilirdi.

İşte, bugünkü Türkiye'nin bugünkü millî ruhla doğmasını temin edecek olan millî hareket, Osmanlı İmparatorluğunun meb'usân meclislerinde ilk içtimaçtan itibaren göze çarpan bu perişanlığın eseridir.

İttihat ve Terakki, mecliste, dönüp dolaşarak Türkün dayandı; Türk de, etrafında gördüğü hareketlerin manasını, derin de olsa, anlamaktan hâlî kalmadığı için, her şeye rağmen İttihat ve Terakkiyi tuttu, benimsedi. Osmanlı İmparatorluğunu yıkmak isteyen kuvvetlerin Türkün Anadolu'da nasıl bir hapishaneye koyup orada boğmak istediklerini, sonradan «Sevr» muahedesile gördük.

Sanki, Türk, daha o zaman meşrutiyetin ilk adımı, etrafında kendisine bir «Sevr» komposu hazırlanmakta olduğunu hissetmişti. Bunun için İttihat ve Terakkiyi, onun bütün kusurlarına, kabahatlerine rağmen o tuttu.

Onu buna sevkeden kuvvetlerin ba-

şında meşrutiyet meclislerinin bu bünyesi bulunduğunu ben o zaman, önce gazeteci bir müşâhid, sonra da bu meclisin hayatını kendi nefsinde yaşayan bir meb'us sıfatile çok güzel görür ve hissederdim. Bu meclis o imparatorluğun canlı bir nümunesi idi. O imparatorluğun ortasında Türk, asırlarca, nasıl her taraftan kendisine tekme atan bir takım karmakarışık ve gayri Türk varlıkların tazyiki altında yaşamışsa bu mecliste de aynı hâlî görüyor ve İttihat ve Terakkiye yapılan hücumların dönüp dolaşarak kendisine teveccüh ettiğini hissediyordum. Bunun için mecliste tedricen İttihat ve Terakki Türkte, Türk de İttihat ve Terakkiye doğru gittiler.

(Arkası var)

Yeni Neşriyat**„Tiyatro konuşmaları „**

Selâmi İzzetin tiyatroya dair yazdığı müsahabeler güzel zarif bir cilt halinde neşredildi. Bu yeni eserinde Selâmi İzzet ortaya yeni bir tez atıyor, yeni bir inceleme yapıyor. Bu tez, artık tiyatronun bir oyun değil, sosyal bir fiil olduğudur. Tetkiki de, sosyoloji bakımından tiyatrodur.

Tiyatro Konuşmalarında bu kadar başka enteresan sohbetlerle, 1935 - 1936 yıllarında, İstanbul Şehir Tiyatrosunda oynanan eserlerin tenkitleri vardır.

M. T. A. — Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından iki ayda bir çıkarılan bu mecmuanın (1) inciteşrin (5) inca sayısı inatışar etmiştir. Bu sayıda bilhassa madenlerim ve Van gölüne dair yazı, resim ve grafikler şâyânî dikkattir. Bundan başka mecmuada madene ve madencilğe aid bir çok yazılar vardır.

**PASLANMAZ
Hasan Tıraş Bıçağı**

Çeliğin en sert olduğu kadar çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop âletile mükerrer surette tetkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapamaz. Alâmeti farikası ile ihtira beratı vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazan ve Türkiyede yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmektedir. Mutlaka Hasan markasını arayınız; işrar ediniz. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Hikâye**Yağmurdan kaçayım derken**

Yazan: Gaston Derys

Çeviren: Nurullah Ataç

Chouky (Şuki) evden taşınmak istediğini söyleyince Maurice (Moris) tepesinden vurulmuş döndü.

— Bu da nereden çıktı? dedi. Çıldırın mı? Buranın eşyasını daha yeni aldım! Ben buraya elli bin frank sarfettim... Sen burası için yaptırдыңın başka yere götürebileceğini mi sanıyorsun? Eşyanın hepsi de sırf bu eve göre yapılmıştır, başka hiç bir yere uymaz... Hele salondaki tahta kaplaların hiç bir lüzumu kalmıyacak! Onları da yakılacak odun diye mi satacağız?

— Satmayız, kendimiz yakarız... Ben odun ateşine bayılırım...

— Gayet güzel bir mahallede oturuyorsun: Junot (Jüno) caddesi ressamların, muharrirlerin en çok dolaştıkları yer...

— Ama Monmartre'de... Ben de asıl Monmartre'den kaçmak istiyordum ya!

— Neler de söylüyorsun... Evelden sen buralara bayıldın! Varsa yoksa Monmartre derdin... Auteil (Otöy) çok daha rahat bir mahalledir, daha hoştur; orada sana güzel bir apartman, hattâ belki küçük bir konak bulabilirdim, benim eve de daha yakın olurdu... Seni bir türlü razı edemedim; halbuki ne kadar daha iyi olurdu...

— Senin otomobilin var, artık uzaklık, yakınlık kalır mı?

— Otomobilim var ama ondan karımın indiği yok ki...

— Sana lâzım olduğunu söyle, elbette bırakır...

— Ne de tuhaf insanım... Onun da canı var, o da keyfini yapmak ister, yoksa beni rahat bırakmaz... Sen ne demeye taşınmak istiyorsun?

— Yeni öğrendim, meğer Monmartre eski bir yanar - dağ üzerindeymiş, günün birinde yanar - dağın tekrar patlaması kabilmiş...

Maurice'in gözleri faltaşı gibi açıldı; inler gibi:

— Bugünlerde gene bir hareketi arz oldu... Tabak çanak zıngır zıngır tıredi, tablolar iplerinden koptu, saatler durdu...

— Canım, öyle bir şey olsa gazete ler yazardı!

— Gazeteler yazar mıydı? İnsanım güleceği geliyor! Gazeteciler istediklerini yazıyor, istemediklerini yazmıyor... Zaten Monmartre yanardağın tekrar patlamak üzere olduğunu yazılmaması dahiliye nazarı menetmiş... Duyuyor musun? menetmiş! Zaten son zamanlarda Pa-

rise seyyah geldiği pek yok, bir de Monmartre yanardağının patlamasından korkarlarsa büsbütün ayakları kesilir diye düşünmüşler...

— Yahu! Monmartre tepesi eski bir yanardağ olsaydı elbette biz de bilirdik... Mektepte iken öğretirlerdi... Hiç olmazsa Larousse'ta, coğrafya kitaplarında okurduk...

— Bu işi Fransa kralları, Paris'in şöreti bozulmasın diye gizlerlermiş... Hattâ hükümetin sıkı sıkı gizlediği bir hakikati ifşaya kalkıştılar diye birkaç müneccimi diri diri yakmışlar...

— Ya sen nereden öğrendin?

— Chouky mağrurane bir eda ile:

— Bir maden mühendisi söyledi, dedi.

Anna ve İda kız kardeşler terzihanesinde «mannequin» lik eden Chouky şirin, kıvrak, uzun boylu, yüzü en kibar İngiliz hanımlarınkine benzer bir kızdı. Fakat bu sarışın ve aldatıcı çehrenin altında, akıllara sığmaz derecede bir aptallık vardı. Chouky'nin bölüğü, her söze kanıvermesi, güzel bir kızda bile çekilmeyecek bir raddeyi bulmuştu. O gayet tatlı, berrak, bazan içlerine altın pul serpilmiş gibi parlayan mavi gözlerin arkasında ancak boşluk, budalalık ve bayağılık vardı. Chouky sade giyim, kuşam hususunda bir zekâ gösterirdi; bu, onda fitri bir kabiliyetti. İşlerini de bir köylü kur-nazlığı ile idare ederdi; kurnazlıkla budalalık pekâlâ bir arada bulunabilirdi.

Maurice de, metreslerinin budala olmasını Allah'ın ayrıca bir lütfü diye karşılıyan hâkim insanlardandı. Bir

sürü fabrikası vardı ve bunlardan yığın yığın para kazanıyordu; öyle akılsız, fikirsiz bir kızla bir kaç saat başbaşa geçirmek Maurice için büyük bir istirahatı; ona cevap vermemek için düşünmeğe mecbur olmayıp, çocukça lâkârdılarını, tıpkı bir çeşmenin sırlı tınsını dinler gibi, sözlerin manasına almadan dinliyordu. Chouky giyim mesini biliyordu, parlaktı, bir âşığı memnun edebilirdi; bunlar yetmez mi? Maurice'in istediği bir tek şey daha vardı: kendisine pek açıkça ihanet edilmemesi...

O akşamdan sonra Maurice için aslıni öğrenmeğe karar verdi ve bir hususî polis hafiyesine müracaat etti. Arası çok geçmeden cevabını aldı: meğer Chouky, aylıklı metreslerin ayağı altına hiç beklenilmedik bir zamanda sokuluveren portakal kabuğuna basıvermiş, yani gönlünü bir delikanlıya kaptırır vermiş... Tembel, kendini güzel sanan, sadece bir elektrik ameleliği olduğu halde kendine işsiz kalmış bir maden mühendisi süsü veren bir delikanlıya... Bu bay, Nicolo sokağında oturuyormuş ve metresini görmek için tâ Montre'a gitmek işine gelmiyormuş. Hem rahatsızlık, hem de otomobil masrafı: yanardağ hikâyesini işte bunun için uydurmuş.

Bıyık altından gülmesini bilen ve eğlenceden hoşlanan Maurice bu masala kanmış gibi gözüktü. Chouky'ye, biri Auteuil'de Poussin (Pusen) sokağında, öteki de Montmorency (Monmoransi) caddesinde iki apartman teklif etti.

Chouky bunların ikisinin de pek uzak olduğunu iddia etti. Passy taraflarını tercih edermiş! Maurice, Raynouard (Renuar) sokağını tavsiye etti. Delessert caddesi ile Albani sokağının tâ yakınında yeni bir evde bir daire tutmağa karar verildi.

Ev döşendi. Eski eşyanın da bir kısmı yerleştirilip bir kısmı yenilendi. Her şey hazır olduktan sonra dairenin küşat resmi de kararlaştırıldı.

Chouky, arkadaşlarından birinin dostu olan gayet kibar bir mühendisi de avdet edeceğine söyledi:

— Hani bana Monmartre'in tehlikeli bir yer olduğunu söyleyen mühendis... Maurice:

— Elbette çağırmaşın, dedi; sana doğrusu çok büyük iyilik etti de haber verdi.

Ziyafet akşamı davetlilerin hepsi gelmiş, yalnız Maurice gözükmemişti. Saat dokuz - da telefon bir - denbire çaldı. Chouky hemen koştı ve telefonda halecandan titriyen bir sesin kendisine şunları söylediğini

Yarıncı nushamızda :

Kadife esvap

Yazan: Muazzez Tahsin

duydu:

— Chouky'ciğim, beni hiç bekleme! Gelemem! Beni o evde hiç göremeyeceksin! Meğer orası çok tehlikeli bir yermiş! Benden dostça bir nasihat istersen sen de orada bir saniye bile durma!

Sahte mühendis de telefonun başında idi: ahizelerden biri Chouky'nin, biri de onun elinde idi. Sahte mühendis kendini tutamadı:

— Niçin? diye sordu.

— Sizin bulunduğunuz ev, eski Passy suları pavyonu üzerine kurulmuş; biliyorsunuz ya, meşhur Passy maden suları... Tronchin (Tronsen) sinirden şikâyet eden kadınlara hep o suyu tavsiye edermiş, hani şu on sekizinci asrın meşhur doktoru Tronchin... O sudan Franklin, Jean-Jacques Rousseau, Madame de Tencin, Madame de Lamalle, abbé Prevost hepsi içmişler... Ama şimdi tarih dersinin sırası değil... O suların menbaı kadar emniyetli bir membadan haber aldım, sizin evin bulunduğu toprak gayet çürük bir yermiş, pek yakında çökeceği muhakkakmış, hattâ belki bu akşam çöker diyorlar... Ne müthiş şey! Maruz olduğunuz tehlike aklıma geldikçe bayılacak gibi oluyorum...

Maurice telefonu kapamadan önce rakibinin:

— Bizi alt etti! dediğini duydu.

"Son Posta", nın tefriKası: 16

"Son Posta", nın zabıta romanı: 16

A.R.

"Bu mucizeyi yaratan çiftlikde misafir olan esir Türk zabiti imiş!, Söz buraya gelince herkes hayretle birbirinin yüzüne bakıyor herkes sükût ediyordu"

Kazak neferi, tepiniyor.. ellerini dizlerine çarpa çarpa dövünüyordu:

— Gittiler.. mahvoldular.. şimdi parçalanacaklar.

Diye feryad ediyordu.

Kazak neferinin hakkı vardı. Beş on saniye sonra, uçurumdan yuvarlanacaklar; ve muhakkak parçalanacaklardı.

Cemil, birdenbire kendini toparladı. Bütün kuvvetini sarfederek yukarı doğru koşmaya başladı. Araba ile yolun dirsek teşkil ettiği uçurumun arasına sığırdı. Orada duran büyük taşlardan birini kavradı. Bu taşı, başının üzerine kaldırarak hazırladı. Araba, tam önüne gelir gelmez, bütün kuvvetle hayvanın başına fırlattı. Hayvan, can acısıyla, taşın aksi istikametine çevrildi. Bu sür'atli çevrilişten, araba yolun kenarındaki hendeğe devrildi. Bir an, ses sada kesildi. Ve sonra; birbirine karışan, iki kadın iniltisi işitildi.

Cemil, arabaya atıldı. Mütemadiyen çifte savuran hayvanı, arabaya bağlayan çeki kayışlarını çıkardı. Koşa koşa yanına gelen Kazak neferine:

— Sen, hayvanı zaptet. Ben, kadınları çıkarayım.

Diye bağırdı.

★

Aradan yarım saat geçmeden, bu korkunç kaza, her tarafta duyulmuştu. Çiftlikte, köyde, yollar üzerinde, köy evlerinin kapılarında grup grup toplanan halk arasında, telaşlı telaşlı şöyle muhavere cereyan ediyordu:

— Dün, Moskovadan gelen prenseslerden haberiniz var mı?

— Yooook.. ne olmuş?..

— Daha ne olacak?.. Müthiş bir kaza geçirmişler.

— Nasıl?..

— İki kardeş; koca bir katana koşulu, küçük bir arabaya binmişler.. hem, bir sabah gezintisi yapmak; hem de Kajoka köyüne kadar giderek bugün hazırlıklarını gözden geçirmek istemişler.

— Evet.

— Fakat, şatonun yokuşunu inerken, yolun kenarındaki çalılar arasından, birdenbire bir mavi tilki sıçramış. Arabanın atı fena halde ürkekerek şahlanmış. O sırada Prenses Olga da boş bulunarak dizginlere sahib olmamış. Hayvan, alabildiğine yokuş aşağı koşmaya başlamış. Prenses kendini toparlıyarak dizginlere bütün kuvvetle asılmış, ve hayvanın başını kasmış amma, artık gemi azyaya alan katanayı zapta muvaffak olamamış. Müthiş bir sür'atle yokuştan inen arabaya, artık tamamiye uçuruma yaklaşmış... Eğer o sırada bir mucize zuhur etmese imiş, muhakkak araba uçurumdan yuvarlanacak; Prensesler de parça parça olacaklardı.

— Yok canım?..

— Gözlerle görenler var.

— Bu mucizeyi bir Kazak neferi yaratmış. Bu nefer, tesadüfen oradan geçiyormuş...

— Hayır, nefer değil.. bir Kazak zabiti.

— Yok canım.. görenler söylüyorlar. Çiftlik memurlarından biri imiş.

— Ne o.. ne de, öteki... Bu mucizeyi yaratan, çiftlikte misafir olan esir Türk zabiti imiş.

Söz buraya gelince birdenbire derin bir sükûta dayanıyor. Herkes, hayretle birbirinin yüzüne bakıyordu. Bu sükût bir kaç dakika devam ettikten sonra, hararetili sual ve cevaplar, tekrar başlıyordu:

— E, sonra?..

— Sonrası, fena... Prensesleri, devrilen arabanın altında küçük bir sal ile çıkarmışlar. Baygın bir halde şatoya nakletmeye muvaffak olmuşlar. Fakat ikisi de, ağır surette yaralanmışlar... Kontes Olga, yeğenlerini o halde görür görmez; düşmüş, bayılmış. Hemen Moskovaya telgraf çekilmiş. Doktorlar istenilmiş. Galiba, prenses Emma'nın hayatı tehlikede imiş.

Her taraf bu havadislerle çalkanırken, çiftliğe avdet eden Cemilin etrafını da çiftlik memurları almışlar; bin bir sual ile isticvaba başlamışlardı.

Vak'a esnasında, muhafız sıfatile Cemilin yanında bulunan Kazak neferi, koşa koşa alay karargâhına gitmiş. Meseleyi, olduğu gibi kumandanına nakletmişti.

Alay kumandanı Marki Gorçakof, adına binerek çiftliğe gelmiş. Vak'ayı Cemilden tahkike girişmişti.

Cemil; tıpkı çiftlik müdürü Gospodin Makarof'a verdiği cevap gibi, ona da sükûnetle hâdiseyi nakletmişti:

— O kadar ehemmiyet verecek, telaş edecek bir şey yok. Mesele, bir atını ürkesinden, ve bir arabanın devrilmesinden ibaret. Asıl memnuniyete şâyân bir şey varsa, o sırada oradan bir ot arabasının geçmesidir... Kim olduklarını bilmediğim o genç kızlar biraz fazlaca korkmuşlar, ve bayılmışlardı. Ne ise, kendilerini kolayca ayıltabildik. Ot arabasına bindirdik. Şatoya gönderdik... Kızlardan biri, sol bacağının fazlaca acıdığından bahsediyor. Öteki de, başının arka tarafı ile kaburga kemiklerinin ağrıdığını söylüyordu... Üzerinde, fazla durmaya değmeyen bir mesele.

Diye, sözünü kısa kesmiş; dairesine çekilmişti.

Hizmetçi Anna da, büyük bir heyecan içinde idi. Çiftlik müdürünün odasından, küçük daireye kadar Cemili tâkib etmişti.

Cemil; dairesinin kapısından girer girmez, Anna genç binbaşının üstüne atılmış, boynuna sarılmış:

— Yaşa, Her kumandan!.. Meğer sen, hakikaten bir kahramanmışsın. Dügün günü, bunu herkese anlatacağım.

Diye bağırmıştı.

★

Cemilden tahkikat icra ettikten sonra şatoya koşan çiftlik kâhyası Gospodin Makarof ile alay kumandanı Marki Gorçakof, ancak öğle sonu beraberce avdet edebilmişler.. ve avdet eder etmez de doğruca Cemilin dairesine gelerek ona (Nerimanof) armasını taşıyan bir zarf vermişlerdi.

(Arkası var)

TAKVİM

1 ci TEŞRİN							
Rumî sene 1352	31		Arabî sene 1355				
1 ci Teşrin 18	Resmî sene 1933			Hızır 179			
CUMARTESİ							
SABAH		Şaban 15		İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
1	19			11	40		
6	29			4	49		
Ö.İle		İkinci		Akşam		Yatsı	
..	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	6	50	9	41	12	—	1
Z.	11	59	14	48	17	09	18

DÖRT İLE YEDİ ARASINDA

Yazan: Hugh Austin

İngilizceden çeviren: Hasnun Uşaklıgil

Koyu siyah gözlüklü genç kız

Polis amiri genç kızın gözlerinden bir korku dalgası geçtiğini gördü ve soğukkanlılıkla devam etti

Kent adama bakıyor, ve müdahalesinin bütün bildiklerini söyleyebilmek için sual sorulmasını davet edecek düşünülüş bir manevra olduğunu görüyordu. Bununla beraber bu manevraya kapılmaktan kendini menetmedi:

— Ne demek istiyorsunuz? diye sordu.

Arnold kızardı.

— Evet, dedi. Hepsî de hasud, abdal, miskin, pis insanlar da.

Kent bu coşan hiddeti bir mecraya sokmak istiyordu.

— Mister Lang az evvel Madam Merrit ile iyi münasebette olmadığımı iddia etmişti.

Kadehini dudaklarına götürmek üzere olan Arnold durdu:

— Lang mı? diye sordu. Niçin şimdi bunu hatırladınız?

Polis amiri ısrar etti:

— İsterseniz onun üzerinde düşünelim.

— Fakat o, benim şüphelenebileceğim adamların en sonuncusudur.

— Neden?

— Çünkü bu cinayeti işlemesi için hiç bir sebep yoktu.

— Evet, olabilir. Fakat siz (hepsi) neden bahsetmişsiniz?

Adam sabırsızlık gösterdi:

— Onu hatırıma getirmemişim.

— Peki.. onu da düşünseniz..

— Manasız bir şey olur. Ben davetlilerimi pek iyi tanıyorum. Hepsinin kafasında beslenen sebepleri tahmin edemez miyim sanırsınız?

Kent adamın sözünü kesti:

— Ben de onun için sizi isticvab ediyorum ya..

Arnold gözlerini yere dikti, somurtgan bir çocuk hali ile kadehine bakıyordu.

★

İki adam birdenbire geri döndüler. Polis amirinin az evvel konuştuğu memur havuza atlamıştı. Başı sudan çıktı. Saçları almına yapışmış, gülümsüyordu. Sonra yüzü ciddileşti, ağzı açıldı. Tekrar kapandı ve başı gene suya daldı. Derken bütün vücudu suya gömüldü, bir aralık tekrar belirdi, tekrar suya battı.

Arnold endişe ile onu gözden ayırmıyordu. Alçak sesle:

— Ne yapıyor? diye sordu.

— Madam Merrit'i öldüren çiçek makasını arıyor!

— Burada mı?

Arnold kekeliyen bir sesle konuşuyordu. Tekrar sordu:

— Havuzun dibinde çiçek makasının işi ne?

— Kameriyeden getirilmiş olabilir.

— Ne vakit?

— Cinayetten sonra!

— Fakat o buraya gelmedi ki.. makas havuzun içinde olamaz.

Kent mırıldandı:

— Hiç bir şey ihmal etmemek mecburiyetindeyim.

Arnold kadehini dudaklarına götürdü. Sonra ağır bir sesle söyledi:

— Patton'u henüz tevkif etmediniz değil mi?

— Hayır, etmedim.

Arnold kadehini içki sandığının üzerine koydu. Ve polis amirini gözden ayırmamakla beraber gıya kendi kendisine hitab ediyormuş gibi:

— Demek ki kadın en nihayet hikâneyi adama anlatmıştır.

Kent derhal sordu:

— Hangi hikâyeyi?

Arnold'un gözleri parladı ve kuru bir sesle söyledi:

— Hangi hikâyeyi olacak? Adamı gülünç bulduğunu ve kendisinden baktığını..

— Mister Arnold, bunu söylemiş olacağına neden hükmediyorsunuz?

— Çünkü kadına bu abdala bir ders vermesini ben tavsiye etmişim.

Kent başı ile bir tasvib işareti yaptı.

— Kızı hâdiseyi biliyor mu idi?

Arnold hiddetli bir sesle cevap verdi:

— Jan bu kadını ötedenberi sevmeydi. Fakat babasının da gülünç olduğunu anlamıştı.

— Peki Patton yaptığı şeyleri gizlemez mi idi?

— Ne gezer? Daha bugün Madam Merrit'in hareketinden sonra arkasından gitmek için yarım düzine bahane icad etti. Eğer mâni olmasaydım beş dakika sonra arkasından koşacaktı.

— Her ne olursa olsun, polis otomobillerinin siren seslerini işittiğinizden ancak on beş dakika evvel buradan ayrılmıştır.

Arnold başı ile tasvib işareti yaptı; Kent de bardağını masanın üzerine koyarak:

— Eve dönelim, dedi.

Arnold sordu:

— Adamı tevkif mi edeceksiniz?

Ve ilâve etti:

— Ümid ederim ki elektrikli sandalyenin üzerinde can verir.

Geniş adamlarla yola koyulan polis amiri:

— Belli olmaz, diye mukabele etti. Patton buradan ayrıldığı zaman Madam Merrit ölmüştü, hattâ ölümünün üzerinden 30 dakikadan fazla zaman geçmişti. Bununla beraber bana verdiğiniz malûmat da ehemmiyetsiz değildi..

Ve içinden de ilâve etti:

— Hoş, bana söylemediğim kısımlar da var ya, meselâ Helen Merrit'i senin de sevdiğin hikâyesi başta olarak..

— 14 —

GENÇ KIZ

(Saat 5, dakika 17 - saat 5, dakika 21)

Jan Patton yerinden fırladı. Bahçıvan Huskin, çayır budıyan makineyi tekrar harekete geçirmişti ve motörün sinir bozan töf-töf'ü tekrar başlamıştı.

Genç kız başını çimenliğe çevirdi: Bahçıvan makinesini sükûnetle idare ediyordu, arkasında da çok asabî görünen bir polis memuru vardı.

Genç kız Madam Mari Arnold'un ayağa kalktığını gördü. Bahçıvandan bu makineyi susturmasını istiyecektir, sandı. Fakat kadın tekrar koltuğa gömüldü ve bir iç çekmekle iktifa etti.

Bu aman vermeyen töf-töf bütün sinirlerini tahrik ediyordu. Jan tenis sahasında Lang ile oynarken onu iki saat müddetle dinlemişti, o derecede ki nihayet işitmez olmuştu.

Genç kız başını çevirdi. Polis amiri ile John Arnold nihayet gelecekle mi idi? Genç kız polis amiri ile John Arnold'un çimenlikten geçmekte olduklarını gördü ve derhal babasına baktı.

Patton'un gözleri kızına mütevec-

cihti. Gülümsedi, emniyet verici bir hali vardı.

Bütün bu polisler niçin ayakta duruyorlardı, neden onları tarassut edecek gibi bir vaziyet almışlardı; kim bilir belki de onları konuşmaktan menetmek, yahud da ne konuştuklarını işitmek için böyle yapıyorlardı.

Genç kız çimenliğe döndü. Polis amiri geniş adamlarla çok çabuk yürüyor, Arnold da onu güçlükle nefes nefese tâkib ediyordu. Düğmelerini ilikleme, üstünü başını düzeltmeyi unutmuştu. İki adım yaklaştıkça Jan onun sık sık nefes aldığını işitiyordu.

(Arkası var)

Bir Doktorun

Günlük

Cumartesi

Notlarından

(*)

Uyku

Pek küçükler yani yeni doğanların hemen bütün zamanları uyku ile geçer. Emzirme zamanı uyanık dururlar. Üç dört aylıktan itibaren uyku müddeti azalmaya başlar. Bu azalma gitgide devam dereke ihtiyarlıkta hemen bir kaç saate kadar iner.

Uyku müddeti vasatî olarak gençlerde ve orta yaşlarda sekiz saat olmalıdır. Çocuklarda yaşlarına göre on iki saat, on saat vasatî olarak kifayet eder. Küçüklerin uyku zamanı sekiz buçuk, nihayet dokuzda başlar. İlmekte çocukları dokuz buçuktan sonraya kalmamalıdır. Uyku karanlıkta olmalıdır. Elektrik ziyası ve yahud gündüz ziyası içinde uyumak sıhhat için iyi değildir. Uykü deliksiz tâbir edilen şekilde olmalı ve rüyâlı olmamalıdır. Çok rüyâ görmek tabii bir şey değildir. Uykü gençlerde ve büyüklerde yemekten lâkal iki buçuk, üç saat sonra başlamalıdır. Eksiklikle yemeği müteakib bir çok yorgun erkeklerde büyük bir uyku ihtiyacı görülür. Buna mâni olmağa çalışmalı ve yemekten sonra geçecek bir kaç saati müteakib ve yahud âsâbî yormıyacak bilâkiss dinlendirecek bir oyumla ve yahud en iyisi musiki ile geçirmeğe çalışmalıdır. Uykü cümlele asabiyyenin gıdasıdır. Dimağın ve bütün vücudun tam bir surette dinlenmesini temin eden uyküdür. Uyküyü sırtüstü yatarak uyumalıdır. Baş tastıkları ne kadar alçak olursa o kadar iyidir. Uyküde eller karın ve göğüs üzerinde durmamalıdır. Yatak odaları sokaktan ve gürültüden uzak olarak intihab edilmelidir. Rüzgâra mârûz olmanın pencere-leri açık bırakarak ve iyice örtünmek suretile uyumağa alışmalıdır.

Sabahleyin gözlerinizi açar açmaz derhal yataktan fırlamalıdır. Yataktan uyanık olarak saatlerce yatmak iyi değildir. Midesinde yemekten sonra ekşilik hissedilenler çok görülüyor. Bu midenin yemelerini hazmedecek usaresinin ekşik kısmının çok ifraz olmasından ileri gelir. Bu gibi ârâz hissedilen kahve, çay, alkol almamalıdır. Turşu ve baharatlı yemekler yememelidirler. Sirkelli ve yahud limonlu salatalar yemeleri câz değildir. Tavada kızarmış yemekler, sucuk pastırma gibi şeyler ekşiliği arttırır. Haşlama yemekler, hamurlu şeyler, sebze, kompostolar, süt ve mahallebl gibi şeyler yemeleri muvafıktır.

Midesinde ekşilik hissedilenler dikkat etmelidirler: Çok ve devamlı ekşilik mide- de ülser denilen çibarı yapar ki bu çok mühim ve tehlikeli bir hastalıktır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüm yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

İNHİSARLAR İDARESİ FRANSIZ ŞAMPANYALARINI

Toptan alanlara tenzilât yapılır.

8 Liradan **5** LİRAYA
İNDİRDİ

Elektrik Munakasa İlanı

Niğde Belediye Riyasetinden:

- 1 — Niğde şehrinin nafia vekaletinden musaddak elektrik projesi mucibince yapılacak olan elektrik tesisatı 1/11/936 tarihinden itibaren 45 gün müddetle kapalı zarf usulüne münakasaya konulmuştur.
- 2 — Münakasa 15/12/936 tarihinde salı günü saat 15 de Niğde Belediye dairesinde encümen huzurunda yapılacaktır.
- 3 — Tesisat üç kısma ayrılmıştır:
 - A — Santral binası 2 muhavvile binası; yer altı kablosu için tuğla, kum, ve direk diplerine konulacak taşdan ibaret olup heyeti mecmuasının bedeli keşfi (6420) lira olup % 7,5 teminat akçası (481) liradır.
 - B — 303 adet ağaç direk bedeli keşfi 1415 lira olup % 7,5 teminat akçası 107 liradır.
 - C — 150 beygirlik buhar lokomobili alternatör, tablo, santral muhavvilesi, santralin diğer teferruatı, santral binası ile şebeke arasındaki kablo çıkış tertibatı, yeraltı kablosu ve iki adet muhavvile merkezi teçizatı ve şebekeden ibaret olup mezkûr tesisatın Mersin gümrüğünden Niğdede santral yerine kadar nakliyesi de dahil olmak üzere bedeli keşfi (37974) lira olup % 7,5 teminat akçası 2848 liradır. Bu üç kısım tesisat ayrı ayrı münakasaya konulmuştur. her üçüne birden talip olanların da teklifleri kabul edilir.
- 4 — Bu işe ait evrak şunlardır: Proje ve teferruatı, fenni şartname, keşifnameler, eksiltme şartnamesi, mukavelename nümunesi. Talip olanlar bu evrakı Niğde belediyesinden İstanbulda Taksimde İstiklâl apartmanında elektrik mühendis Hasan Hâletten; ve Ankara da Şehremaneti hey'eti fenniye müdür muavini mühendis Asım dan alabilirler.
- 5 — Muvakkat teminat % 7,5 olup kanun mucibince bu teminat ve teklif mektubu ihale saatinden bir saat evvel belediye riyasetine tevdi edilmiş bulunacaktır.
- 6 — Münakasa 2490 No.lu kanuna göre yapılacaktır. Talip olanların bu kanun mucibince ve eksiltme şartnamesinde talep edilen bilimum vesika birlikte o gün münakasada hazır bulunmaları ilân olunur.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Trabzon Postaları

Pazar 16 da Salı, Çarşamba, Cuma 12 de

İzmir sür'at postası

Cumartesi 15 de

Mersin postaları

Salı, Perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar

Bartın — Cumartesi, çarşamba 18 de

İzmit — Pazar, salı, perşembe 9,30 da

Mudanya — Pazar, Salı, Perşembe, Cuma

8,30 da

"Perşembe postası Mudanyadan aynı gün İstanbula döner."

Bandırma — Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi 20 de

Karabiga — Salı, Cuma 19 da

Ayvalık — Salı ve Cuma 19 da

"Cuma postası İzmir kadar gider."

"Salı postası gidiş ve dönüşte Lapseki ve İmroza da uğrar.

Trabzon ve Mersin postalarına kalkış günleri yük alınmaz.,

(2602)

Sabahları aç karnına alınsa
KABIZLIĞI

defeder. Yemeklerden sonra alınırsa HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİKLİK ve YANMALARINI giderir. Ağzıdaki tatsızlığı ve kokuyu izale eder. Mide ve barsakları alıştırmaz. Şeker hastalığı olanlar da kullanabilirler.

İÇİLMESİ LÂTİF, TESİRİ KOLAY ve kat'idir. Bugünden bir şişe alınız ve mutlaka tecrübe ediniz. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	İlk teminat	İhale günü
Ecza ve malzeme	35 kalem	700 lira	52. L. 50 K.	9/11/936 pazartesi günü saat - 15 - te

Gureba hastahanesine yukarıda cins ve miktarı 35 - kalem Teşrihi marazi laboratuvarı için Ecza ve malzeme açık eksiltmeye konulmuştur. İhale-i yukarıda yazılı gün ve saatte Komisyonda yapılacaktır. İstekliler her gün şartnamesini Levazım kaleminde görebilirler. (2406)

İSTİKLÂL LİSESİ DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

- 1 — Kayıtlara devam olunmaktadır.
- 2 — 7 nci - 10 ncu ve 11 nci sınıflarda nehari talebe için yer yoktur.
- 3 — İsteyenlere kayıt şartları bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Tel. 22534

Posta T. T. Fabrikâsı Müdürlüğünden:

İmal olunacak zenkler için üzeri üç m/m kalınlığında kurşun kaplı 1 m/m kalınlığında 1298 kilo kalaylı bakır tel açık eksiltme yoluyla alınacaktır.

Bu telin tamamının muhammen bedeli 2076 lira 80 kuruş ve muvakkat teminatı 156 liradır.

Eksiltme 6/11/936 tarihine rastlayan Cuma günü saat on beşte yapılacağından taliplerin şartnameyi görmek için her gün, eksiltmeye iştirak için de muayyen gün ve saatten daha evvel teminatlarını vezneye yatırmış olmak şartıyla komisyona müracaatları.

«2341»

KANZUK Öksürük Şurubu

En muannit öksürüklerle bronşit, astım ve boğmaca öksürüğünün kat'i ilâcidir. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu, İstanbul

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

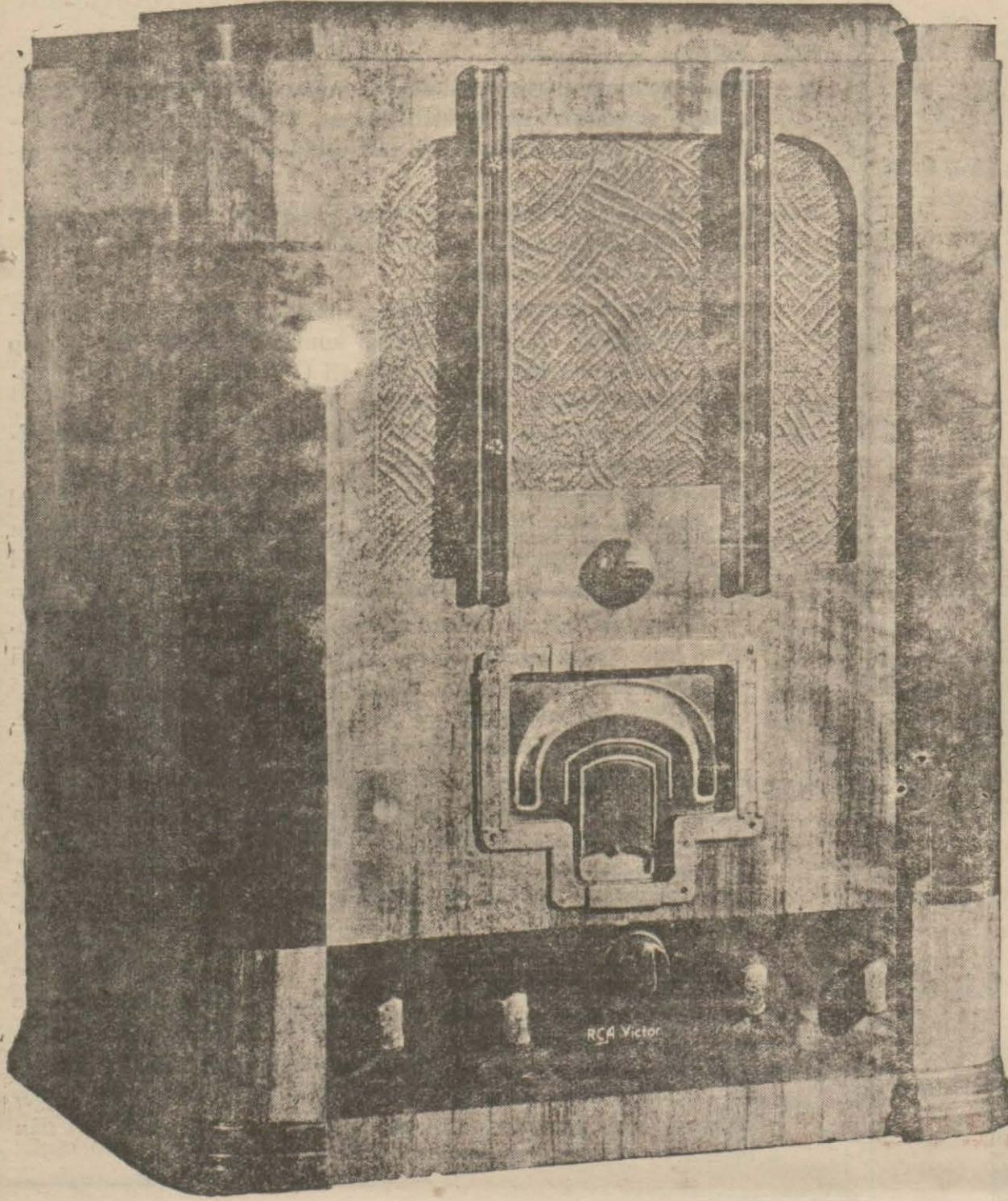
Sahife	: 1 — 400 kuruş
	: 2 — 250 »
	: 3 — 200 »
	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

- 3 — Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

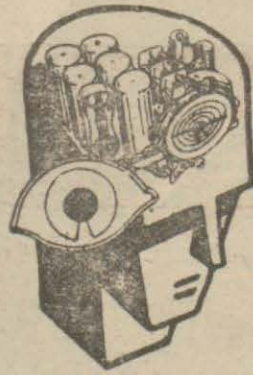
1937

RCA

MODELİ

Radyolarımı dinlemelisiniz. Şimdiye kadar hiç bir radyo sesin randımanını bu derece sadakatle meydana koymamıştır.

Çelik lâmbalar.
Elektrik göz.
Elektrik dimağ.

R. C. A

Radyolarının başlıca hususiyetleri bunlardır.

Gellip dinleyiniz.
O. T. T. A. Ş.
Beyoğlu İstiklal
caddesi. Tokatlıyan karşısında

Çelik kollu bir boksör hasmını nasıl kolay yenerse çelik lâmbalı R. C. A radyosu da parazitleri öylece ortadan kaldırır. Herkesin dilinde dolaşan R. C. A işte böyle bir radyodur.

GALATASARAY IZ CAZI

17315

YALAN Tango (Müzik: Müfit Hasan)

RÜYA Tango (" " ")

BAYAN NERİMAN

17311 Benim yarım lâzdur lâz
Halk şarkısı: Bursalı kız17306 Kara kız
Bayan bana bak
Beşiktaşlı Kemal

BAYAN NERKİZ

17303 Delisin deli göynüm
Müzik: Salâhattin Pınar
Yıllarca seviştik
Müzik: Salâhattin Pınar

BAYAN SEMİHA ve YESARI ASIM

17307 BAYAN
SORMAM ARAMAM

URFALI MEHMET ŞENSES

17322 URFA KURTULUŞ ŞARKISI
Halk şarkısı: İndim havuz başına

BAYAN RUHAT

17316 Mahur şarkı: Kalbimde senin
(Müzik: Rana)
Hüzam şarkı: Görünmedin kaç gün
(Müzik: Rana)

Bu şarkılar COLUMBIA plâklarında çıkmıştır.

KADER! Daima KADER!

Hemen her keşidede en büyük ikramiyeleri

KADER GİŞESİNDEN

satılan biletlere isabet etmektedir. Siz de yeni tertip biletlerinizi mutlaka KADER GİŞESİNDEN alınız. Her halde taliin cilvesine mazhar olacak ve saadete kavuşacaksınız.

Devamlı biletler 1 liradan satılıyor.

Ta,ra siparişleri kabul edilir ve derhal gönderilir.
Adrese dikkat: İstanbul, Eminönü, Valde hanında No. 4 Tel. 23970
Beyoğlu, Parmakkapı No. 109 Tel. 43696

HALİHAZIRDA: Erkek kadın ve çocuklar için

En mükemmel İngiliz fabrikaları mamulâtından

Trençkot ve Gabardinlerinin

Zengin ve münthap çeşitlerini en müsait şartlarla
ve her yerden ucuz fiyatlarla

Beyoğlunda

BAKER

den başka HiÇBİR MAĞAZA takdim edemez.

Sizi son derece alâkadar edecek
Vitrinlerimize lütfen bir göz gezdiriniz.

VENÜS PUDRASI

Güzellerin pudrasıdır.

En kibar familyalar, narin ve nazik ciltliler
Venüs pudrasını beğenerek takdirle
kullanıyorlar. Yalnız bir tecrübe kâfidir.

Tanınmış eczane ve itriyat ticarethanelerinde satılır.

Deposu: Evliya Zade Nureddin Kimyevi Eza Alât ve İtriyat Ticarethanesi, İstanbul Bahçekapı

Edirne Jandarma Efrat Mekebi Komutanlığından:

8/10/1936 Perşembe günü ikinci defa yapılan (180,000) kilo birinci nevi ekmeklik un kapalı zarf eşitliğine istekli çıkmamasından ötürü 2490 sayılı kanununun 43. cü maddesi mucibince pazarlığı 5/11/1936 Perşembe günü Edirne Merkez Muhasebe Müdürlüğü odasında yapılacaktır. İsteklilerin teminat makbuz veya Banka mektuplarıyla birlikte komisyonuna gelmeleri.

Cinsi	Miktarı	Tahmin F.	Muv. Temi.	Tutarı	Şekli	Pazarlık
	Kilo	Kuruş	Lira	Lira	Günü	
Birinci nevi ekmeklik un	180000	14	1890	25200	Pazarlık	5/11/1936

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkesi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta Matbaası

Negriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ (A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

Türkiye ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI

Anonim Sosyetesinden:

Şimdiye kadar İş Hanında ve Paşabahçe Fabrika merkezinde bulunan bürolarımız 1/11/1936 tarihinden itibaren Bahçekapı 1 nci Vakıf Han 4 ncü kat 43 ilâ 49 numaralı odalara taşınmıştır. Sayın müşterilerimize saygılarımızla bildiririz.

KINOPRİN kaşeleri HER YERDE 7 KURUŞ
BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE, GRIP VE NEZLEYE KARŞI BİAÇİK İLAÇTIR